

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

OFFICIAL REPORT

ELEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOV-
EREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME I

NO. 23

The 27th April, 1971

सत्यमेव जयते

1988

Printed at the Sandeep Printers, Dispur, Guwahati—6

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1967

(BUDGET SESSION)

VOLUME I

NO. 23

The 27th April, 1971

CONTENTS

Pages

1. Starred Questions And Answers	....	....	1
2. Unstarred Questions And Answers	....	....	34
3. Leave of absence to Shri Satindra Mohan Dev, M.L.A.	....	....	37
4. Voting on Demands for Grants Demand No. 10	....	....	38
5. Complaint of Breach of Privilege—Obstruction in introducing the Assam Agriculture Produce Marketing Bill, 1970.	....		89
6. Re : Hunger-strike by the Post-Graduate Students of Dibrugarh University.	....		101
7. Re : Cancellation of Matriculation Examination at Jorhat.	....		108

ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

ELEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FOURTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE
SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUB-
BLICAN CONSTITUTION OF
INDIA

BUDGET SESSION

Volume I

No. 23

The 27th April, 1971

Proceedings of the Eleventh Session of the A-sam
Legislative Assembly assembled after the
Fourth General Elections under the
Sovereign Democratic Republican
Constitution of India.

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong
at 10 A. M. on Tuesday, the 26th April 1971.

P R E S E N T

Shri MOHI KANTA DAS, M. A. B. L., Speaker, in
the Chair, Fourteen Minister, Six Ministers of State, Three
Deputy Minister and Forty three Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Re : Compensation for acquisition of land for Beki Embankment

Shrimati PRANITA TALUKDAR asked :

*146. Will the Minister-in-charge of Flood Control and Irrigation be pleased to state—

(a) Why compensation for acquiring lands at Balavita village for Beki embankment has not yet been given?

(b) How long it will take to pay the compensation?

Shri SYED AHMEDALI [Minister of State for Public Works Department (Flood Control and Irrigation)] replied :

146. (a)—The land acquisition estimate has since been approved for sanction in March, 1971.

(b)—Amount will be placed at the disposal of the civil authority within May 1971.

Re : Brahmaputra Dyke

Shri PITSING KONWAR asked :

*147. Will the Minister-in-charge of Flood Control and Irrigation be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that the construction of the Brahmaputra Dyke from Chansimalu to Hilaikhunda Pahar has been delayed for apathetic attitude of the Department, in taking up the matter ?

(b) Whether the Government is aware that Brahmaputra Flood causes devastation of paddy causing immense loss to the cultivators of Marigaon and some parts of Dhing Circle ?

(c) Whether Government will be pleased to give a serious thought to complete the dyke within the current financial year in order to save the people from catastrophe ?

Shri SYED AHMED ALI (Minister of State for Flood Control and Irrigation) replied :

147. (a)—The detailed scheme of the Brahmaputra dyke in question is under preparation. The Scheme besides being of very complicated nature will approximately cost Rs. 150 lakhs. The present allocation for flood control works is not even sufficient to complete the schemes already in hand and as such this scheme can be taken up if the allocation increased in accordance with the requirements.

(b)—Yes.

(c)—Does not arise in view of (a) above.

Shri Pitsing Konwar—Whether survey work for the incomplete portion of the Dyke is carried out and the Plans and estimates have been submitted accordingly ?

Shri Syed Ahmed Ali—The whole scheme was taken up in two phases and Phase No. 1 has been completed. Regarding Phase No. 2, I have already stated that it is of very complicated nature and as the Dyke passes through marshy and low lying lands intercepted by several drainage schemes, it requires proper survey and examination.

Shri Pitsing Konwar—How long it will take to complete the survey?

Shri Syed Ahmed Ali—When we shall get the survey report, estimates will be prepared accordingly and the works will be taken up if fund permits.

Shri Pitsing Konwar—How long it will take ?

Shri Syed Ahmed Ali—It is very difficult to say unless the survey is completed.

Atul Goswami—ছাব, এই ঘন শিমলুৰ পৰা হিলৈখুণ্ডা পাহাৰলৈ Dyke নোহোৱাৰ কাৰণে মৰিগাওঁ circleত প্ৰত্যেক বছৰে খেতি নষ্ট হৈ আছে, এই কথা চৰকাৰে জানেনে? যদি জানে এই কেই বছৰৰ ভিতৰত কিমান টকাৰ খেতি নষ্ট হৈছে? তাৰ হিচাপ চৰকাৰে আনিছেনে?

Syed Ahmed Ali—মই Bৰ উত্তৰত কৈছোঁৱেই যে ক্ষতি হৈছে কিন্তু কিমান একৰত কিমান খেতি ক্ষতি হৈছে সেইটো হিচাব বৰ্ত্তমান মোৰ হাতত হাতত নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—As the Minister has stated that the scheme has been taken up in two phases and the first phase has been completed and the second phase is still under investigation, it transpires that the entire

project was not in view when the first phase was taken. If the entire project is not taken up at a time and it is taken up in a piecemeal way, it results in to sheer wastage of public money without giving any benefit to the public. In view of this whether Government consider it necessary to take up the entire project at a time when such project is taken up.

Shri Syed Ahmed Ali, (Minister of State)—The first phase is from Dhing to Kathpari, which is 25 Kilometre. This has been completed, in 1965 and the area has been protected from flood water. The second phase is from Kathpari to Hiloikhunda. It is 21 kilometre and I have already stated that it is of very complicated nature and as it passes through marshy and low lying lands intercepted by several drainage schemes, it requires proper survey.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, although we are not technical men, from our little experience what we could gather, we have seen that it is the major defect for which the projects remain incomplete, and the projects which are taken up by the Government in the name of flood control, in the name of protection of areas from flood and erosion, have become meaningless, as at the time of taking up these schemes, no proper survey and assessment was made. In the case of this project, the first phase has been completed in 1965, and for this since there is protection in the upper portion, the lower portion is innundated every year. So may I suggest to the Government that instead of taking up any project in a piecemeal manner, the entire project should be taken up at a time after making proper survey and assessment.

Shri Syed Ahmed Ali—That is being done, but it depends upon the fund position.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I submit that if we cannot take up the entire project at a time, it should not be taken. It is our experience that everywhere the projects are incomplete resulting in sheer wastage of money without any benefit to the people.

Shri Syed Ahmed Ali—Sir, the first phase has been done properly with proper survey and it is successful in giving protection flood. There was no fund for the second phase and so we did a preliminary survey. Now the survey is being carried out and when we get the report it will be processed by technical experts and then placed before the Flood Control Board for approval.

Shri Dulal Chandra Barua—Are we to understand from the reply from the Minister that at the time of taking the first phase of the programme, the second phase has not been examined? If so on what basis the project report has been prepared earlier.

Shri Syed Ahmed Ali—Along with the first phase, was roughly surveyed, but it requires thorough survey and examination.

Shri M.A.Mussawir Ali Choudhury—Sir, may I know from the Minister that in view of the gravity and importance of this project, what is the amount proposed to be spend in the second phase of the project?

Shri Syed Ahmed Ali—I have already replied in (a) that approximately Rs. 150 lakhs will be required.

Re : Land Acquisition Cost

Shri PITSING KONWAR asked :

*148. Will the Minister in-charge of Flood Control and Irrigation be pleased to state—

(a) Why the land acquisition cost has not been paid to the Pattadars whose Patta lands have been acquired for construction of the bundh on the North bank of the Kopilli river from Chaparmukh to Allatguri ?

(b) Whether it is a fact that the Pattadars are spending a lot in coming and going to Nowgong and Guwahati and no response has been given to their prayers ?

(c) What are the reasons lying behind for non-payment of land acquisition cost of the owners ?

Shri SYED AHMED ALI (Minister of State for Flood Control and Irrigation) replied :

148. (a)—During the construction of the embankment in 1954, the alignment was so chosen that it mostly passed over the old Local Board Road. In a few cases it passed over Patta lands and the Pattadars voluntarily allowed the embankment to be passed over their land as they were adversely affected by the flood of Kopilli. As the affected Pattadars gave land free of cost no provision for L. A. was made in the estimate.

(b)—It is not known by the Department if the Pattadars are spending any money in coming and going to the Government offices.

(c)—Reply furnished under (a) above.

Shri Pitsing Konwar—Will the Government be pleased to inform us whether the pattadars gave any written statement that they had relinquished their claim for compensation for acquisition of their land for construction of this bund or some outsiders gave some sort of undertaking? Have the Government examined this aspect?

Shri Syed Ahmed Ali—Since at the time of construction of this bund the pattadars did not object to the acquisition of their land, it was presumed that they had voluntarily surrendered their land.

Shri Sailen Medhi—According to the Land Acquisition Act, the pattadars are to be given compensation by the Government for acquiring their land for construction of a bund or for other public purposes. If no pattadar has come forward with a claim for compensation, it cannot necessarily be presumed that his land can be acquired without compensation. Under the Act, the pattadars are entitled to get compensation unless there is a written agreement between the Government and the pattadars that they will relinquish their land free for the purpose. Therefore, I want to know whether there was any written agreement between the pattadars and the Government to that effect and, if there is no such agreement, do not the Government think it proper to compensate the pattadars immediately?

Shri Syed Ahmed Ali—Actually, acquisition of land is made by the local Revenue Authority. The Revenue Authority submits estimates for cost of compensation for acquisition of land to our Department. Then we go

through the estimates and refer it back for verification and when we get them back we pay the necessary compensation. We have no connection with the pattadars directly. It is the business of the Land Acquisition Officer.

Shri Sainen Medhi—May I know from the Hon'ble Minister whether his Department tried to ascertain from the Deputy Commissioner concerned whether these pattadars had actually relinquished their land for construction of this bund and they would not claim any compensation? If the Government did not get any such communication from the Deputy Commissioner, it should have been the presumption of the Department that the pattadars should be given adequate compensation, in the absence of any written agreement to the contrary. I, therefore, want to know from the Hon'ble Minister whether the Government got any communication from the Deputy Commissioner that these pattadars would not claim compensation for acquisition of their land?

Shri Syed Ahmed Ali—Sir, at the time of survey or that area and at the time of preparation of the estimates for this embankment, our officers visited the spot and carried out necessary survey. If any pattadar's land fell within the alignment it was for him to approach the Deputy Commissioner or the Land Acquisition Officer for necessary compensation. But we did not get any such report from the Land Acquisition Officer.

Shri Atul Chandra Goswami—যদিও সেই প্রশ্নৰ লগত সংগতি নাই তথাপি “গেজেট নটিফিকেশ্যনত” নগাওঁ জিলাৰ D.C. শ্ৰীএইচ. বৰাই ১৯৫৮ চনতে ৯৪ বিঘা ম্যাদী পট্টা Acquisition কৰিছে। কিন্তু Depart-

mentক কোনো পইচা এতিয়াও দিয়া নাই। সেই সকল মানুহে Claim নকৰা কাৰণে Relinquish কৰা বুলি Presume কৰিবনেকি?

Shri Syed Ahmed Ali—যদি Land acquire কৰিছে আৰু যদি Estimate পঠাই দিছে তেন্তে ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা হব।

Shri Pitsing Konwar—এই বান্ধৰ পৰা উপকাৰ পোৱা ২ খন গাঁওত পইচা দিয়া হৈছেনে নাই?

Shri Syed Ahmed Ali—এই Report মই পঢ়িদিছো।

The scheme relates to construction of Chaparmukh-Ahatguri bund for the villages Khalihamari, Thekera, Morakollong and Bamunijar. The scheme was administratively approved for Rs.3,70,000/- and technically sanctioned for the same amount (Rs. 3,70,000/-). The construction work was taken up in the year 1953 and completed in 1955. Expenditure incurred so far is Rs. 3,50,657/-. It appears from the sanctioned estimate that L. A. provision was not made in the estimate, as L. A. proposal was reported to be not necessary in view of the alignment of the bund passing over the then Local Board road, through some forest land and some private land. In this respect an extract of the report of the said sanctioned estimate of the scheme is furnished hereunder :

“No provision is made in the estimate for land acquisition charges because the alignment of the bund in the head reaches follows the existing Local Board road and thereafter it goes through the Forest Reserve. Some private lands in the tail reach of the bund have been occupied, but it is believed they will not claim any

compensation for their lands because the bund is being constructed for the benefit of the villagers, who are adversely affected from the flood of Kopili river annually.”

Now it is learnt that the L.A.O. Nowgong made an advance payment against this scheme amounting to Rs. 1,68,749/—as 50% advance. It may be pointed out that no proposal for acquisition was sent from this Department as it was considered unnecessary. Further, it is not understood how the L.A.O. Nowgong could make advance payment to some people without even receipt of a proposal from this Department.

That was not brought to our notice and the L.A.O. on his own initiative has paid 50% as advance compensation. I don't know how he could have done it without any proposal from our side.

Shri Dulal Chandra Barua—It has been revealed from the report read out by the Minister that no clearance had been given by the pattadars for acquiring their lands free. Most probably according to the provision of the Land Acquisition Act, the Land Acquisition Officer has paid 50% advance compensation. Since 50% has already been paid, it is incumbent on the Government to pay the rest. In the absence of any written agreement the Department cannot deprive the pattadars of their legitimate compensation. Therefore, may I request the Hon'ble Minister to examine this matter thoroughly and make necessary payments to the pattadars as per rule immediately?

Shri Syed Ahmed Ali—The matter is under correspondence.

Shri Dulal Chandra Barua—It is a long-pending case for more than a decade. May I request the Hon'ble Minister and also the Hon'ble Chief Minister to come to an expeditious decision and make necessary payments to the pattadars ?

Shri Syed Ahmed Ali—The matter is under examination.

Shri Dulal Chandra Barua—How long will it continue to remain under examination ? Another hundred years ? The Hon'ble Minister's reply itself is self contradictory. The Government have a collective responsibility. We are not concerned whether the E & D Department puts the blame on the Revenue Department or the Revenue Department shifts it to the E & D Department. We are concerned with the Government and as per rule the Government are bound to pay compensation unless there is a written agreement to the contrary. Therefore, may I request the Hon'ble Minister, E & D, to come to an expeditious decision and make payment to the pattadars as per rule without delay ?

Shri Syed Ahmed Ali—Sir, I have already stated that the matter is under examination and it will be disposed as early as possible.

Shri Samsul Huda—May I request the Minister to fix up a target date to complete the examination ?

Shri Syed Ahmed Ali—It is not possible to fix up a target date. As I have already stated we shall try to

dispose of the matter as early as possible.

Shri Shamsul Huda—It may usually take six months to complete the examination. Let the Government take one year for the same, but there should be a target date.

Shri Syed Ahmd Ali—It will not take one year nor it will be possible within one month.

Re : Separate Administrative Unit for Majuli

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*149. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether there is any proposal for creation of a separate administrative unit for Majuli?

(b) If the reply is in affirmative, when Government proposes to implement the same?

(c) If the reply is in negative whether Government propose to create such an administrative unit?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Chief Minister) replied :

149. (a)—Some resolutions adopted in the public meeting and a letter from the President, Majuli Anchalik Panchayat, Kamalabari, regarding creation of a separate Subdivision have been received by Government.

(b) & (c)—Government do not consider it necessary at this stage to create a separate administrative unit at Majuli.

Shri Dulal Chandra Barua—Government is probably aware of the inconvenience and difficulties faced by the people of Majuli in respect of administrative matters. In view of such inconvenience and difficulties faced by the

people do Government not consider it desirable to post at least one E.A.C. at Majuli for administrative convenience?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—I agree with the Hon'ble Member that Majuli has got a case for an Administrative Unit there, but at the present moment the fund position is not very happy, therefore, I cannot say at the moment that this will be done very soon. The matter will, however, be examined.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I do not think that the expenditure would be much if an E.A.C. is posted there. The S.D.C's office is already there; the United Bank I understand is going to open a branch there. Therefore, may I request the Chief Minister to make an expeditious decision in the matter?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—I have already stated that Majuli has got a case for starting an Administrative Unit. This will be examined and as soon as possible a decision will be taken.

Re : Compulsory Notification of Vacancies

Shri DEBESWAR SARMAH asked :

*150. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—

(a) Whether any legal action has been taken by the Government after non-furnishing Compulsory Notification of Vacancies under Act, 1959 by the Industries and Undertakings ?

(b) How many cases were referred by the various

exchanges to the Directorate ?

(c) What is the annual increase of employment in the Public/Private sector Undertakings since 1964 (Industry wise)

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Labour) replied :

150. (a)—Show cause notices were served on nine establishments for violation of the provisions of the Employment Exchanges (Compulsory) Notification of Vacancies) Act, 1959. Prosecution of one establishment for persistant violation of the provisions of the Act has been sanctioned

(b)—A statement is placed on the Table of the House.

(c)—A statement is placed on the Table of the House.

Re : Financial Relief to Mizo Students

Shri LALCHUNGA CHINZAH asked :

*151. Will the Minister-in-charge of Tribal Areas Department be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that Government is contemplating to stop the financial relief extended to the Mizo students in Shillong owing to the disturbances in that district. ?

(b) If so, what are the considerations for such discontinuance ?

Shri JOY BHADRA HAGJER (Minister, Tribal Areas and Welfare of Backward Classes) replied :

151. (a) & (b)—The relief grant to Mizo students will be continued up to the 30th June, 1971. The grants in special cases and to students pursuing Honours or Science

1971

QUESTIONS

15

Courses would be continued beyond 30th June, 1971 on the basis of merit of each case, and on the recommendation of the Deputy Commissioner. The circumstances in which the relief grant were being given to the Mizo students do not exist now in view of the restoration of postal facilities in the Mizo District and gradual return of normalcy.

Shri Lalchunga Chinza—Are we to understand from the reply given by the Minister that by June, 1971, the postal difficulties faced by the students requiring the Government to give them relief grants will be over?

Shri Joy Bhadra Hagjer—Government thought so.

Shri Dulal Chandra Barua—What is the basis of taking such an abrupt decision? May I know from the Minister whether it is a fact that the fund for the purpose at the disposal of the State Government is given by the Govt. of India?

Shri Joy Bhadra Hagjer—The reason on which this grant-in-aid was given was because due to disturbances the parents could not remit money to the students residing, reading outside the Mizo district. Now that normalcy has come back there seems to be no reason why Government should continue to give them this relief grant. They are getting the normal scholarships. This relief grant is over and above the normal scholarships.

Shri Lalchunga Chinza—As I understand from the reply of the Minister this relief grant to the Mizo students was given because of the difficulties of remitting

money from the Mizo district, and that now normalcy has come back the students are able to get their remittances from home. If that be so, I would like to know what are the places which are having postal facilities and which are the places which are without such postal facilities. The students have come from different parts of Mizo district. So it is important to know where these postal facilities exist and where such facilities do not exist ?

Shri Joy Bhadra Hagjer—Sir, the basic consideration was that the students who were outside the Mizo district before the disturbances took place and who migrated out of Mizo district because of the disturbances within a month or within a reasonable time will be given this relief grant. It is for years now, and every year the expenditure is increasing, in the first year it was 4 Lakhs something, in the second year it is 5 lakhs something, in the third year it is 7 lakhs something and in the fourth year it is 9 lakhs something; it is increasing and increasing. Whereas the expenditure should have been decreasing. As the expenditure is increasing and increasing Govt. thought time has come when we should stop it. If after four years these students must have passed their B. A's why should Government come to their relief and Government should give these facilities during degree course and by June they will complete it.

(Sir, Sir, voices)

Shri Maneswar Boro—মই এই কথা জানিব বিছাৰিছো যে মিজো districtৰ পৰিস্থিতি বৰ্তমান কেনেকুৱা আছে। মিজোবিলাকে বিদ্রোহ

কবিলে মিজো ছাত্র সকলৰ গাত কি দোষ হল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—
কথাটো হৈছে যে আমাৰ মিজো পাহাৰত তিনিখন কলেজ আছে। কিন্তু
তিনিখন কলেজত যিমান লৰা-ছোৱালী হ'ব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই
আমাৰ এই সিদ্ধান্ত অনুসৰি যিবিলাক লৰা-ছোৱালী তাত পঢ়িবৰ সুবিধা
আছে, বাহিৰলৈ নাই তাতে থাকি পঢ়া উচিত। অবশ্যে যিবিলাক অনাচ
বা Post graduate Degree লবলৈ হলে বাহিৰলৈ আহিব লাগিব আৰু
তেতিয়া Relief grantটো continued কৰা হ'ব। আৰু merittৰ বাবে
দিয়া হ'ব। আৰু আমাৰ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে বেলেগ stypen দিয়া হৈছে তেওঁ-
লোকে পাই থাকিব।

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, as the Minister has
stated normalcy has come back to Mizo Hills and that
is why giving such kind of relief to the Mizo students
cannot arise at present. I do not like to raise any con-
troversy. But to our information normalcy in Mizo dis-
trict has not yet prevailed. My question is so far we
know, the amount which has been given in the name of
relief was given by the Government of India, and there
are certain procedural mistake in distributing the amount
Only those students who are temporarily residing outside
should be given facilities, but those people who are
permanently settling here in Shillong they are also given
such facilities. Such kind of relief should be given on
consideration of economic set back because what-ever it
may be if the Government discontinue to give scholar-
ships to those students some of them will have to give
up their studies as their parents might not be able to
send money due to economic dislocation as many of the

villages have been regrouped. As such may I request to formulate clear policy so that those deserving boys can receive this grant?

Shri Joy Bhadra Hagjer—Sir, in my reply I said in special cases this relief will be given.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, my point is whether the fund is given by the Government of India or we are to make provision for them?

Shri Joy Bhadra Hagjer—Sir, I still repeat my answer. In special cases we shall consider for granting financial assistance and I think that will cover your point.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, who is going the fund whether from our budget or Government of India gives direct financial assistance for the purpose.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, such fund come from Government of India. But now from the Govt. of India also they have instructed to reduce. Therefore, it will be considered to what extent the expenditure will be reduced.

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, I could understand through Mr. Dulal Barua that the Chief Minister said normalcy has come in the Mizo district. The fact remains that the army operations are still there and as such it can very well be said that normalcy is not there. Minister incharge seems to have given much importance about the duration of time in the matter of giving grants to the students. Now, may I know from the Hon'ble Minister that in view of the fact that the students who

were stranded here in Shillong were considered fit to be give grant and the students who come after 1966 are not fit to be given grant simply because they are not stranded here at that time and the parents are to send money from their own pockets. So Sir, I would like to know if our policy is to neglect or ingnore the fact even if the Mizo students would not be able to prosecute their studies. So long as disturbances are there it will be better if the policy is to help the students.

Mr. Speaker—What is your question ?

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, the question is grant is given for those who were stranded here. In that case we will be understanding that Government do not consider it necessary to give any grant to those who came after 1966 but then Government have been giving grant to other students also and the Minister has stated that it is increasing. So the point is if we are to accept that Mizos are not to prosecute their studies so long as the disturbances continue then consideration of this duration should be there and why should we stop giving grant to the students so long as distrubances continue. Whatever may be the number of students we will have to give relief and what should be the policy of the Government on this ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, I have failed to understand the logic of the question. I have already replied that there are 3 colleges running smoothly & functioning properly in Mizo District and the boys have got ample scope of study there instead of coming

Shillong and other places outside Mizo Hills. For the students who have no facilities for studies in Honours course, Science course and Post graduate course, the relief grant will be continued for them. The point is that we are not going to encourage migration of average merit students indiscriminately outside Mizo Hills. If anybody wants to come elsewhere for study he has to come on his own; he must bear his own expenses. But as the hon'ble Minister has already replied, in those cases if there are some special and deserving cases, the cases of those will be considered.

Re : Recruitment of staff in Government Industries

Shri DEBESWAR SARMAH asked :

*152. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state—

(a) Whether the State Liaison Officers/Employment Officers are invited to attend the Interview Boards for selecting all categories of posts in the Government industries and undertakings and in those where Assam Government have a controlling share ?

(b) Whether the recommendations of the Assam Government Liaison Officers are accepted ?

Shri BISWADEV SARMA (Minister, Industries) replied :

152. (a)—Yes, occasionally, by some of such industries/undertakings.

(b)—Yes, whenever the Liaison Officer, Industries, is formally associated with such selections.

নাহবকটীয়া নগৰ সমিতিৰ কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰা বাজেহুৱা ধন আত্মসাৎ

শ্ৰীভদ্ৰকান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*১৫৩। মাননীয় নগৰপালিকা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাব নে—

(ক) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ নাহবকটীয়া নগৰ সমিতিৰ দুজন কৰ্মচাৰিয়ে বাজেহুৱা ধন আত্মসাৎ কৰা কথা সঁচা নে?

(খ) যদি সঁচা, কেতিয়া আৰু কোনে ধৰা পেলায়?

(গ) টকা আত্মসাৎ কৰা বিষয়ে নাহবকটীয়া নগৰ সমিতিয়ে নাহবকটীয়া আৰক্ষী চকিত গোচৰ দাখিল কৰিছিল নে?

(ঘ) যদি কৰিছিল, কোন তাৰিখে?

পৌৰ প্রশাসন বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱাই উত্তৰ দিছে :

১৫৩। (ক)—হয়, সঁচা।

(খ)—নাহবকটীয়া নগৰ সমিতিৰ সভাপতিয়ে যোৱা বছৰৰ আগষ্ট মাহৰ ২০ তাৰিখে ধৰা পেলায়।

(গ)—হয়।

(ঘ)—যোৱা বছৰৰ চেপ্তেম্বৰ মাহৰ ৩ তাৰিখে।

Re : Seperate District for North Lakhimpur

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*154. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether there is any proposal for creation of a separate District for North Lakhimpur area comprising of Dhemaji and North Lakhimpur Subdivisions?

(b) If so, when the decision is going to be implemented?

(c) If the reply is in negative whether Government consider it necessary to make immediate arrangement for

creation of the above mentioned District by considering its administrative and other inconveniences ?

Shri MAHENDRA MOHAN CHOUDHURY (Chief Minister) replied :

154. (a)—A memorandum from the President and members, Dhakuakhana Anchalik Panchayat, North Lakhimpur and others regarding creation of a separate District at North Lakhimpur has been received by the Government.

(b)—The matter is receiving the attention of the Government.

(c)—It is dependent on the decision Government decides to take.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, when the Government proposed to implement this decision ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—We have accepted in principle. Now financial implications are being worked out and we propose to have it very soon.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether to this effect the Commissioner of Divisions has already submitted a detailed report to the Government ? If so, what is the necessity to have further examination on this issue when it is a crying need of the for smooth functioning of the administration ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—I have already said that we have decided to have it. Now we are working out the financial implications of the proposal.

As soon as we get the necessary funds which will have to be found out, the district will function.

Shri Dulal Chandra Barua—Can we expect that some sort of steps, some positive steps will be taken to implement the decision before 1972?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—On a question no assurance can be demanded from a Minister. But in spite of that I can assure the House that it will come to function before 1972. (Applause from the opposition.)

M. Shamsul Huda—In view of the fact that Kamrup is the largest district of the State which is divided by the mighty river Brahmaputra will the Government consider to create a separate district for North Kamrup?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Both banks of Kamrup and south Kamrup are negotiated by a bridge funds. If funds can be made available then we can see to it.

Shri Sailen Medhi—It is only 8 K.M. As the Chief Minister has also admitted its importance some early steps may be taken in this direction.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—It may be S. K. M., but cost may be 20 lakhs or more.

Shri Kamini Mohan Sarma—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ অসমত ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীখনে কিছুমান জিলাক উত্তৰ আৰু দক্ষিণ খণ্ড কৰি পৃথক কৰি ৰাখিছে অথচ দুয়োখণ্ডই একেটা জিলাতেই পৰে। সেই কাৰণে মই চৰকাৰৰ পৰা পৰিস্কাৰকৈ জানিব পাবোনে উত্তৰ কামৰূপ, দক্ষিণ কামৰূপ আৰু উত্তৰ গোৱালপাৰা দক্ষিণ গোৱালপাৰাক as a separate Distric হিচাবে ঘোষণা কৰিব লাগে। যিহেতু প্ৰশাসনৰ সুবিধাৰ্থে এই Natural অনুবিধা বিলাক

দূৰ কৰা উচিত। সেই কাৰণে মই আজিও কৈছো যে এই কেইটা জিলাক উত্তৰ পাৰ আৰু দক্ষিণ পাৰক separate District কৰিব লাগে যাতে প্রশাসনৰ সুবিধা হয়। এইটো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে পৰিষ্কাৰকৈ জনাব লাগে।

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—It does not state parallel to Kamrup and Goalpara.

Shri Prabhat Narayan Choudhury—ছাৰ, এই সংক্ৰান্তত গোটেই অসম ৰাজ্যৰ জিলা বিলাকত যাতে মানুহৰ সুবিধা হয়, যাতায়ত আদিৰ সুবিধা হয় এনে ধৰনৰ কথা চিন্তা কৰি অসম খনৰ Re-organisatio-
ৰ এটা সুস্থ প্ৰস্তাৱ চৰকাৰে কৰিবনে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—সেইটো সময়ৰ মূৰতহে চিন্তা কৰি চোৱা যাব।

Shri Sarat Chandra Rabha—অধ্যক্ষ মহোদয়, গোৱালপাৰা জিলাৰ দক্ষিণ পাৰৰ মানুহে ধুবুৰীৰ পৰা ঘূৰি আহিবলৈ প্ৰায় তিনিদিন লাগে। অথচ গুৱাহাটীৰ উত্তৰ পাৰৰ মানুহে দক্ষিণ পাৰৰ পৰা এদিনতে ঘূৰিব পাৰি। আমাৰ হাইস্কুলৰ চেফ্ৰেটবী পঞ্চায়তৰ চেফ্ৰেটবী আদিয়ে ধুবুৰীৰ পৰা তিনি দিন ধৰি অহা যোৱা কৰিব লাগে। তাৰোপৰি এক, দুই টকাতে ঘূৰি আহিব নোৱাৰে। গতিকে উত্তৰ আৰু দক্ষিণ পাৰ বেলেগ বেলেগ District কৰিবলৈ মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—তেনেকুৱা অসুবিধাৰ যিমানেই দৃষ্টিগোচৰ নকৰক কিছু নহয় কিছু থাকিবই।

Re : Singimari-Bangsar Bundh

Shri SAILEN MEDHI asked :

*155. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Flood Control and Irrigation) be pleased to state—

(a) Whether the Government is aware that the famous Soalkuchi village is connected with Guwahati and other places by a portion of Embankment and Drainge 'Bundh', namely Singimari-Bangsar Bundh ?

(b) Whether it is a fact that the said Bundh is in danger for the heavy rush of traffic on it and also for its poor maintenance ?

(c) If so, whether Government propose to transfer the said portion of embankment to the Public Works Department (Roads and Buildings) and to blacktop the road ?

Shri SYED AHMED ALI [Minister of State for Public Works Department (Flood Control and Irrigation)] replied :

155. (a)—Yes.

(b)—The bundh is maintained with the specification of embankment only and not to the standard of a regular road.

(c)—There is no such proposal at present. However if the Public Works Department (Roads and Buildings) wants to take it over and convert it to a road-cum-bundh there will be no objection from this Department. Further, they will have to take the responsibility of taking up flood fighting measures as recommended by this department, during the flood season.

Shri Sailen Medhi—In view of the reply of the hon Chief Minister it is difficult for the Public Works Department also to maintain the embankment portion of the road and as this road is a very important road connecting Soalkuchi a very important village not only of Jhalukbari Constituency, but of the whole of Assam will the Chief Minister consider these things and try to widen the road

with black-topping so that the people from other places and the officers can go to that place easily because the present road is very narrow? It is the only link between Guwahati and that place and in view of this will the Chief Minister take some concrete steps for widening and black-topping the road?

Shri Mahendra Mohan Choudhury, Chief Minister—The importance of the road cannot be denied. It is one of industrial and very important villages of Assam and many visitors from outside from Assam also go to that village. But the problem is about the funds. If funds can be made available then we can see to it.

Shri Sailen Medhi—It is only 8 K.M. As the Chief Minister has also admitted its importance, some early steps may be better in his direction.

Shri Mahendra Mohan Choudhury—If may be 8 K.M. but the cost may be 20 lakhs or more.

Re: Survey of Paddy Fields

Shri PITSING KONWAR asked:

*156. Will the Minister-in-charge of Flood Control and Irrigation be pleased to state—

(a) Whether Government is aware that an Officer of the Flood Control Department from Shillong has visited for surveying the paddy fields in connection with construction of a bundh by the Southern Bank of Kollong River from Namgaon to Telahi?

(b) What is the finding of his report?

(c) Whether the Government received any representation from the people of that area from Namgaon to Telahi ?

(d) When the bundh will be constructed ?

Shri SYED AHMED ALI (Minister, Flood Control and Irrigation) replied :

156. (a)—For survey of the bundh in question no Officer from Shillong visited the area.

(b)—Does not arise.

(c)—Government received one representation from the public of the area in May, 1969.

(d)—Hydrological data collection of the river Kollong in the area is in progress and the Scheme is under examination.

Shri Pitsing Konwar—Sir, I know it that one Shri Gogoi, a Superintending Engineer, E & D has visited the area who said that no bund is necessary as he did not see any paddy field nearby and that there was a P.W.D. road which would protect whatever is there. But Sir, one side is open and when flood comes in the Kollong river, the entire area and the paddy field is innundated and as a result of which there is no paddy crops and people are starving now. If he has visited the area, an interior portion then he has seen the first paddy field measuring about 30,000 bighas of land. May I know whether the Government has received any representation from the people of that area recently and if so whether the Government will start the work immediately ?

Shri Syed Ahmed Ali—Sir, I have already said that we have got no information and we do not have any report that a Superintending Engineer, Shri Gogoi visited the area but Sir, the question of an embankment in that area is under survey. My point of contention is this Sir, that on the right bank of Kollong from Roha to Telahi there is an embankment. On the left bank of Kollong there is National Highway road 37. From Raha to Ahutguri and Ahutguri to Telahi it runs parallel to Kollong river which serves the purpose of embankment, so it is under examination whether any other embankment will be justified.

Shri Pitsing Konwar—Will the Minister be pleased to visit the area ?

Shri Syed Ahmed Ali—I shall try.

Re : Demand for a Chakma Subdivision in Mizo Hills

Shri LALCHUNGA CHINZAH asked :

*157. Will the Minister-in-charge of Tribal Areas Department be pleased to state—

(a) Whether there is a demand by the Chakmas for a Chakma Subdivision in Mizo Hills ?

(b) If so, the views of the Government in this regard ?

(c) Whether the local public leaders and the two autonomous councils in the district have been consulted ?

(d) If not, whether they will be consulted at all ?

Shri JOY BHADRA HAGJER (Minister, Tribal Areas Department) replied :

157. (1)—Yes.

(b)—Government is considering the appointment of a Commission.

(c)—This will be done by the Commission.

(d)—If and when it is constituted.

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, whether this population is bonafide Indian population or a new population brought over the years since 1951 so that the population has assumed importance today?

Shri Joy Bhadra Hagjer—The Commission will consider that. Government has not decided.

Shri Lalchunga Chinzah—If the Government has set up a Commission is simply means there is something to be carried out by the Commission but before that what I am asking is that whether this population which demand a Subdivision in Mizo District, is a new population in the District or brought over since 1951 up-to-date from the other side i.e., East Pakistan so that they have assumed importance in Mizo District?

Shri Joy Bhadra Hagjer—Government wants to set up a Commission not only for the Chakmas but for other areas also including Pawi Lakher area.

Shri Lalchunga Chinzah—Sir, the question is about the demand of a Subdivision by the Chakmas of their own. I was asking whether the said Chakma population was in existence in 1951 in the district; in other words, whether this population of Chakmas in Mizo District is a bonafide Indian population or a population brought

over to the district since 1951 up-to-date in regular process making them assume such large importance in the Mizo district today? Whether they are Indians or non-Indians?

Shri Joy Bhadra Hagjer—Sir, the Chakmas must have come from outside. Their case along with others will be considered together. Government have not decided yet. After the Commission is appointed they will submit a report and it will be for this House to decide whether to accept the report of the Commission or not and therefore their case is not prejudiced. Government have not taken a prejudiced view.

Shri M. A. Musanwir Choudhury—May I know from the Hon'ble Minister as to what is the number of the Chakma families demanding the constitution of a separate Mizo Sub Division?

Shri Joy Bhadra Hagjer—They are about 38,000.

Shri A. N. Akram Hussain—মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে চাকমা সকল বাহিবৰ পৰা আহিছে। তেওঁলোক ভাৰতৰ বাহিবৰ নে ক'ৰ বাহিবৰ পৰা আহিছে? ৩৮ নং পৰিয়ালৰ কাৰণে এটা চাব-ডিভিজন কৰিছে নেকি?

Shri Joy Bhadra Hagjer—চিটাগঞ্জৰ পৰা।

Shri Lalchunga Chinzah—If the Chakmas in the Mizo District are given a Sub Division, will the Government consider giving Subdivision for Chakmas living in Garo Hills and NEFA also? Some Chakmas are living in other areas of the State. Whether the Government will consider giving them a Subdivision there also?

Shri Joy Bhadra Hagjer—In which other States I do not know,

Re : Brahmaputra Commission

Shri DULAL CHANDRA BARUA asked :

*158. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Flood Control and Irrigation) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that Government of India agreed to bear 50 per cent of the total expenditure in respect of the Brahmaputra Commission ?

(b) If so, whether the funds have since been placed at the disposal of the Commission ?

(c) If not, what are the reasons for which the funds have not been released by the Government of India ?

Shri SYED AHMED ALI [Minister of State for public Works Department (B. F. C.)] replied :

158. (a)—There was no commitment to that effect.

(b)—An amount of Rs. 3.00 crores only as ways and means loan has since been sanctioned by the Government of India.

(c)—Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, I remember very clearly that during the last session and while he was the Minister in charge of Flood Control earlier it was stated in the inaugural meeting and also inside this House that the Government of India was agreeable to pay 50% cost of this project and the other 50% will be borne by the State Govt. Now, how the Minister in charge E & D can say that no commitment has so far

been made by the Govt. of India in this regard ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury, (Chief Minister)
There was no commitment to that effect. The Prime Minister in a statement on December, 5, 1969 in the Lok Sabha on certain programme relating to the Economic Development of Assam stated that the Central Govt. accorded high priority to the evolution and implementation of a comprehensive plan of Flood Control through the agency of a Brahmaputra Flood Control Commission. On the basis of the above, the matter was taken up with the Planning Commission at the Secretariat level regarding the Centre's provision of Rs. 15 crores for the Brahmaputra Flood Control Works. But the Planning Commission replied that as the State's Fourth Plan ceiling has been raised from Rs. 225.50 crores to Rs. 261.75 crores, the requirements of Flood Control programme including Brahmaputra Flood Control Works have to be accommodated in full within the ceiling of Rs. 261.75 crores.

I want to give further information about it. We have taken up the matter with the Government of India. We informed the Govt. of India that the control of the Brahmaputra is beyond the means and capacity of the Government of Assam. Therefore, the control of the Brahmaputra should be taken up by the Govt. of India. The problem of the Brahmaputra floods and erosion had been examined by many Committees and Experts. They have given some short and long term proposals for providing reasonable protection against floods in a phased manner. They also

proposed an immediate and short term programme by raising and strengthening embankments, filling up the missing links in the existing embankments and certain exposed areas. We require about Rs. 50 crores for these works including investigation. Then again there are certain medium projects in which we are to construct dams in the tributaries like Pagladiya, Subansiri and Dehang which will cost about Rs. 350 crores. We concentrate to start construction of these dams in course of different years. For providing detention basi in Pagladiya alone, we require 35 crores. We have been able to collect the geological, hydrological and other data for these three tributaries of the Brahmaputra and now we will discuss with the Prime Minister and the Finance Minister, Govt. of India.

Mr. Speaker : Order, order please. The Question Hour is over.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, will you please keep this question pending till tomorrow ?

Mr. Speaker : Yes. This question will be taken up tomorrow again.

লক্ষীমপুৰ আৰু শিৱসাগৰ জিলাত মদ-নিবাৰণী ব্যবস্থা

শ্রীভদ্রকান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*১৫৯। মাননীয় আৱকাৰি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) লক্ষীমপুৰ আৰু শিৱসাগৰ জিলাৰ পৰা ১৯৭১ চনৰ পহিলা এপ্ৰিলৰ পৰা ৩০ ইউ, পি মদ উঠাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱাটো সত্য নে?

(খ) যদি সত্য তেন্তে সকলোবিলাক মহলৰ পৰা এই ৩০ ইউ, পি উঠাব নে?

(গ) যদি সকলোবিলাক মহলৰ পৰা মুঠায়, তাৰ বিশেষ কাৰণ কি ?

আৱকাৰি বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱাই উত্তৰ দিছে :

১৫৯। (ক)—অকল লক্ষীমপুৰ আৰু শিৱসাগৰ জিলাতে নহয়, তাৰ লগতে দৰং আৰু কাছাৰ জিলাৰ সকলো দেশী মদৰ মহলৰ পৰাও তিনিটা স্তৰত ৩০ ইউ, পি মদ উঠাই দি থকা কথাতো সত্য।

(খ)—হয়, অহা ১৯৭২ চনৰ ১লা এপ্ৰিলৰ পৰা সকলোবিলাক মহলৰ পৰা ৩০ ইউ, পি মদ উঠি যাব।

(গ)—প্ৰশ্ন মুঠে।

Re : Goalpara Scheduled Castes Advisory Committee

Shri KANDARPA NARAYAN BANIKYA asked :

*160 Will the Minister-in-charge of Welfare of Backward Classes be pleased to state how many members are there in the Goalpara Scheduled Castes Advisory Committee ?

Shri JOY BHADRA HAGJER (Minister, Welfare of Backward Classes) replied :

160.—18 (eighteen). A list of members is placed on the Table of the House.

UNSTARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which replies were laid on the table)

Re : চিনা মাটি

শ্ৰীকন্দৰ্প নাৰায়ণ বনিকাই সুধিছে :

১৬। মাননীয় উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে—

(ক) বইটামাৰী আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত তামৰুলা বিলৰ উত্তৰ মুৰে

২য় শ্রেণীত চিনা মাটি পোৱা কথাটো সঁচানে?

(খ) যদি সঁচা তেন্তে তাত উদ্যোগ স্থাপনৰ ব্যৱস্থা হবনে নহয়?

(গ) এই কথা সঁচানে যে বেঙ্গল পটাবী কোম্পানীয়ে সেই মাটিৰে উদ্যোগ স্থাপনৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে?

(ঘ) যদি লৈছে তেন্তে চৰকাৰী খণ্ডত সেই উদ্যোগ কিয় লোৱা নহ'ল? ত্ৰিবিধদেৱ শৰ্মা (উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে :

১৬। (ক)—হয়, সঁচা।

(খ)—উদ্যোগ স্থাপন হ'ব নোৱাৰে। কিয়নো সেই চিনা মাটিৰে অৰ্থনৈতিক ফালৰ পৰা কাম কৰিব পৰা সম্ভৱপৰ নহয়।

(গ)—এই কথা চৰকাৰৰ গোচৰলৈ অহা নাই।

(ঘ)—চৰকাৰী খণ্ডত উদ্যোগ স্থাপনৰ প্ৰশ্ন হুঠে। উপকল্প (খ) কাৰণত।

Re : Road from Sonaphuli to Bahbari

Smti. PRANITA TALUKDAR asked :

17. Will the Minister, P. W. D. (R. and B.) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a road from Sonaphuli to Bahbari has been sanctioned during the Fourth Five Year Plan?

(b) If so, why this road has not yet been constructed?

(c) When this road will be constructed?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER [Minister, P. W. D. (R. & B.)] replied :

17. (a) and (b)—This project has been selected by the M.L.A. Sub-Committee for execution during the Fourth Five Year Plan and accordingly an estimate has since been received and now under scrutiny of the Department for sanction.

(c)—This project is expected to be completed during the Fourth Five Year Plan period.

Re : Salbari Bashbari road

Smti. PRANITA TALUKDAR asked :

18. Will the Minister, P. W. D. (R. and B.) be pleased to state—

(a) The amount sanctioned for the remaining length of Salbari Bashbari road during the Fourth Five Year Plan ?

(b) The amount spent on earthwork up till now ?

(c) When earthwork will be completed ?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER [Minister, P. W. D. (R. & S.)] replied :

18. (a)—Rupees 49,000.

(b)—The amount spent on earthwork up to 31st March 1971 is Rs. 5,737.

(c)—The earthwork is expected to be completed by 1971-72.

Re : Sidolsuti Geruhabari P. W. D. Road

Shri KANDARPA NARAYAN BANIKYA asked :

19. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Sidolsuti Geruhabari P. W. D. Road under Kokrajhar Division was badly damaged by the last floods ?

(b) Whether any repairs have been done so far ?

(c) If not, the reasons thereof ?

Shri ALTAF HOSSAIN MAZUMDER [Minister, P. W. D. (R. & B.)] replied :

19. (a)—Yes.

(b)—Repairs have been done as far as practicable.

(c)—Does not arise.

Re : মজুনগ্রাম আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত বাস্তা

শ্রীকন্দৰ্প নাৰায়ণ বগিকাই সুধিছে :

২০। মাননীয় গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্রীমহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) তৃতীয় পঞ্চ বার্ষিক পৰিকল্পনাত লোৱা কিমান বাস্তা মজুনগ্রাম আঞ্চলিক পঞ্চায়তত লোৱা হৈছিল ?

(খ) কিমান টকা সেই বাস্তাৰ বাবে ধৰা হৈছিল ?

(গ) বাস্তাৰ কাম সম্পূৰ্ণ হ'লনে ?

(ঘ) যদি হোৱা নাই, কেতিয়া হব ?

শ্রীআলতাক হোচেন মজুনদাৰ, (গড়কাপ্তানি বিভাগৰ মন্ত্রীয়ে) উত্তৰ দিছে :

২০। (ক)—১। বৰঘোলা সিদলসুতী বাস্তা।

২। বহা চাকলা কোকিলা বাস্তা।

(খ)—১। বৰঘোলা সিদলসুতী বাস্তা—৯০,০০০.০০ টকা।

২। বহা চাকলা কোকিলা বাস্তা—১,৫০,০০০.০০ টকা।

(গ)—মাটি অধিগ্রহণ বাদে প্রাক্কলনত ধৰা সকলো কাম সম্পূৰ্ণ হৈছে।

(ঘ)—প্রশ্ন বুঠে।

Leave of absence to Shri Satindra Mohan Dev, M.L.A.

Mr. Speaker—Order, order, please. I have an announcement about leave of absence of Shri Satindra Mohan Dev.

I, hereby, inform the House that Shri Satindra Mohan Dev representing Silchar Constituency has duly submitted

an application for leave of absence from the Assam Legislative Assembly which reads as follows:—

Sir,

I regret very much to inform you that due to my prolong ailment I will not be in a position to attend the present Assembly Session.

Under the circumstances, I would pray to your honour to condone my absence from the Assembly and grant me leave.

Thanking you

Yours faithfully,

Satindra Mohan Dev.

I think the House will condone the absence and also grant leave of absence applied for in the application.

Is it the sense of the House that the leave of absence be granted to the hon'ble Member?

(Voice—Yes, yes.)

The leave is granted.

Voting on Demands for grants—Demand No. 10

Mr. Speaker—We are now dealing with yesterday's grant. I remind the hon'ble members to avoid repetition of the same facts. This will facilitate finishing the grants.

M. Shamsul Huda—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিবাকায় মন্ত্রী সভাত এনেকুৱা কিছুমান মন্ত্রী আছে যিবিলাকৰ কোনো কাম নাই। সেই কাৰণে ফাইল নেদেখেই। কামৰ ভিতৰত আমাৰ মহিলাৰ তাতশালৰ মাকোৰ দৰে অহা ঘোৱা কৰে ছিলং-লামডিং, ছিলং-নগাওঁ, এইদৰে অহাঘোৱা কৰি তেওঁ-

লোকে নিজৰ দলৰ কাম কৰে। দলৰ কাম কৰিবলৈ বাইজৰ টকা খৰছ কৰা উচিত নহয়। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে তেওঁলোকে আত্মখতি, পাৰ্ট খতি আৰু ফেক্টবী আদি চায় একোটা বিপট দিব পাৰে তেতিয়াও এটা কাম হয়। ইফালে বাইজে যদি মেমোৰেন্দাম দিব ওলায় তেতিয়া কয় বহুত ব্যস্ত পাৰ্টি মিটিং আছে বা কেবিনেট মিটিং আছে। বাইজৰ টকা খৰচ কৰি দলৰ কাম কৰা অগণতান্ত্ৰিক। কেতিয়াবা একো ঠাইত মন্ত্ৰীৰ ইমান ভীৰ হয় যেন কুস্ত মেলাতহে যাত্ৰীৰ ভীৰ হৈছে। সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ ভ্ৰমন সীমাবদ্ধ কৰি দিব লাগে। তেতিয়া হয়তো কিছু কাম হ'ব পাৰে। মন্ত্ৰী সকল ভ্ৰমনত থাকিলে কৰ্মচাৰী সকল বহি থাকে। ফলত বছৰৰ শেষত দেখিব লক্ষ্য লক্ষ্য টকা তামাদি হৈ যায়।

এই মন্ত্ৰী সভাত কৰ্মক্ষম মন্ত্ৰী যে নাই এনে নহয়, কিন্তু তেওঁলোকক মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে বান্ধি ৰাখিছে অৰ্থাৎ তেওঁলোকক ষ্টেট লেভেলত ৰাখিছে। তেতিয়া পূৰ্ণ ক্ষমতা নেপায় গতিকে মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা কমায় তাৰ পৰা বাইজক টকাৰে অজ্ঞঃ বানপানী প্ৰপীড়িত সকলক সহায় কৰিব পাৰে নাইবা ৪র্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীক টকা বঢ়ায় দিব পাৰে।

আৰু এটা কথা মই কব বিচাৰো যে ক্ষমতাত থকা দলৰ সদস্য সকলৰ কিছুমানে এই মন্ত্ৰী সভাই কৰি দিলেও বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলৰ কাম কেতিয়াও কৰি নিদিয়ৈ তেওঁলোকক মাহী আইৰ চকুৰে চায়। বিধান সভাৰ সদস্য সকলৰ মন্ত্ৰী সকলৰ নিচিনাকৈ শুকুম দিবৰ ক্ষমতা নিদিলেও তেওঁলোকক কিছুমান সুবিধা দিলেও বাইজৰ কাৰণে বহুখিনি কাম কৰিব পাৰি। কিন্তু বৰ্ত্তমান অৱস্থাত প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ নিচিনা সময়তো আমি বাইজৰ কাম কৰাত কোনো সুবিধা চৰকাৰৰ পৰা পোৱা নাই। আমাৰ পৰাই বেলেগ হৈ যোৱা নাগালেণ্ডতো দেখিছো যে তাত প্ৰত্যেক M. L. A. ক জনে গাড়ী দিছে আৰু সেই গাড়ী জৰিয়তে তেওঁলোকে বাইজৰ উন্নয়ন মূলক কাম কৰাত সুবিধা পাইছে। কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যত এই চৰকাৰে সদস্য সকলক গাড়ী দিলে চৰকাৰ খনেই ভাঙি যাব বুলি তেওঁলোকে সন্দেহ কৰে। কিন্তু যদি সদস্য সকলক গাড়ী দিয়া হয় তেতিয়া হলে বাইজৰ কৃত কাম সদস্য সকলে কৰিব পাৰিব আৰু যদি গাড়ীৰ কাৰণে টকা খৰছ কৰিব নোৱাৰে তেনে-

হলে যিবিলাক পূৰণি গাড়ী চৰকাৰে বিক্ৰী কৰে বা নীলাম কৰে বা যিদৰে Defance ৰ পূৰণি গাড়ী সদস্য সকলৰ কাৰণে দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে সেইদৰে আমাৰ চৰকাৰে যিবিলাক গাড়ী নীলাম কৰিব লগীয়া আছে সেইবিলাক সদস্য সকলক দিলে তেওঁলোকৰ কাম কৰাত সহায় হ'ব আৰু তাৰ কাৰণে আমি ২/৩ হাজাৰ টকা খৰচ কৰিবলৈ বাজী আছে। কিন্তু চৰকাৰে ভাবে বিৰোধী সদস্যই গাড়ী পালে চৰকাৰ ভাঙি পেলাব কিন্তু গণতন্ত্ৰ সূচাকপে কাম কৰিবলৈ সদস্য সকলক সুবিধা দিব লাগে।

আজি আমাৰ মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়া হৈছে যদিও বাইজৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা নাই শিক্ষা ক্ষেত্ৰত মাত্ৰ শতকৰা ১ভাগহে বৃদ্ধি হৈছে ইয়াতকৈ লাজৰ কথা আৰু একো হ'ব নোৱাৰে। এই অবস্থা :লে আমি আইনৰ ওচৰত নাক উলিয়াম কেনেকৈ ?

এই যে যি শতকৰা ১ভাগ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বৃদ্ধি হৈছে সিও মাত্ৰ বাইজৰ চেষ্টাতহে হৈছে চৰকাৰৰ চেষ্টাত নহয়।

বেকাৰ সমস্যাৰ সমাধান ভূমি সমস্যাৰ সমাধানত চৰকাৰে একো কৰিব পৰা নাই। বানপানীত আৰু গড়াখহনীয়াত পৰা মানুহক একো সহায় কৰিব পৰা নাই আৰু সেই কাৰণে আমাৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱা নাই। সিদিনা মই ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ দেখি আহিছো হাজাৰ হাজাৰ মাইল ধুবুৰীৰ পৰা গোৱালপাৰালৈকে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ পৰা মাটি আছে আৰু দেখিলো সেইবিলাক চৰত ১০০/২০০ মান গৰু চৰি আছে। সেইবিলাক মাটি বানপানীত প্ৰপীড়িত আৰু গড়াখহনীয়াত পৰা মানুহক দিব পাৰে নহলে সমবায় ভিত্তিত গৰু মহ ইত্যাদি পুহিবলৈ দিব পাৰে। বানপানীত পৰা মানুহক loan আদি সেই মাটিবিলাক গৰু ম'হ পুহিবলৈ দিব পাৰে। নেপালৰ পৰা মানুহ আহি ইয়াত খুটি পুতিব পাৰে যদি আমাৰ মানুহে নোৱাৰিবনেকি ? বানপানীত পৰা মানুহে যে কেৱল কৃষিয়েই কৰিব লাগিব সেইটো নহয় তেওঁলোকক গৰু ম'হ পোহাৰো ব্যৱস্থা কৰি দিব পাৰি। গধুৰ শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা ল'ব পৰা নাই। গাওঁ অঞ্চলত সৰু সৰু শিল্প কৰি বেকাৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰি। এই ক্ষেত্ৰত এটা কথা ক'ব পাৰি যে প্ৰত্যেক জিলাতে এটা এটা গেণ্ট কল পাতি দি অন্ততঃ ৫০ হাজাৰকৈ পুতোক খনতে মানুহ নিয়োগ কৰি বেকাৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰি। কিন্তু সেই বিলাক

ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ নাই কেবল মন্ত্ৰীসভাৰ আকাৰ বঢ়াই তেওঁলোকৰ নিজৰ সুবিধা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

এই খিনিকে কৈ মই বৰ্ত্তন পুস্তাৰ উত্থাপন কৰিলো।

Shri Atul Chandra Goswami—অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই ছবাবমান কব খুজিছো, এই দাবীটোৰ সাধাৰণ নাম দিয়া হৈছে, সেইটোক অসাধাৰণ প্ৰশাসন নাম দিয়া হলে বেছি ভাল আছিল। মোৰ বন্ধু কেইজনমানে কৈছে যে মন্ত্ৰী সভাখন ভাল হোৱা নাই। কিন্তু মই কও যে মন্ত্ৰী সভাখন বৰ ভাল হৈছে কাৰণ মন্ত্ৰী সকলে প্ৰতিশ্ৰুতি দি সেই প্ৰতিশ্ৰুতি পালন নকৰাত যি Record ডাঙি ধৰিছে সেইটো আগৰ কোনো মন্ত্ৰী সভাই কবিব পৰা নাছিল। মুখ্যমন্ত্ৰী ৰাজহ মন্ত্ৰী বিত্তমন্ত্ৰী আদি সকলোৱে প্ৰতিশ্ৰুতি দি পালন নকৰে আৰু বিধান সভাত দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি পালন নকৰা সত্ত্বেও যদি এই মন্ত্ৰী সকলে ৰাইজৰ আদৰ পাই থাকে তেন্তে সেই মন্ত্ৰী সভা কেতিয়াও বেয়া হ'ব নোৱাৰে। এনে এখন মন্ত্ৰীসভা “গ ভূতো গ ভবিষ্যতি”

আমাৰ আগৰ কৃষি মন্ত্ৰী জনাই যোৱা বছৰত অসমত Bumper crop হৈছে বুলি এসময়ত ঘোষণা কৰিছিল আনকি আমাৰ চাউলো বাহিবলৈ পঠিয়াইছিল ইয়াৰ সম্পৰ্কত নানা কেলেঙ্কাৰী ঘটিল তদন্ত কমিটি হ'ল চুপাৰিলো দিলে কিন্তু সেই মন্ত্ৰীজনাৰ ওপৰত চৰকাৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা নহল। গতিকে আমি বৰ্ত্তমান যি অৱস্থাত উপনীত হৈছো সেই অৱস্থাত মন্ত্ৰী সভা বৃদ্ধি কৰা কোনো কাৰণ নাই। তদুপৰি ৰাজ্যপালৰ কাৰণে আমি যথেষ্ট টকা পইচা খৰচ কৰো। তাৰো আমি কোনো যুক্তি যুক্ত কাৰণ দেখা নাই। ৰাজ্যপালে চিলংৰ পৰা Nagaland লৈ চৰকাৰী কামত যাওতে Dimapur নৈকে আৰু ডিমাপুৰৰ পৰা চিলংলৈ অহাযোৱাৰ খৰচ আমিযেই দিব লাগে যদিও ৰাজ্যপালজনে Nagaland ৰো ৰাজ্যপাল।

মই আন এটা কথা কব খুজিছো। আমাৰ মন্ত্ৰী সকলে ভ্ৰমণ কৰে। কেইদিনমানৰ আগতে কৃষি মন্ত্ৰী নগাওঁলৈ গৈছিল ডিঙত এখন কৃষি সম্পৰ্কীয় মিটিং উদ্বোধন কৰিবলৈ। কিন্তু বাতা-বাতি সেই program বদলি কৰি কুঠৰিত এটা program কৰিলে। কিন্তু তাৰ স্থানীয় M.L.A. জনে

কোনো খবৰকে নাপালে। এইদৰে Local M.L.A. সকল আৰু পঞ্চায়তৰ মেম্বাৰ সকলক নজনোৱাকৈ কোনো লোকৰ নিমন্ত্ৰণ বন্ধা কৰিবলৈও মন্ত্ৰী গুচি যায়। এইবিলাক কথা গণতান্ত্ৰীক দেশ এখনৰ কাৰণে সোভনীয় নহয়। আশাকৰো মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এইবিলাক কথা বিবেচনা কৰিব।

আমাৰ এই বিধান সভাৰ বিত্তমন্ত্ৰীজনে ১৯৬৭ চনতে (তেখেতে Publicity বা Minister আছিল) প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে চিলভাৰ যিটো Publicity Directorate আছে তাৰ আহিলাপাতিৰ এটা Physical verification কৰা হ'ব। কিন্তু সেইটো এতিয়ালৈকে নহল। বিভাগীয় কৰ্মচাৰীৰ ছুৰ্ভীতিৰ অভিযোগ থাকিলে সেইবিলাক সদৰি কৰাত কি বাধা থাকিব পাৰে আনি বুজি নাপাওঁ। মন্ত্ৰী সকলৰ বিৰুদ্ধে কিবা থাকিলে সেইটো কথা বেলেগ। মই জনাত আমাৰ যিজন D.P.I. আছে তেওঁৰ ওপৰত ভিজিলেন্স কমিচনাৰৰ Stricture আছে। আৰু সেই Report আজিলৈকে বাহিৰ কৰিবলৈ চৰকাৰে সাহস কৰা নাই। এই মন্ত্ৰী সভাখন যে এখন ছুৰ্ভীতি পৰায়ন মন্ত্ৰী সভা ইয়াতকৈ আৰু কিবা ভাল প্ৰমাণ দিব লাগে বুলি মই নাভাবো। এজন ভিজিলেন্স কমিশ্যনাৰে বিপট দিয়াৰ পাচত সেই বিপট আমাৰ বাহিৰে জনাত কি বাধা থাকিব পাৰে। মই ভাবো কোনো বাধা নাই। মন্ত্ৰী সকলৰ ছুৰ্ভীতিৰ সম্পৰ্কত ৭কিমলা প্ৰসাদ চলিহা দেৱে লোকাযুক্ত আৰু লোকপাল নিয়োগ কৰাৰ কথা কৈছিল আৰু সেই-বিলাক তেওঁলোকে চাব বুলি কৈছিল। কিন্তু সেইবিলাক কাগজতে থাকিল আৰু কংগ্ৰেছ চৰকাৰ থাকে মানে বোধহয় কৰা নহ'ব। আমাৰ Industry Minister এ এটা আশ্বাস দিছিল যে Indian Carbonত কোন কোন মানুহৰ Share আছে তাৰ এখন লিষ্ট দিব। কিন্তু সেইটোও নহল। P.W.D. Ministerয়ে কৈছিল National Highwayৰ জখলা বন্ধাত যত বাচ বয়, তাত পানী দম হৈ থাকে তাৰ কলত যাত্ৰী অহা যোৱা কৰিব নোৱাৰে। তাত এটা Drain দিয়াৰ কথা কৈছিল—কিন্তু সেই Drain আজিলৈকে নহল। আমাৰ Transport Ministerএ কুৱৰী তলত যাত্ৰী থাকিবলৈ এটা 'চেদ' দিয়াৰ কথা কৈছিল—কিন্তু সেই কথাও কোৱা থাকিল। এতেকে যিবিলাক মন্ত্ৰীয়ে বাহিৰৰ কাম কৰিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিও বাহিৰৰ কাম নকৰে তেওঁলোকৰ কাৰণে ১৮ কোটি ১৩ লাখ টকা

বাইজে কিয় বহন কৰিব? বাইজৰ কাম কৰাত সহায় হ'ব এনে পৰি-
 প্রেক্ষিততে মন্ত্ৰী সভাৰ সংখ্যা বহুৱা হ'ল কিন্তু কাম কিমান হৈছে? মন্ত্ৰী
 সভাৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ প্ৰশ্ন কৰিলে তেওঁলোকে কেৱেলা বিহাৰৰ কথা কয়
 আৰু কামৰ ফালে আঙুলিয়ালে বৃটিছৰ শাসনৰ কথা কয়। তেওঁলোকে কয়
 যে শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ইংৰাজৰ দিনত ১৩ লাখ টকা খৰচ হৈছিল আৰু
 এতিয়া তাৰ পৰিমাণ ৩১ কোটিলৈ বাঢ়িল। কিন্তু এই মন্ত্ৰী সভাই নিজৰ
 টকাৰে অসমৰ কোনো এখন গাঁৱত এখন L.P. স্কুল কৰি দিয়াৰ কথা ক'ব
 পাবেনে? প্ৰত্যেকখন L.P. স্কুলেই গাঁৱৰ মাত্ৰহে টকা তুলি পাতি ৪/৫
 বছৰ চলোৱাৰ পাচত Board এ লয়। শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মুখ্যমন্ত্ৰী নিজেই।
 তেখেতক ব্যক্তিগতভাৱে বা সামূহিকভাৱে লগ ধৰি নগাওঁ সংমণ্ডলৰ বৰ্তমান
 পৰিদৰ্শক জনক বদলি কৰিবলৈ জোৱাত তেখেতে সেই কাম কৰা হ'ব বুলি
 আশ্বাস দিয়ে কিন্তু সেইমতে কাম হলে আজিলৈকে ক'ব নাই আৰু এই
 Instructor জনে লামডিঙৰ এজন ভদ্রলোকক নিজৰ ঘৰত মৰিয়াই নাক ভাঙি
 দিছে; ভদ্রলোকৰ লৰাজনক Government স্কুলত Admission দিয়াৰ
 সংক্ৰান্তত তেওঁ D.P.I.ৰ এটি নট লৈ যোৱাত নগাৱৰ Instructor জনে
 এনে গৰ্হিত কাম কৰে। এনেকুৱা দুৰ্নীতি পৰায়ন স্কুলৰ Inspector
 Nowgon ৰ কথা হৈছে। মই ক'ব খুজিছো যে Minister সকলে
 বাহিৰত আৰু এই বিধান সভাত দুয়ো ঠাইতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে কিন্তু
 সেইবিলাক বন্ধা নকৰে। মোৰ বোধেৰে অন্ততঃ বাহিৰৰ প্ৰতিশ্ৰুতি বন্ধা
 কৰিব লাগে। যদি তাকে নকৰে তেন্তে তেওঁলোকক বন্ধাৰ কোনো মানে
 নাই। আজি তেওঁলোকে যিবিলাক কাম কৰিছে তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া অদূৰ
 ভবিষ্যতে আহিব য'ত এই দুষ্কৃতিৰ কাৰণে তেওঁলোকে অনুশ্চনা কৰিব
 লাগিব। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Maneswar Boro—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাত্ৰ কেই-
 মিনিট মানহে ক'ম।

Mr. Speaker কওক

Shri Maneswar Boro—অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ নতুন মন্ত্ৰীসভা
 বঢ়াৰ ফলত ১৯৭০-৭১ চনত ১৯৭১-৭২ চনত কেবিনেট মিনিষ্টাৰৰ দৰমহাৰ

বাবদ ৩৬ হাজাৰ আৰু ৰাজ্যিক মন্ত্ৰীৰ বাবদ ২০,৪০০ গুঠ ৫৬,৪০০ বেচি ব্যয় হৈছে। আমাৰ ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক পৰিস্থিতি সম্পৰ্কত বহুতো সদস্যই আলোচনা কৰি গৈছে আৰু কৈছে যে চৰকাৰে স্কুলৰ কাৰণে লবা-ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ কাৰণে সাজ-সবজাম দিব পৰা নাই, বাষ্টা-ঘাট দিব পৰা নাই; স্কুলঘৰ মেৰামত কৰিব পৰা নাই। এনে অৱস্থাত মিনিষ্টাৰৰ সংখ্যা বঢ়াই তেওঁলোকৰ ঘৰভাৰা, মটৰ কিনা আৰু ভ্ৰমণ বানচ দিয়াৰ বাবদ অৰ্থ ব্যয় কৰাটো যুক্তিসংগত হোৱা নাই। কম সংখ্যক মন্ত্ৰী হলে তলতীয়া কৰ্মজীবী সকলে ভয় নকৰে বুলিয়েই নেকি মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰিছেনেকি? মই যোৱা ১৯ ফেব্ৰুৱাৰীত ১৯৭১ ইং P.W.D. মটৰ লৈ বঙীয়াৰ পৰা দৰঙালৈ যোৱা P.W.D. বাষ্টাটোৰ আৱস্তা হোৱা কাউন্সীলৈ যোৱা ৯ মাইল খুটৰ পুৰা নতুন বাস্তাৰ ঠিকাদাৰ সকলে কাম কৰা ভাল হোৱা নাই বুলি এখন চিঠি লিখি দিলে। সেই বাস্তাৰ বাবে ১ লাখ ২০ হাজাৰ টকা ধৰা হৈছিল। সেই বাষ্টাত ১ লাখ ২০ হাজাৰ টকা দিয়া হৈছে। তাত যি ধৰণে Plan Estimate কৰা আছিল সেই ধৰণে কাম নকৰি কৰবাত ৫ ইঞ্চি কৰবাত ৬ ইঞ্চি মাটি দি মোটোকা মাৰি থৈ দিলে। অৱশ্যে ইজনমান ঠিকাদাৰে ভাল কাম কৰা নাই বুলি নকও। এই প্ৰসঙ্গত মন্ত্ৰী মহোদয়লৈ লিখিলো যে কাম সম্পূৰ্ণ নোহোৱাকৈ যে জোখ মাখ কৰি বিল পাছ কৰিবলৈ অৰ্ডাৰ দিলে কিয়? এইটো মন্ত্ৰীক জনোৱাত তেখেতে R & Bৰ Chief Engineer & Secretary লৈ লিখিছিল 24/2/71 ইং তাৰিখে

“C.E. & Secy. P. W. D. (R & B)

Letter dated 19th February, 1971 from Sri Moneswar Boro, M.L.A., Tamulpur regarding the earthwork of Rongia Doranga P.W.D. road from 9th mile onwards is enclosed. He has made certain allegations against the S.O. Please get the allegations enquired into without least delay by an officer not below the rank of Superintending Engineer. Shri Boro desires that he should be intimated

when the officer goes for enquiry. Please ask the Enquiring Officer to give due information to the local M.L.A.”

তেখেতে দিয়া চিঠিখন মই ১/৩/৭১ তাৰিখে পালো। কিন্তু আজিলৈকে তাৰ কোনো অনুসন্ধান কৰা নাই। এই সদন চলি থকা অৱস্থাতেই বাবে বাবে কোৱা সত্ত্বেও আজিলৈকে তাৰ কোনো কাম হোৱা নাই। আনকি তেখেতে নিজে কোন কৰা সত্ত্বেও তাৰ কোনো Chief Engineer এ respond নকৰিলে। ইয়াৰ পিছত ২২/৪/৭১ তাৰিখে এখন চিঠি লিখিছিল তাত লিখিছিল—

“Office of the Subdivisional Officer, P.W.D., Rangia Subdivision.

From—S.D.O., P.W.D.

To

Shhri Moneswar Boro, M.L.A.

Sir,

I beg to inform you that allegation have been received for construction of a road from Rangia Darranga to 9th mile of Kuali P.W.D. road via Barkhata, Jhargaon, Majguri, Tebitols etc. and Executive Engineer, North Kamrup Division, Nalbari wants to enquire about it in your presence. If you desire so kindly intimate the date and time suitable for you for the same at an early date as all the bills of contractors have been held up”

ইয়াৰ পৰা দেখা যায় আজি মন্ত্ৰী সকলক তলতীয়া অফিচাৰ বোৰে নেমানেই। ইমানখিনি এজন cabinet মিনিষ্টাৰে কোৱা সত্ত্বেও যেতিয়া officer সকলে মন্ত্ৰীৰ কথা মনা নাই তাৰ পৰা সন্দেহ হয় যে নিশ্চয় P.W.D. মন্ত্ৰীৰ নিজৰে কিবা দুৰ্বলতা থাকিব পাৰে। আজি ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ পৰা আজিলৈকে ইয়াৰ কোনো enquiry নহল। আনহাতে ঠিকাদাৰ সকলে কব যে আমি মাটিৰ কাম ভাল দৰে কৰিছিলো বানপানীয়ে উতুৱাই নিলে।

কাৰণ এই বানপানী আহিবৰ হ'লহি। আজি P.W.D. বিভাগতেই বেছি খৰছ কৰা হয়। P.W.D. বিভাগতেই বেছি দুৰ্নীতি হয় আৰু বহু টকা খৰছ কৰা হয়, এই কথা চৰকাৰে জানে।

Shri Altaf Hossain Mazumder, Minister, P.W.D. (R&B)
Mr. Speaker, Sir, once the allegation was brought to my notice and I immediately asked the Department to enquire in to it. I have ordered that the enquiry by an office not below the rank of Superintending Engineer, should be done without the least delay. Now I will enquire at what stage the matter stands.

Shri Moneswar Boro—ইয়াৰ বাহিৰেও খাটৰ বড়ী State dispensary ৰ বিষয়ে health minister ক মই এখন চিঠি লিখিছিলো। তাত Dispensary মেৰামতি আৰু fancing আদিৰ কাৰণে টকা দিছিল ১০০০/- কিন্তু fancing ৰ ক্ষেত্ৰত ভুলুকা বাহ দিবলৈ কোৱা সত্ত্বেও সৰু সৰু জাতি বাহৰ খুটা দিলে। এই প্ৰসঙ্গত মই স্বাস্থ্যমন্ত্ৰীলৈ লিখিছিলো। তেখেতে মোলৈ লিখিলে

My dear Boro,

Kindly refer to your letter dated the 16th April 1971, regarding non-execution of the repair works of the Khatabari State Dispensary as per specification. I have asked the D.H.S. to cause an enquiry into the matter, and also contacted the Civil Surgeon, Gauhati regarding the same. I have suggested that if the work has not been executed according to specifications, then the question of deducting such amount from the contractors' bill may be considered.

This is for favour of your present information.
With regards,"

যিমানুহে সম্পূৰ্ণ কাম কৰিবলৈ চুক্তিত আৱদ্ধ হৈ আধাহে কাম কৰে তেতিয়া হলে তেওঁলোকৰ বিল কেনেকৈ পাছ হ'ব পাৰে। মই কালি তেখেতৰ chamber ত কথা পাতোতে তেখেতে কৈছিল যে যিখিনি কাম তেওঁলোকে কৰে সেইখিনি কামবাহে টকাটো দিব লাগে। বাকী খিনি কাম কেতিয়া কোনে কৰিব? আমিটো local M.L.A. হিচাবে এই বিলাক মিছা কথা কোৱা নাই।

এই বিলাকেই হ'ল মন্ত্ৰীৰ কাৰ্য্য। এনেকুৱা মন্ত্ৰীৰ দ্বাৰা দেশ শাসন কৰিব নোৱাৰে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তৃতা সামৰিলো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই মঞ্জুৰীৰ শিতানত যিখিনি আলোচনা হৈছে সেইখিনিৰ সম্পৰ্কত মই কেইআবাবমান কথা মই উত্তৰ হিচাবে কব খুজিছো। আমাৰ বিশেষকৈ সমালোচনা হৈছে মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে। এই কথাটো আগতেও সদনত অনাস্থা প্ৰস্তাৱৰ যোগেদি আলোচনা কৰা হৈ গৈছে আৰু তাৰ যথাযথ উত্তৰো দিয়া হৈছে। মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়োৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হৈছে যে আমাৰ অসমখন বিভিন্ন জনসমষ্টিৰ গোটত বিভক্ত। এই প্ৰত্যেক জনসমষ্টিৰে পৰোক্ষ বা প্ৰত্যক্ষভাবে প্ৰসাসনত অংশ গ্ৰহন কৰাৰ আশা বা আকাংখ্যা আছে। সেই কাৰণেই যি কোনো সমষ্টিয়েই যাতে গণতান্ত্ৰিকভাৱে প্ৰশাসনিক ক্ষেত্ৰত অংশ গ্ৰহন কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণেই মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়োৱা হৈছে। অসমৰ আগৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়েও কৈছিল যে—অসমত কোনো মন্ত্ৰী সভা গঠন হোৱাটো বৰ সহজ নহয়। যি কোনো এজন মুখ্যমন্ত্ৰী হলেও তেখেতে এইবিলাক কথা বিবেচনা কৰি চাই যদি কাম কৰিব খোজে তেন্তে তেখেতে মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা কিছু পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰিবই লাগিব। সেই ভিত্তিৰ ওপৰতেই অসমত মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়োৱা হৈছে। এই সন্দৰ্ভত সদনত বিশেষ ধৰণৰ বাখ্যা কৰি কোৱা হৈছে।

ইয়াৰ পিছত ৰাজ্যপাল এই পদবীটোৰ সম্পৰ্কত আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা আৰু আমাৰ বন্ধু শ্ৰীজ্ঞান ডাঙৰীয়াই বৰ কৰ্কশভাৱে সমালোচনা কৰিছে আৰু পৰামৰ্শ আগ বঢ়াইছে যে ৰাজ্যপালৰ পদটো বিশেষ

লাগতিয়াল পদ নহয় আৰু ইয়াক তুলি দিব লাগে। মই তেখেত সকলক বিনীতভাৱে জনাব খুজিছো যে ৰাজ্যপালৰ পদটো এটা সংবিধান সম্মত পদবী। সংবিধানত ৰাজ্যপালৰ পদটো বাখিছে। গতিকে যেতিয়ালৈকে সংবিধান সংশোধন কৰি ৰাজ্যপালৰ পদটো তুলি নিদিয়ৈ তেতিয়ালৈকে ৰাজ্যপালৰ কাৰণে খৰছ কৰিবলগীয়াখিনি খৰছ কৰিবই লাগিব। গতিকে যিহেতু এই সদনৰ হাতত ৰাজ্যপালৰ পদটো বখা-নবখাৰ কোনো হাত নাই, সেই সময়ত কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰিব নোৱাৰি। স্বৰ্গীয় চলিহা ডাঙৰীয়াই কোৱা মোৰ মনত আছে যে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী চলিহা ডাঙৰীয়াইও কৈছিল যে সৰ্ব্বভাৰতীয় ভিত্তিত সকলো দলৰ representative সকলে লোক সভাত এই কথাটো তুলিছিল। এই আন্দোলনৰ ফলত ৰাজ্যপালৰ পদটো যদি তুলিও দিয়া হয় তাত হস্তক্ষেপ নকৰো। ৰাজ্যপালৰ কিছুমান দায়িত্ব সংবিধানে নিৰ্দ্ধাৰন কৰিছে আৰু সেই দায়িত্ব বিলাক ৰাজ্যপালে পালন কৰি আহিছে। এইখিনি দায়িত্ব পালন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমি কিছুমান খৰছ কৰিব লাগিব। আমাৰ মাননীয় সদস্য বৰুৱা ডাঙৰীয়াই ৰাজ্যপালৰ Pay and allowance সম্পৰ্কে সুধিছে যিহেতু তেওঁ অসম তথা নগালেণ্ড উভয় চৰকাৰৰ ৰাজ্যপাল। ৰাজ্যপালৰ Pay and Allowance দুখন ৰাজ্যই ভাগ কৰি লৈছে ৩৭:১ হিচাবে। অৰ্থাৎ অসমৰ ৩৭ টকা হলে নগালেণ্ডৰ ১ টকা।

Shri Atul Chandra Goswami—নগালেণ্ড আৰু অসম চৰকাৰে বহি এই ৩৭:১ কৰিলে নে বিষয়াসকলে এই বেচিৰ উলিয়ালে নে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এইটো কৰি দিছে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Population basisত কৰা হৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua—এই ruleটো কোনে কৰিলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নে অফিচাৰে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—এই কথাটো মই ঠিক কৰ নোৱাৰো বোধকৰো নগালেণ্ড চৰকাৰ আৰু আমাৰ চৰকাৰৰ বুজাপৰাৰ মাজত হৈছে আৰু তাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনুমোদন জনাইছে। ৰাজ্যপালৰ পদটো উঠাই দিয়াৰ কথা কৈছে।

Shri Dulal Chandra Barua—মই ৰাজ্যপালৰ Postটো উঠাই দিয়াৰ কথাটো কোৱা নাই। এই দাবী কৰিছে এইজন ৰাজ্যপালক ইয়াৰ পৰা আতৰাই দিবলৈ।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—সেই সম্পৰ্কে জবাব দিবলৈ মই অক্ষম, সেই বিষয়ে যদি সদনত প্ৰস্তাব লোৱা হয় তেনেহলে বিত্তি ব্যৱস্থাৰ কাৰণে ভাৰত চৰকাৰলৈ পঠিয়াব পাৰো, এজন সদস্যৰ প্ৰস্তাবত উত্তৰ স্বৰূপে মই একো কব নোৱাৰো। আৰু এটা কথা কোৱা হৈছে—যে ৰাজ্যপালে অসম বিধান সভাত যি বক্তৃতা দিয়ে তাৰ ওলোটো বক্তৃতা নাগালেণ্ড বিধান সভাত দিয়ে। অৱশ্যে প্ৰমাণ মই পোৱা নাই।

Shri Atul Chandra Goswami—আমাৰ বিধান সভাৰ বাজেট বক্তৃতা আৰু নাগালেণ্ড বিধান সভাৰ বাজেট বক্তৃতা পঢ়িলেই তাৰ প্ৰমাণ পাব।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—বাজেট বক্তৃতাত তাক বিচাৰি উলিওৱাটো টান, নাগালেণ্ড বিধান সভাত সীমা সম্পৰ্কে উল্লেখ কৰি কৈছিল যে ১৯২৫ চনতে যি সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হৈছিল সেই সীমা পোনৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সোনকালে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব। ইয়াৰ বাহিৰে অন্য কথা কোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua—আপুনি Official Record নোচোৱাকৈ কেনেকৈ কব। আমাক জানোবা যি ভাষন দিছে আৰু নাগালেণ্ড বিধান সভাত যি ভাষন দিছে তাৰ মাজত নিশ্চয় তাৰতম্য আছে, আজি আমি ছয়োখন ভাই ভাইৰ মাজত কাজিয়া কৰিবলৈ ওলাইছো, গতিকে এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—একেজন মানুহে দুখন ৰাজ্যৰ ৰাজ্যপাল হলে তেওঁৰ দৈত দায়িত্ব থাকে। আৰু সংবিধান অনুসৰি তাক পালন কৰিব লাগে। আজি কিছুমান ক্ষেত্ৰত আসোঁৱাহ নোহোৱা নহয়। আৰু কিছুমান ক্ষেত্ৰত দায়িত্ব পালন কৰাও অসুবিধা হৈছে। এই কাৰণে নাগালেণ্ডৰ পৰা দাবী কৰিছে যে তেওঁলোকক এজন বেলেগে ৰাজ্যপাল লাগে। আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মোৰ বিশ্বাস অতি সোনকালে এই

বিষয়ে সিদ্ধান্ত গ্ৰহন কৰিব।

নগা সমস্যা সম্পৰ্কে আলোচনা হৈ আছে। আমি ছয়োখন বাজ্যৰ মাজত অশান্তি হোৱাটো কামনা নকৰো। আমাৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই ঠিকেই কৈছে যে এই সমস্যাটোৰ সমাধান কৰিবলৈ আমি ছয়োখন দেশেই ভাৰত চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগিব। এই বিষয়ে সিদ্ধান্ত গ্ৰহন কৰাও হৈছে। কিন্তু যি কোনো কাৰণতেই নহওক এই সিদ্ধান্তৰ বিষয়ে মই ঘোষণা কৰিব নোৱাৰি দুঃখিত।

মন্ত্ৰীসকলৰ ভ্ৰমন সম্পৰ্কীয় আলোচনা হৈছে। মন্ত্ৰীসকলৰ ভ্ৰমন বেছি হৈছে আৰু মই নিজে বেছি ভ্ৰমন কৰা বুলি অনুভৱ কৰিছো। কিন্তু প্ৰশাসনৰ আসোৱাহবিলাক বুজাব কাৰণে ভ্ৰমন দৰকাৰ হৈ পৰে। আমাৰ বৰুৱা ডাঙৰীয়াই ঠিকেই কৈছে যে যি কোনো কাম কাজতেই মন্ত্ৰীসকলে কৰ্মচাৰী সকলৰ লগত হস্তক্ষেপ কৰিব নেলাগে। কিয়নো তেতিয়া প্ৰশাসনৰ সৃজনী শক্তি নাইকিয়া হয়। অফিছৰ সকলৰ সহযোগৰ দ্বাৰা মন্ত্ৰীসকলে কাম নকৰিলে উপায় নাই। কিন্তু ভ্ৰমন বেছি হৈছে—এই কথা মই স্বীকাৰ কৰিছো আৰু এই ভ্ৰমন কমাবলৈ চেষ্টা চলোৱা হৈছে। একে ঠাইতে দুজনকৈ মন্ত্ৰী যোৱা কথাটো যিমান পৰা যায় নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে আৰু এই বিষয়ে মই সহকৰ্মী সকলকো অনুৰোধ কৰিছো।

সেই কাৰণেই এই বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণেই কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰী সকলে সময়ে সময়ে ভ্ৰমণ বেচি কৰিব লগীয়া হয় আৰু কেতিয়াবা কেতিয়াবা জোৰে যে ভ্ৰমণ বেছি হয় এই কথা মই অস্বীকাৰ নকৰো সময়ে সময়ে এনেকৈ প্ৰশাসনৰ বেমেজালি বিলাক বুজিবৰ কাৰণেই বেছি ভ্ৰমণৰ প্ৰয়োজন হয়। আৰু কোৱা হৈছে যে একে সময়তে, একে ঠাইতে বহুত মন্ত্ৰীয়ে ভ্ৰমণ কৰে। মই কওঁ এই বিলাক এবাৰলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। আৰু আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে যি বিলাক পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেই বিলাক বিভাগীয় মন্ত্ৰী সকলক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনাইছো।

আৰু এটা কথা কৈছে যে মন্ত্ৰী সকলে ভ্ৰমণ কৰোতে স্থানীয় M.L.A. সকলক নজনায়। এই সংক্ৰান্তত মই কওঁ যে আমাৰ এটা নিৰ্দেশ আছে যে যি ঠাইতে মন্ত্ৰীয়ে ভ্ৰমণ কৰে সেই ঠাইৰ M.L.A. জনক আগতিয়াকৈ

জনাব লাগে। কিন্তু কেতিয়াবা মন্ত্রী সকলে ভ্রমণ কৰাৰ প্ৰাৰ্থনা কৰি লৈয়ে জনাব লগীয়া হয়। এই ধৰনেৰে প্ৰাৰ্থনা চলি কৰোঁতে হয়তো স্থানীয় M.L.A. সকলক জনাবলৈ সময় নহয় কিন্তু যিমান পৰা যায় স্থানীয় M.L.A. সকলক জনাবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। আৰু আমি যলৈকে যাওঁ তাৰ খবৰ M.L.A. সকলে যেন পায় তাৰ সুবিধাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মই এই বিলাক কথা বিশেষ ভাবে কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিম। (শ্ৰীঃ এন আক্ৰাম ভূঞা—পৰিবহন মন্ত্রী মনে মনে যায়।)

Shri Sailen Medhi—আমি জনাত মন্ত্রী, বাজ্যিক মন্ত্রী বা উপমন্ত্রী সকলৰ চৰকাৰী কামৰ বাহিৰেও ব্যক্তিগত কাম থাকিব পাৰে বা পাটিৰ মিটিং মিটিং কুটুমৰ বিয়া বাক আদিত যাব লগীয়া হয়। কিন্তু আমি আজিলৈকে মন্ত্রী সকল এনে ধৰণৰ ব্যক্তিগত কামত যুঁজাৰ কথা শুনা নাই। আমি ভাবো যে তেওঁলোকে চৰকাৰী কামৰ অযুহাত লৈ এই ধৰণৰ বিয়া-বাক বা পাটিৰ মিটিং আদিত যুঁজি ফুৰে। কিন্তু এনে ধৰনেৰে যাওঁতে স্থানীয় M.L.A. ক নজনা গতিকে মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে এই বিলাক কথা বিবেচনা কৰিব লাগে যাতে ব্যক্তিগত কাম লৈ যাওঁতে ভ্ৰমণ বানচ আদায় নকৰে।

Shri Mahendra Mohan Choudhary—কেতিয়াবা পাটিৰ আদিৰ কামত যাওঁতে বাজহুৱা কাম কৰিব লগীয়া হয়। কিন্তু এনে ধৰনেৰে পাটিৰ কাম বা ব্যক্তিগত কামত ভ্ৰমণ কৰিলে ভ্ৰমণ বানচ লোৱাটো উচিত নহয়। কিন্তু মন্ত্রী সকলে বাজহুৱা কাম কৰিলে বা চৰকাৰী কামত ভ্ৰমণ কৰিলে ভ্ৰমণ বানচ লোৱাটো অপৰাধ নহয়। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ মাননীয় সদস্য মেধী ডাঙৰীয়াই যি বিলাক পৰামৰ্শ ডাঙি ধৰিছে সেই বিলাক মানি চলিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

Shri Dulal Chandra Barua—মই এটা কথা জনাব খুজিছো। কথাটো বৰ লাজ লগা ধৰণৰ যদি ইয়াৰ কিবা প্ৰমাণ লাগে বা সাখী-বাদী লাগে তেন্তে মই মুখ্য মন্ত্রী ডাঙৰীয়াক ব্যক্তিগত ভাৱে দিব পাৰিম। কিন্তু এনে ধৰনেৰে মুকলি ভাৱে কৈ কাকো অপদস্ত কৰা মোৰ উদ্দেশ্য নহয়। আমাৰ মন্ত্রী সকল ভ্ৰমণ গলে ভাত, চাহ খোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে। কিন্তু দুখৰ কথা হ'ল যে মন্ত্রী সকলে ভাত, চাহ খাই; কিন্তু তাৰ বিল Paid

নকৰে। তেওঁলোকৰ লগত যি সকল অফিচাৰ থাকে সেই সকলেই বিল Paid কৰিলেই হয়। এমুঠি ভাত খাই তাৰ দাম তিদিয়াটো কেনে ধৰণৰ কথা। তেওঁলোকে যি T.A. পায় তাৰ পৰাওটো দি আহিব পাৰে। এই ধৰণৰ ব্যৱস্থা চলি থকাৰ কাৰণেই প্ৰশাসনত ঘূৰে ধৰা বুসি অনুমান হৈছে। যি সকলে এনে কৰিছে তেওঁলোকৰ চাগৈ মন গোহাইচেই। এই সম্পৰ্কে মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে সতৰ্ক কৰি দিব লাগে।

Shri Mahendra Mohen Choudhury— শ্ৰীমহেন্দ্ৰ ডাঙৰীয়াৰ পৰামৰ্শ মানিবলৈ চেষ্টা কৰিম।

তাৰ পাচত বক্ৰা ডাঙৰীয়াই বেইজনমান মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ আনিছে। বিশেষকৈ P.W.D. ৰ মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে আৰু যোৱা বাৰৰ বিধান সভাত তেখেতে এই কথা উত্থাপন কৰিছিল। এই অভিযোগৰ বিৰুদ্ধে ভিজি-লেস কমিশ্যনাৰৰ দ্বাৰা তদন্ত কৰোৱা হৈছে। আৰু সেই তদন্তৰ বিপট হাউচৰ কনভেন্স্যন অনুসৰি সদনত দিব পৰা নাযায়। যি সকল সদস্যই সেই বিপট চাবলৈ ইচ্ছা কৰে তেখেত সকলে অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ অনুমতি লৈ তেখেতৰ চেম্বাৰত চাব পাৰে।

(এটি স্বৰ মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধেহে বিপট দিহেনে অফিচাৰৰ বিৰুদ্ধেও দিছে।)

তাৰ পাচত আমাৰ হুদা চাহাবে কৈছে যে মন্ত্ৰী সকল বা ৰাজ্যপালে যেনেকৈ ভ্ৰমণ কৰে তেনেকৈ M.L.A: সকলেও ভ্ৰমণ কৰিবৰ কাৰণে প্ৰত্যেক M.L.A. কে একোখনকৈ জিপ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যদি সদস্য সকলে এইটো পাচ কৰি দিয়ে তেতিয়া হলে মোৰ একো কবলগীয়া নাই। জিপ যদি দিব নোৱাৰে তেন্তে বুক ভেলুত চৰকাৰৰ ব্যবহৃত বিক্ৰী কৰিব লগীয়া গাড়ী থাকিলে সেই বিলাক দিব লাগে। আগতে তেনেকুৱা এটা কৰা হৈছিল ২/৪ জন মেম্বাৰে লৈছিলে কিন্তু সেই পদ্ধতিটো থিক নহয় বুলি বহুতো সমালোচনা হল তাৰ ফলত বন্ধ কৰিব লগীয়া হয় আৰু সেই গাড়ী বিলাক পিচত নিলামত বিক্ৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হয়। যদি সদস্য সকলে বিচাৰে তেন্তে সেই কথা মানিবলৈ বাজি আছে।

আমাৰ এই বাৰৰ লোক পিয়লত শতকৰা ১ জনকৈ শিক্ষিতৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। দৰাচলতে এই সংখ্যা তুল। এইটো হব লাগে শতকৰা ৩০.৪%।

ইয়াৰ কাৰণ হৈছে আমাৰ ৰাজ্যত বহুতো বাহিৰৰ মানুহ আছে।

আমাৰ এইবাৰ জনপিয়লৰ যি হিচাব হল সেই হিচাবত আমাৰ শতকৰা ৩৪ কিবা এটা জনসংখ্যা বৃদ্ধি পাইছে। ইমানখিনি বৃদ্ধি স্বাভাৱিক বৃদ্ধি নহয়। আজি ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ বৃদ্ধিৰ পৰিমাণ শতকৰা ২৫ৰ ওপৰলৈ যোৱা নাই। ইমান ছাত্ৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱা সত্ত্বেও আমাৰ যে শিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা কমিছে তাৰ প্ৰধান কাৰণ হল যে বাহিৰৰ পৰা ঘিৰিলাক মানুহ আছে তাৰ সংখ্যা হল শতকৰা ৯ ভাগ। এই বিলাক মানুহৰ বেছি ভাগেই মজুৰীৰ কাম কৰিবলৈ আহে। লিখা পঢ়া বা শিক্ষিত মানুহৰ সংখ্যা কম সেই কাৰণে আমাৰ ঘিমান পৰিমাণে শিক্ষিত মানুহৰ সংখ্যা বাঢ়িব লাগিছিল সেই পৰিমাণে বঢ়া নাই।

আমাৰ শ্ৰীহুদা চাহাবে কৈছে যে বানবিক্ষন্ত লোকক যথেষ্ট পৰিমাণে সাহায্য দিয়া হোৱা নাই আৰু এই সাহায্য বঢ়াবৰ কাৰণে মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা কমাব লাগে, কিন্তু মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা ঘিমানই নহওক আমি সাহায্য বঢ়াবৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই আছোঁ।

আমাৰ শ্ৰীবড়ো ডাঙৰীয়াই কৈছে যে মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বেছি হোৱাৰ কাৰণে মুঠ খৰচ বাঢ়িছে ৫৪ হেজাৰ টকা। কেবিনেট মন্ত্ৰীৰ কাৰণে বাঢ়িছে ৩০ হেজাৰ টকা আৰু বাকী বিলাক মন্ত্ৰীৰ কাৰণে বাঢ়িছে ২৪ হেজাৰ টকা মুঠতে বাঢ়িছে ৫৪ হেজাৰ টকা এই ৫৪ হেজাৰ টকাৰে বানবিক্ষন্ত দুৰ্গতঃ লোক সকলক সহায় কৰিব পাৰি। মই কওঁ যে বৰ্তমান আমাৰ বান পানীত দুৰ্গতঃ লোক সকলৰ সহায়ত প্ৰায় বছৰি ডেবকোটি টকা খৰচ কৰা হয়। ইয়াৰে কিছু ভাৰত চৰকাৰে দিয়ে আৰু কিছু আমাৰ ৰাজ্যিক বাজেটৰ পৰা খৰচ কৰা হয়।

Shri Atul Chandra Goswami—বড়ো ডাঙৰীয়াৰ অঙ্কটো আপুনি শুদ্ধ বুলি ভাবে নেকি?

Shri Mahendra Mohan Choudhary—তেখেতে শুদ্ধ বুলি কলে মইও শুদ্ধ বুলি কম।

Shri Dulal Chandra Barua—মই কালি হিচাব দিছিলো যে মন্ত্ৰী সকলৰ T.A. ৰ কাৰণে ৬ মাহত লাগিব ৪ লাখ ২৮ হেজাৰ আৰু

যোৱাবছৰ T.A. ত খৰচ কৰিছে ৮ লাখ ৪৯ হেজাৰ। অন্যান্য Official লোকক বাদ দি এইখিনি অকল মন্ত্ৰীয়ে খৰচ কৰে। এটা Head তে যদি ইমান টকা খৰচ কৰে তেন্তে কেনেকৈ হব? আনহাতেদি ঘৰৰ ভাৰাটো যথেষ্ট খৰচ বাঢ়িছে। আগৰ C.M ৰ ঘৰটোও এনেই পৰি আছে। তালৈ তেখেত যাবলৈ ভয় কৰিব পাৰে; কিন্তু ভয় কৰিব লগীয়া কথা একো নাই, কাৰণ এইটো ভাগ্যৰ কথা। যি নহওক কালি হিচাব কৰি দেখিছো যে ১০/১২ টা ঘৰভাৰা লৈছে, গাড়ী লৈছে টাপ্ৰাছী লৈছে আৰু দৰ্গাহা লৈছে। এই বিলাকত আগতকৈ প্ৰায় শতকৰা ৫৫ ভাগ খৰচ বাঢ়িছে। গতিকে গোটেইবোৰৰ হিচাব আমাক দিব লাগিব।

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—সেই সকলোবোৰ হিচাব বাজেটতেই দিয়া আছে।

Shri Dulal Chandra Barua—ইয়াত House rent ৰ বাবে ৫০ হেজাৰ টকাৰ হিচাব দিছে, কিন্তু দুটা ঘৰ ভাৰাতে ৫০ হেজাৰ টকা দিব লাগে।

Shri Maneswar Boro—কেবিনেট মন্ত্ৰীৰ ৩৪ হেজাৰ আৰু State Minister ৰ ৫৬ হেজাৰ Basic pay.

Md. Shamsul Huda—মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ৫৫ হেজাৰ টকা বঢ়াৰ কথা কলে—House কো Mislead কৰা হব আৰু জনসাধাৰণকো Mislead কৰা হব।

Sri Mahendra Mohan Choudhury—মোৰ নিজৰ পৰা কোৱা নাই। আমাৰ মাননীয় সদস্য মনেশ্বৰ বড়োৱে উল্লেখ কৰাৰ কাৰণে মই কৈছো। শ্ৰীবৰুৱা দেৱে T. A. ৰ সংক্ৰান্তত আসোৱাঁহ তুলিছে যে ইয়াত যিটো T.A. ধৰা হৈছে সেইখিনি ৬ মাহতে খৰচ হব। আমি যোৱাবছৰৰ খৰচৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এই টকাটো ধৰিছো।

Current year's provision has been repeated in each case on the basis of last year's actuals and to maintain effective economy on T.A. of Ministers, house rent and conveyance allowance and leave salary etc.....

তাৰ পাছত শ্ৰীহুদা চাহাবে এটা ভাল পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে যে—ব্ৰহ্মপুত্ৰত প্ৰত্যেক বছৰে 'চ'ৰ' পৰে আৰু তাৰ ফলত বহুতলোক গৰাখহনীয়াৰে

কবলত পৰিছে। যদি সেই 'চৰ' বিলাকলৈ গৰাখহনীয়া মানুহ যাবৰ কাৰণে ইচ্ছা কৰে, তেন্তে আমাৰ সিদ্ধান্ত অল্পসৰি তেনে লোকক পট্টা আদি দিবলৈ বাজী আছে। সেইবিলাক ঠাইত কোনোবাই যদি গৰু ম'হ ইত্যাদি পোহিব খোজে সমবায় ভিত্তিতেই হওক বা ব্যক্তিগত ভিত্তিতেই হওক সেইটো দিবৰ কাৰণে আমি বাজী আছে। এইটো মই বিবেচনা কৰি মঞ্জুৰ কৰিছো।

আমাৰ প্ৰত্যেক মহকুমাই মহকুমাই চেনিকল কৰিব লাগে বুলি যিবিলাক পৰামৰ্শ দিছে, সেইবিলাক এই শিতানত নপৰে। Small scale industry বৰাবৰ কাৰণে আৰু নিবন্ধীয়া সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে যিখিনি কৰ্মৰ প্ৰয়োজন সেইখিনি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো।

তাৰ পাছত Publicity store verification কৰিবৰ কাৰণে শ্ৰীত্ৰিপাঠী ডাঙৰীয়াই আশ্বাস দিছে এই ক্ষেত্ৰত মইও ব্যক্তিগত ভাবে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিম। India Carbon ত কাৰ অংশ আছে আৰু কোন কোন মন্ত্ৰীৰ অংশ আছে সেইটো মই চোৱা নাই। এইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে মই Industry Minister ক সোঁৱৰাই দিম।

ইয়াৰ পাছত নগাৰ'ব এজন কৰ্মচাৰীৰ বদলিৰ ক্ষেত্ৰত মই আশ্বাস দিছিলো আৰু সেই আশ্বাস মই পুনৰাবৃত্তি কৰিব বিচাৰিছো। এজন Officer ক বদলি কৰিবলৈ যাওঁতে কেইবাজনো Officer ক বদলি কৰিব লগীয়া হয়। গতিকে এজন Officer ৰ দোষৰ কাৰণে বদলি কৰা হয়, কিন্তু সেইজন বদলি কৰিব যাওঁতে যদি আন কিছুমান অফিচাৰক বদলি কৰিব লগীয়া হয় তেতিয়া হলে এইটো ভাল কথা নহ'ব।

Sri Maneswar Boro—এতিয়া February, March শেষ হৈ April পালেহি। কিন্তু আজিলৈকে তদন্ত নহ'ল কিয়।

Sri Mahendra Mohan Choudhury—তাৰ পাছত ঠিকাদাৰে যদি কাম আৰম্ভ কৰে তেন্তে আৰম্ভ কৰা কামৰ টকা-পয়ছা দিব নালাগে বুলি কৈছে। কিন্তু এইক্ষেত্ৰত বেলেগ বেলেগ কামৰ এটা নিৰ্দিষ্ট নিয়ম আছে। যদি ঠিকাদাৰে কাম কৰাত অকৃতকাৰ্য্য হয় তেনেহলে Notice cancel কৰিব লাগে আৰু বাকী পাবলগীয়া টকাৰ হিচাব ৰাখিব লাগে। আৰু যদি সম্পূৰ্ণ কৰে তেন্তে নতুন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হয়। সেই নতুন ব্যৱস্থাত

যদি বেছি খবৰ হয় তেন্তে সেই খবৰখিনি তেওঁৰ Billৰ পৰা কাটি লব লাগে। কিন্তু ঠিকাদাবৰ টকা পইছা বাজেয়াপ্ত কৰা নিয়ম আছে বুলি মোৰ জনা নাই, যদি criminal action ত hold up কৰা হয়।

তাৰ পাছত শ্ৰীলক্ষ্য চৌধুৰীয়ে কৈছিল আমাৰ অসমলৈ পূৰ্ব পাকিস্তানৰ পৰা ভগনীয়া আহি আছে আৰু কিছুমান সমস্যা সৃষ্টি হৈ আছে আৰু এই সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰক উদাসীন বুলি কৈছে আৰু কৈছে যে আজিলৈকে বাংলাদেশক স্বীকৃতি নিদিয়াটো অন্যায় হৈছে। মই কওঁ যে এইটো ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ কাম নহয় কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰহে কাম এই বিষয়ে আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে এটা Secret session হ'ব লাগে আৰু আজি চাবে বাৰ বজাত আলোচনা কৰিব লাগে। সদনৰ সদস্য সকলৰ ফালৰ পৰা এটা সজাতি দল গৈ চাব লাগে যে আমাৰ সীমান্তত ভগনীয়াবিলাক কেনে অৱস্থাত আছে। তেতিয়া হ'লে আমাৰ আলোচনাত সহায় হয়। সেই কাৰণে এই বিষয়ে এতিয়া মই বেছি নকওঁ। মই যিখিনি জানো আলোচনা হোৱাৰ পাছত সদনক জনাম। বাংলাদেশক আক্ৰমণ কৰা বিষয়ে আগতে এদিন ইয়াত আলোচনা হৈ গৈছে। গতিকে ইয়াৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত যিবিলাক ঘটনা ঘটে সেইবিলাকৰ দায়িত্ব আমি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

Premadhar Bora—আমি বাংলাদেশক সমৰ্থন কৰি প্ৰস্তাৱ লৈছিলো আৰু সেইমতে শৰণাৰ্থীৰ শিবিৰ পাতিছো আৰু চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো কিন্তু সেইবিলাক মানুহ যেতিয়া ইয়ালৈ একেবাৰে আহি থাকে সেই বিষয়ে চৰকাৰৰ দায়িত্ব নাইনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—দায়িত্ব আছে; কিন্তু আমাৰ capacity ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিহে আমি ব্যৱস্থা কৰিম।

কালি মই পশ্চিম বঙ্গ ত্ৰিগুৰা আৰু মেঘালয়ৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰিছো। পশ্চিম বঙ্গৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে তালৈ ৫ লাখ ভগনীয়া আহিছে ত্ৰিগুৰাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে তালৈ আঢ়ৈ লাখ ভগনীয়া আহিছে আমাৰ সংখ্যাৰ পৰিমাণ যেতিয়া আলোচনা হয়, তেতিয়া জনাম।

তাৰ পাছত শ্ৰীলক্ষ্য চৌধুৰীয়ে কৈছে যে বদৰপুৰত যিটো ঘটনা ঘটিল সেইটো ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া। আমাৰ যিখিনি চৰকাৰী Report আছে সেইমতে

এইটো কথা ভগনীয়াৰ লগত সম্বন্ধ নাই। সৰু Pick pocketৰ কথা লৈয়েই এই ঘটনা ঘটিছে আৰু ই বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা।

চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এইটো বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিছে আৰু ফৌজ ৰাখিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে। যদি কোনোবা মানুহে সাম্প্ৰদায়িক সম্প্ৰীতি নষ্ট কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে তেনেহলে কঠোৰভাৱে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি দমন কৰিব লাগে। এইখিনিয়েই যিবিলাক প্ৰশ্ন সদনত উত্থাপন হৈছিল তাৰ জবাব দিলো। মই আশা কৰিছো যে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো তুলি লোৱা হব আৰু এই মঞ্জুৰী সদনে গ্ৰহণ কৰিব।

Mr. Speaker Now, Cut Motion. The question is that the total provision of Rs. 18,62,600, under Grant No.10, Major head "19-General Administration-1-Heads of States and Ministers", at pages 45-50 of the Budget, be reduced to Re. 1, i.e., the amount of the whole grant of Rs. 18,62,600, do stand reduced to Rs. 100.

(Division : Voice Vote)

Mr. Speaker : Ayes 16 and Noes 38. The motion is lost.

Mr. Speaker—মঞ্জুৰী নং ১০। ১৯৭২ চনৰ ৩১ মাৰ্চত শেষ হবলগীয়া বছৰটোৰ কালছোৱাত “১৯—সাধাৰণ প্ৰশাসন। ৰাজ্যিক মুৰব্বী সকল আৰু মন্ত্ৰী সকলৰ শিতানৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত ব্যয় বহন কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় ১৮,৬২,৬০০ টকাৰ কাৰণে ভাৰ প্ৰাপ্ত মন্ত্ৰীক ১৩,৯৭,০০০ টকা মঞ্জুৰ কৰা হওক।

(The motion was adopted)

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P. M.

(The House reassembled at 2 p. m. with Mr. Speaker in the Chair.)

Demand Nos. 11 and 12

Shri Mahendra Mohan Choudhury—(Chief Minister)

Grant Nos. 11 and 12 while are similar demands. They

are parts of the one demand.

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ১১ নং আৰু ১২ নং মঞ্জুৰী দুটা সদনত দাঙী ধৰিছো।

Shri Dulal Chandra Barua—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ১১ নং আৰু ১২ নং দাবী দুটাৰ বিৰোধিতা কৰি মোৰ কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি চৰকাৰৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাই অসমৰ অৰ্থনৈতিক, সামাজিক বা বাজনৈতিক জীৱনৰ মানদণ্ড উন্নত কৰাত সম্পূৰ্ণ ভাবে ব্যৰ্থ হৈছে। আজি যি প্ৰশাসন চলিছে তাত কোনো নিশ্চয়তা নাই। ইংৰাজৰ পৰা দেশ মুক্ত হোৱাৰ পিচৰ পৰা যি ধৰণে প্ৰশাসন যন্ত্ৰ চলাব লাগিছিল সেইদৰে চলোৱাত চৰকাৰ সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে, ফলত ২৪/২৫ বছৰ আগতে আমাৰ যি সামাজিক, অৰ্থনৈতিক বা বাজনৈতিক জীৱনৰ যি ভূমিকা সি সম্পূৰ্ণ ভাৱে পৰিবৰ্ত্তন হৈছে। মানুহ হিচাপে জীয়াই থকাৰ প্ৰয়াস নাগৰিক হিচাপে জীয়াই থকাৰ প্ৰচেষ্টাৰ আয়ুৰ পৰিবৰ্ত্তন ঘটিছে; অৱশ্যে এই পৰিবৰ্ত্তন যিমান হ'ব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই। আজি বহুত বিভাগ খোলা হৈছে। অৰ্থনৈতিক মানদণ্ড উন্নত কৰাৰ মানসেৰে নানা বিভাগৰ সৃষ্টি হৈছে যদিও যিটো মূল বস্তুৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগিছিল সেইটোৰ কোনো পৰিবৰ্ত্তন কৰা নহল। আজি প্ৰশাসনৰ ভাৱ সাম্যতা বক্ষা কৰিব পৰা নাই। আমি নামতহে welfare state বুলি কৈছো। অৰ্থনৈতিক উন্নতিৰ কাৰণে যি বকমে খৰচৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল সেইদৰে কৰাত সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। তাৰ পৰিবৰ্ত্তে উপৰি গধুৰ শাসন যন্ত্ৰ সৃষ্টি কৰা হৈছে। সৰ্বপ্ৰথমে মন্ত্ৰীৰ কথাকে কওঁ। আজি মন্ত্ৰীৰ সংখ্যা বঢ়াৰ লগে লগে বিষয়াৰ সংখ্যাও বৃদ্ধি কৰিছে আৰু নতুন নতুন বিভাগৰ সৃষ্টি কৰিছে। অৱশ্যে ক'ব পাৰে যে ইয়াৰ দ্বাৰা নিৰন্তৰা সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিছে। কিন্তু তাৰ লগতে বাইজক গণতান্ত্ৰিক ভিত্তিত গড় দিবলৈ চৰকাৰ সম্পূৰ্ণ ভাবে ব্যৰ্থ হৈছে। আজি সকলো ক্ষেত্ৰতে বিভ্ৰমন্ত্ৰীয়ে কয় টকা পয়ছাৰ অভাৱ। বানপানীৰ কথা কলেও কয় টকা পইছাৰ অভাৱ। সেইটো আমি মানি লৈছো। কিন্তু শাসন যন্ত্ৰৰ নামত ইমান টকা খৰচ কৰিছে যদিও বাইজৰ আৰ্থিক উন্নতি হোৱা নাই। আজি কিবা এটা কাম চৰকাৰে হাতত লৈ বিভাগলৈ পথায় কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে। বহুত ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যকৰী কৰাত পলম হয় আৰু কিছুমান ক্ষেত্ৰত কৰাই নহয়। ফলত বাইজে কোনো ফল নেপায়। আজি আমি কবলৈ বাধ্য হৈছো যে

Speech not corrected

শাসন যন্ত্ৰৰ নামত শোষণ কৰা হৈছে। আজি সকলো ঠাইতে I.A.S. অফিচাৰ বহুৱাই যদি শাসন যন্ত্ৰৰ উন্নতি কৰা হ'ব বুলি ভাৱে তেনেহলে প্ৰকাণ্ড ভুল কৰা হ'ব। আজি শাসন যন্ত্ৰই বাইজৰ ফালে চাব লাগে।

শ্ৰীদত্তমন্ত্ৰীয়াৰ সভাপতিত্বত Administrative reforms কমিটি পাতিছিল। তাৰ পৰা কি reforms হল আমি নেজানো।

মই ক'ব বিচাৰিছো যে আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটোৰ আমোল পৰিবৰ্তন কৰিব লাগে। আজি আমি যি সকলে বাইজৰ প্ৰতিনিধী হৈ ক'ৰিছো সেই সকলৰ ওপৰত বিষয়া সকলৰ আস্থা কমি গৈছে। কাৰণ আমি বৃটিছ Bureaucracyক ওকৰাই পঠাইছিলো আৰু ভাবিছিলো, আমি জাতীয় চৰকাৰৰ অধীনত শাসন যন্ত্ৰৰ মুৰব্বী সকলে সামাজিক বিষয়ৰ যি বিলাক কথা সদস্য সকলে কও সেই কথা বিলাকৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জনাব কিন্তু মন্ত্ৰী সকলে যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে সেই বিলাক কাৰ্য্যত পৰিণত নহয়। মই নিজে assurance কমিটিৰ সদস্য আছিলো। এতিয়াও এই কমিটিত যি সকল সদস্য আছে তেখেত সকলেও ইয়াৰ প্ৰমাণ পাব, প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হয় কিন্তু তাৰ এটাও কাৰ্য্যত পৰিণত নহয়। মন্ত্ৰী সকলে যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ে তাৰ বাবে যিবিলাক নিৰ্দেশ দিব লাগে সেইবিলাক বিভাগ বিলাকক দিয়া নহয় তাৰ বহিৰেও অন্যান্য যি কমিটি আছে সেই বিলাক কমিটিৰ reportকো বিষয়া সকলে পঢ়িবলৈ ভ্ৰক্ষেপ নকৰে আৰু কমিটি বিলাকে যি বিলাক পৰামৰ্শ আগবঢ়ায় সেইবিলাকো dust paper basket ত পৰি থাকে। ১৯৬৭ চনতে শিক্ষানুষ্ঠান বিলাক পৰিভ্ৰমণ কৰি সদস্য সকলে এটা Recommendation দিছিল যাতে আমাৰ স্থানীয় ল'ৰা বিলাকক এই Industry বিলাকত চাকৰী দিয়া হয়, কিন্তু তাৰ কোনো ফল আজিলৈকে আমি দেখা নাই। সেইবিলাক এবাৰ যদি গ্ৰহণ কৰা হ'লহেঁতেন তেনেহলে আজি যি অৱস্থা হৈছে সেই অৱস্থা নহলহেঁতেন। চৰকাৰে যদি নিয়ম নীতি মতে ব্যৱস্থা কৰিলেহেঁতেন তেনেহলে এনে ছৰৱস্থা নহলহেঁতেন। আজি মুখ্য মন্ত্ৰী বা অন্যান্য মন্ত্ৰী বা এই সদনৰ সদস্য সকলৰ ওপৰতো বাইজৰ কোনো আস্থা নাই। এতিয়াও যদি কোনোবাই মালা পাইছে তেনেহলে সেই মালাৰ ফুলত গোন্ধ নাই, বাইজৰ কিবা grant ৰ আশাতে মালা পিন্ধে; গতিকে এই মালা পিন্ধাওতা বাইজৰ কোনো আন্তৰিকতা নাই। ইয়াৰ

দাবাই প্রমাণ নহয়নে যে, মালা তেওঁলোকে পিন্ধিবলৈ পাইছে স্বার্থৰ কাৰণে আনৰ মনত কি ভাব উদয় কৰ নোৱাৰে কিন্তু মোৰ নিজৰ ভাৱেই প্ৰকাশ কৰিছোঁ। ১০ বছৰ আমি বহুত কন্দা কটা কৰিলো, মন্ত্ৰী সকলেও প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে যে ১৯৭২ চনৰ আগতে উত্তৰ লক্ষীমপুৰ মহকুমাত পূৰ্ণ পৰ্যায়ৰ জিলালৈ পৰিণত কৰা হ'ব আৰু সেই আশ্বাস মতে আমি ভাবিছিলো যে সেই কথা কাৰ্য্যত পৰিণত হ'ব। আমি মন্ত্ৰী সকলৰ পৰা আশ্বাস পাই বাইজক কবলৈ আগবাঢ়ি আহোঁ কিন্তু আশ্বাস দিয়া মতে কাম নহলে মন্ত্ৰী সকলক মিছা কঠিয়া বুলি নকয় আমাকহে কয়, ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ সকলোৰে সন্মান লাঘব হৈছে আৰু ইয়াৰ কাৰণেই বিষয়া সকলেও তেনেধৰণৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ লৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে কও যে আমি মন্ত্ৰী সকলক কিবা কাগজ দিয়াৰ পাচতো বিষয়া সকলৰ ওচৰলৈ যাব লগিয়া হও, কিন্তু সেইটো হ'ব নালাগিছিল। কোনো মন্ত্ৰীক কাগজ দিয়াৰ পিছত আমি peon, চাপবাচিৰ নিচিনাকৈ কাগজৰ পিচে পিচে ঘূৰি ফুৰিব লাগে। আনকি এনেকুৱা মন্ত্ৰীকো দেখিছোঁ যি আমি গলে বহু বুলিও নকয়, মন্ত্ৰী সকলৰ পৰা এনে ব্যৱহাৰ পালে বিষয়া সকলেও আমাক তেনে ব্যৱহাৰ কৰাটো একো আচৰিত কথা নহয়। সিদিনা বিধান সভা বহি থাকোতেই মই বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী Ranendra Basumatary ৰ কন্মত বহিছিলোঁ আৰু তাত এটা বৈদ্যও বহি আছিল, সেই সময়তে শিক্ষা বিভাগৰ চেক্ৰেটাৰী শাসিত সোমাই আহে, তেতিয়া শ্ৰী বৈদ্যই শিক্ষা বিভাগৰ কিবা এটা কথা সোধাত তেওঁ কলে যে Branch ত খবৰ কৰক। আজি যদি আমাৰ M.L.A. সকলৰ বিষয়া সকলে চিনি নাপায় আৰু কোন মন্ত্ৰী কোন M.L.A. সেইটো নামানে তেনেহলে চাওক আমাৰ কি অৱস্থা হৈছে ?

এই বিলাকৰ কাৰণে আমি আন্তৰিক ভাৱে বাইজৰ কাম কৰিব নোৱাৰা হৈছোঁ, বাইজক প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া সত্ত্বেও সেই প্ৰতিশ্ৰুতি বন্ধা কৰিব পৰা নাই। তাৰ বাবে দায়ী মন্ত্ৰীসভা আৰু চৰকাৰ। স্কুল কলেজৰ Grant বিচাৰি আমি মন্ত্ৰী সকলৰ কমে কমে গৈ থাকিব লগিয়া হও আৰু তাৰ পাচত Branch ত ত ঘূৰি ফুৰিব লগিয়া হও। মৰিয়নী কলেজ সম্বন্ধে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে এটা খবৰ দিছিল কিন্তু Education branch য়ে সেই কাগজ খনৰ উত্তৰ নিদিলে।

মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে order দিছে; কিন্তু কাগজখন স্থানীয় ঠাইলৈ পঠোৱা নহল। আমাৰ সদৌ ছাত্ৰ অবিবৰ্ত্তনৰ বাবে Public Library Hall টো

বিচাৰিছিল মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে লৰা-ছোৱালীবিলাকে Representation দিছে। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ৩ জানুৱাৰীৰ দিনা order দিছিল যে কিবা ধৰণে কৰি দিব লাগে। অতিবৰ্তন হৈ গল ১৯/২০ ফেব্ৰুৱাৰীত J. B. auditorium Hallত। কিন্তু orderটো পঠিয়াইছে Dy/Secy Ednএ ২৩ মাৰ্চৰ দিনা। Chief Ministerৰ orderটোকেই ইমান পলমকৈহে পঠিয়াইছে আৰু তাত বেয়াকৈ মন্তব্য কৰি সভাপতিলৈ লিখিছে; তাৰ Copy মুখ্যমন্ত্ৰীকো দিছে।

১৯৬৬ চনত মুখ্যমন্ত্ৰী Speaker হৈ থাকোতেই তিনিজন English Reporterৰ Efficiency Bar সম্পৰ্কীয় Fileটো ১৯৭০ চনৰ অক্টোবৰ মাহ পৰ্যন্ত ঘূৰি ফুৰিয়েই থাকিল; কিন্তু তাৰ কোনো সিদ্ধান্তই নহল। ১৯৬৬ চনৰ Speaker আজি ৰাজহ মন্ত্ৰী হৈও মুখ্যমন্ত্ৰী হল; তথাপি সেই Fileটো Appointmentতেই পৰি থাকিল। আজি এনেকুৱা পৰিস্থিতি হৈছে যে আমি ৰাইজৰ কিবা কাম কৰি দিও বুলিলে ৰাইজে নামানি ইয়ালৈ আহে। আজি মন্ত্ৰীসকলৰ Means আছে কাৰণে আলহীক ঘৰত নাৰাখি Hotelলৈ পঠাই দিব পাৰে। কিন্তু আমি আলহী নাৰাখিলে নহয়, ইফালে আমাৰ পয়ছা শেষ হৈ যায়। আজি এনেকুৱা এটা পৰিস্থিতি কিয় হৈছে? চৰকাৰে ৰাইজৰ কামবোৰ সূচাৰুৰূপে কৰি দিয়া হলে আজি এই পৰিস্থিতিৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া নহলহেতেন।

চৰকাৰৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট Policy নাই, স্কুল Grantৰ ক্ষেত্ৰত Clear cut policy নাই। স্কুল Grantৰ কাৰণে If D.P.I. আৰু D.P.I. অফিচৰ Branchত ঠিয় হৈ থাকিব লাগে। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ঘোৰহাটলৈ যাওঁতে কেবাটাও ক্ষেত্ৰত Order দিছিল, কিন্তু সেইবিলাকৰ আজিলৈকে কোনো কাগজ পত্ৰ পোৱা নগল। আজি সকলো ক্ষেত্ৰতে এইটো অৱস্থা হৈছে।

Appointmentৰ সংক্রান্ত চৰকাৰে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে শতকৰা ৭৫ ভাগ স্থানীয় লোকক ল'ব লাগে, কিন্তু আজিলৈকে তাক কাৰ্য্যকৰী কৰা নাই। বান নিয়ন্ত্ৰন আৰু উদ্যোগ মন্ত্ৰী আদিয়ে এই বিষয়ে কোনো ধৰণে Step নললে। Employment Exchangeৰ যোগেদি প্ৰকৃততে মানুহ নিয়োগ কৰিব লাগে, কিন্তু সেইটোও আজি হোৱা নাই। State Bankত মানুহ নিয়োগ কৰা হয় শতকৰা ৭৫ ভাগ বাহিৰৰ মানুহ Directly আহে। এই বিষয়ে আবেদন নিবেদন কৰা হৈছে। Assistant

General Secretary of State Bank, Shillong Branch শ্রীদুলাল বেনাৰ্জীয়ে Employment Exchangeৰ যোগেদি মানুহ নানি নিজৰ Care of ত ৰাখি নিয়োগ কৰি নিজৰ ঠাইলৈ পঠিয়াই দিছে। Employment Directorএ আজিলৈকে কোনো action লোৱা নাই।

তাৰ পাছত Shillong Branchৰ Cachier প্রদীপ বেনাৰ্জীক হাওৰাব পৰা আনি Posting কৰিছে আৰু পাছত হাওৰালৈ বদলি কৰি দিছে। তাৰ পাছত দীলীপ নাথ নামৰ এজনক কলিতাৰ পৰা লৈ আহিছে আৰু S. K. Mukhargy আৰু Ranjit Mishraক Posting কৰি কলিকতালৈ পঠাই দিছে। তাৰোপৰি নিজৰ ভায়েক এজনক হাফলঙত Posting কৰিছে।

তাৰ পাছত কোনোবা মুখাপাধ্যায়ক গুৱাহাটী Branchত আৰু এজন মুখাপাধ্যায়ক Shillong Branchত appointment দিছে। এইবিলাক দুৰ্নীতিৰ কোনো ব্যৱস্থাই আজিলৈকে লোৱা নহল।

এইদৰে P.W.D. বিভাগতো কিছুমান Tracerৰ post খালি হৈছিল আৰু তাত Employment Exchangeৰ পৰা Candidate আনি এখন List তৈয়াৰ কৰিছিল; কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে তাত interfere কৰি সেই List আতৰাই কোনো দৰ্খাস্ত নকৰা এজন লোকক appointment দিছে। এই বিষয়ে লৰাখিলাকে অভিযোগ জনাইছে আৰু ঘূৰি ফুৰিছে। পিচত খবৰ ললো যে অফিচাৰে সহায়হীন অৱস্থাত পৰিছে।

Shri Altaf Hossain Mazumdar—এইটো সত্য নহয়। Boardএ Select কৰে।

Shri Dulal Chandra Barua—Boardএ Select কৰে সচা; কিন্তু Boardএ Select কৰা মানুহবোৰক appointment দিয়া নাই। মন্ত্ৰীয়ে আনৰ নামত Back dateৰ দৰ্খাস্ত দি Posting কৰিছে। গতিকে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এই সম্বন্ধে অনুসন্ধান কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনালো।

মন্ত্ৰীসভাত কিছুমান গেলাগন্ধৰ সৃষ্টি হৈছে। এইবিলাক আতৰাব লাগে। এতিয়া কৰ্মত মতি দিয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে অকৰ্মত অংশ গ্ৰহণ কৰাৰ প্ৰমাণ ওলাইছে। এইবিলাক দোষণীয় কথা। মন্ত্ৰী হৈ এনেকুৱা গেলাগন্ধত লিপ্ত হৈ থকাটো ভাল নেদেখি।

Shri Altaf Hossain Mazumder, Minister, P. W. D. (R. & B)—Mr. Speaker, Sir, whenever any matter is brought to my notice by any hon. Member, I immediately take it up with the Department. If my hon. friend Shri Barua gives me any specific case where something wrong has been done, I will definitely look into the matter, and if he is not satisfied, the Chief Minister may look into it. I will be glad if any specific thing is passed on to me and I will definitely enquire into it, but there are many wild things to which cannot answer.

(At this stage (2.40 P.M.) the Speaker left the Chair and Shri Rathindra Nath Sen took it.)

Shri Dulal Chandra Barua—মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক জনাব খুজিছো যে Appointment সংক্রান্ত ভাল ধৰণে বিচাৰ কৰি চাব লাগে। আজি প্রশাসনৰ মেৰপাক গুচাবৰ বাবে চৰকাৰে গুৰুত্ব দিয়া নাই। System of Administration সম্বন্ধ কৰিবলৈ হলে Secretariat আৰু Directorate সৰল কৰিব লাগিব আৰু তেওঁলোকৰ দৰমহাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। এতিয়া দেখা গৈছে Note এটা তৈয়াৰ কৰোতে ১৫/২০ দিন লাগে, এইটো মিনিষ্টাৰৰ ওচৰ পাবলৈ আৰু বহুত দিন লাগে। আমাৰ ২০ বছৰৰ আগৰ শাসন যন্ত্ৰ ভাঙি চিঙি নতুনকৈ পতাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ যি Administrative Reform Committee আছে তাত Short term আৰু long term systemত গোটেই শাষণ যন্ত্ৰটো পুনৰ সংস্কাৰ কৰিব লাগিব। এটা কথা নকলে নহয় যে I.A.S অফিচাৰ সকলে ভাবে যে “হম সবকুছ জানতা হেয়”—উদাহৰণ স্বৰূপে মই কওঁ যে, এজন I.A.S অফিচাৰৰ উদ্যোগৰ কোনো জ্ঞান নথকা স্বত্বেও তেওঁক উদ্যোগ চেফ্টেবলী, কৃষিত জ্ঞান নথকা জনক কৃষি চেফ্টেবলী পাতি দিছে। সেই-কাৰণে A.C.S সকলক বিশেষ ট্ৰেইনিং দি আমাৰ অনুস্থান সমূহত নিয়োগ কৰিব লাগে। আমি যদি এতিয়াই এইবিলাকৰ সংস্কাৰ নকৰো তেন্তে

ভবিষ্যতে আমাৰ সতি সন্ততি সকলে একো দেখিবলৈ নাপাব। আজি দেখা যায়, অফিচাৰ সকলৰ মাজত অসন্তুষ্টি-প্রত্যেক বিভাগতে প্রায়বিলাক অফিচাৰে আপত্তি কৰে। অৱশ্যে সকলোকে সন্তুষ্টি কৰাও সম্ভৱপৰ নহয়। ১৯৬৪ চনতে Pay Committee হৈছিল আসোঁৱাহ শেষ নোহোৱাকৈ আকৌ Pay Committee পাতিব লগা হৈছে। আগৰ Pay Committee ৰ আসোঁৱাহ মাৰিবৰ কাৰণে Das Commission পাতি দিয়া হ'ল। সেই Das Commission আগত বহুতো Case দিয়া হোৱা নাই। Grade III, IV কৰ্মচাৰী সকলৰ কোনো ভাল ব্যৱস্থা নহ'ল আগৰ দৰেই থাকি গ'ল।

ইয়াৰ পাছত আমাৰ Aided Schoolৰ শিক্ষক সকলৰ কোনো ভাল ব্যৱস্থা নহ'ল। গতিকে মই তেওঁ যে, বৰ্তমান যি Pay Committee পতা হ'ব তাত নিম্নস্তৰৰ কৰ্মচাৰী সকলো যাতে সময় আৰু সমাজৰ লগত খাপ খাই চলিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গতিকে এনে এটা Pay Committee কৰিব লাগে যাৰ দ্বাৰা অসন্তুষ্টিও নহয় আৰু যোগ্যতাও বাঢ়ে। আজি দেখা গৈছে অফিচাৰ সকলৰ মাজতো হিংসাৰ মনোভাৱ জাগিছে। এইটো দুখজনক কথা। যেনে—A.C.S. I আৰু I.A.3ৰ মাজত A.C.S. I আৰু A.C.S. II মাজত, এই হিংসাৰ ভাৱ আতৰাব নোৱাৰিলে আমাৰ শাষণ যন্ত্ৰ ভাল হ'ব নোৱাৰে। আজি দেখা গৈছে Head of the Deptt. কোনো প্ৰমোচনৰ Scope নাই। A.C.S. সকল মাটিৰ হাকিম কৰি ৰাখিছে তেওঁলোক তেনেকৈয়ে Retire হ'ব। আমি স্বাধীন হোৱাৰ পিছতো যিটো শাষণ যন্ত্ৰ চলিল সেইটো আজিও চলি আছে। আজি A.C.S. লবৰ কাৰণে P.S.C.য়ে পৰীক্ষা পাতে। এই পৰীক্ষাও Defective উদাহৰণ স্বৰূপে কওঁ যে এইবাৰ ১৬ জন A.C.S. লব পৰীক্ষাত ১৪ পৰা ১৬লৈ Position পোৱাক A.C.S. I কৰিলে আৰু বাকীখিনিক A.C.S. II কৰিলে। গতিকে এইটো এটা Defective System. বৰদলৈ জীয়াই থাকোঁতে A.C.S. I আৰু II উঠাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল কিন্তু সেইটো নহ'ল। তেওঁলোকে ঘোচ খায়—অৰ্থাৎ ঘোচ খাবলৈ আমিহে কৈছো। কাৰণ তেওঁলোকৰ Prospect নাই। এইদৰে মানুহবিলাক “ভিমবেলাইজ হৈছে”।

এই চেক্‌চনটো বাদ দিলে চৰকাৰৰ কোনো প্লেণ প্ৰগেম নচলিব। কাৰণ S.D.C. বিলাকে যদি বিপট নিদিয়ে বা Implimentation নকৰে তেনেহলে চৰকাৰৰ কামো নচলিব আৰু আমি এই বিধান সভাত যিবোৰ কণ্ট্ৰ' সকলো "গালো কলো খোল বটিব তালহে হব"। গতিকে এই শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী সকলক মাহী আইব চকুৰে চোৱাটো বৰ অন্যায় হৈছে। তেওঁ-লোকৰ প্ৰতি ন্যায় প্ৰদান কৰিব লাগে। এওঁলোকৰ প্ৰতি কেনেকৈ অন্যায় কৰা হৈছে চাওক! I.A.S. অফিচাৰ সকলে যিবিলাক সা-সুবিধা পাইছে তাত আমি আপত্তি কৰা নাই। কিন্তু এইবিলাক Propotrationate হব লাগে। এজন I.A.S. অফিচাৰে ৫ বছৰত তিনিবাৰ প্ৰমোচন পায় আৰু ১২ বছৰত ৭/৮টা প্ৰমোচন পায়গৈ A.C.S. Iৰ কৰ্মচাৰীবিলাকে ৫ বছৰত এটামান প্ৰমোচন পায়, আৰু ১২ বছৰত তিনিটাৰ পৰা এটা মান হয়। সেইদৰে পুলিচ বিভাগত ৫ বছৰত এটামান প্ৰমোচন হয় আৰু ১২ বছৰত ভিতৰত A.S.P. বা S.P. হয়গৈ আৰু I.G.P. হোৱাও দেখা পাও। কিন্তু S.D.C. হলে ১৫/২০ বছৰৰ ভিতৰতো একো নহয়। গতিকে এই শ্ৰেণীৰ মানুহৰ পৰা আমি কি আশা কৰিব পাৰো। আশা কৰো চৰকাৰে গোপীনাথ বৰদলৈয়ে যি সিদ্ধান্ত লৈছিল সেইমতে A.C.S. I আৰু A.C.S. II এই দুই শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰী সকলক একত্ৰিকৰণ কৰিব লাগে। এইটো কৰাত নিশ্চয় অসুবিধা নহব। যিদিনাখনৰ পৰা এই দুটা শ্ৰেণী এক কৰা হয় সেইদিনাৰ পৰা চেনিয়ৰিটি দি আগৰ কামখিনি পেনচনৰ বেনিফিটৰ কাৰণে দিব লাগে। আৰু A.C.S. I আৰু II এই দুইটা কেডাৰত বিক্ৰুইট কৰিব নালাগে। বৰ্তমান মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে A.C.S. Iৰ কাৰণে কিছু সুবিধা দিছে। তাৰ বাবে ভাল পাইছে কিন্তু A.C.S. IIৰ কাৰণে যেন চেষ্টা কৰে। স্পান চিক্‌ শিল্পত I.A.S. Officer দিছে। মই ক'ব খুজিছো যে A.C.S. Iৰ মানুহ তাত দিলেই হব। তাৰ কাৰণে বহুতো ডেকা ডেকা কৰ্মচাৰী আছে আৰু জ্ঞানো আছে। তথাপি Commercial বা Industrial Lineৰ জ্ঞান আহৰণৰ কাৰণে A.C.S. Iৰ মানুহবিলাকক প্ৰশিক্ষণ দিয়াব লাগে আৰু সেই ক্ষেত্ৰত নিয়োগ কৰিব লাগে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দেশৰ Integrity বক্ষাৰ কাৰণে I.A.S. মানুহ বিলাকক লয়। এই মানুহ বিলাকে যদি কাম কৰা ৰাজ্যখনক নিজৰ ৰাজ্য হিচাপে গণ্য কৰিব

নোৱাৰে তেনেহলে তাৰ পৰা কি Integrity বন্ধা পৰিব। মই ভাবো এই কৰ্মচাৰীবিলাক by Rotation হ'ব লাগে। আমাৰ যিবিলাক Existing Clark আহে তেওঁলোকক বিভিন্ন ধৰনৰ Training দিব লাগে যেনে ছেক্রেটৰীয়েল প্রেকটিচ, Accountancy Type আদিৰ Training দিয়াই Efficient কৰি তুলিব লাগে যাতে আমাৰ Efficient Administration চলে। আগৰ দৰে Note Systemত চলি থকাই আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো একেবাৰেই অচল কৰি দিছে।

I.A.S. অফিচাৰ সকলৰ এটা Supertime Scale আছে। A.C.S. সকলৰ যিবিলাক নীতি নিয়ম আছে সেইবিলাক এখন চাবকুলাৰৰ দ্বাৰাই টাইপ কৰা হৈছে। আৰু I.A.S. কৰ্মচাৰীবিলাকে আমাৰ অসমীয়া থলুৱা কৰ্মচাৰীবিলাকৰ প্ৰতি বিৰোধাচৰন কৰিছে। এতিয়া অসমৰ বুকুৰ পৰা মেঘালয় আতৰি গল। সেই কাৰণে I.A.S. অফিচাৰৰ হাৰ কমাব লাগে আৰু প্ৰমোচনো কমাব লাগে। আন হাতে A.C.S. বিলাকক সুবিধা দিবৰ কাৰণে অন্ততঃ ২/৩ বছৰ মানৰ কাৰণে I.A.S. অফিচাৰৰ নিয়োগ বন্ধ কৰিব লাগে।

আমি দেখিছো কিছুমান কমিশ্যনাৰ তৈয়াৰ হৈছে। যেনে—মিজো হিল্চ কমিশ্যনাৰ, Agricultural Commissioner, Financial Commissioner ইত্যাদি। মিজুহিল্চৰ কমিশ্যনাৰ মিজু পাহাবত নাথাকে। তেওঁ থাকে চিলচৰ নাইবা চিলঙত। এইদৰে অন্য ঠাইত বহি যি শুনে তাকেই বিপৰ্টি দি কয় যে মিজু পাহাবৰ অবস্থা Normal প্ৰকৃত পক্ষে এই কমিশ্যনাৰ সকলক বছৰাই বছৰাই দৰ্মহা দি বগা হাতী পোহাৰ বাহিৰে অন্য কাম তেওঁলোকৰ নাই। তাৰ পাচত অফিচাৰৰ সংখ্যা ইমান বাঢ়িছে যে তেওঁলোকক বিচাৰিলে পোৱা নাযায় কাৰণ তেওঁলোকে ১২-৩০টা মান বজাতে অফিচৰ পৰা ওলাই আৰু ইচ্ছামতে বিচৰন কৰি ফুৰে। ইচ্ছা কৰিলে পুনৰ অফিচলৈ আহে নহলে নাই। গতিকে ইয়াৰ পৰা প্ৰমান হয় যে এহাতে অফিচাৰৰ সংখ্যা বাঢ়িছে কিন্তু তেওঁলোকৰ কাম নাই। গতিকে এই মালুহ বিলাকৰ Work Loadৰ এটা হিচাব ৰাখিব লাগে আৰু Organisation আৰু Method Departmentএ হিচাপ ৰাখি বিপৰ্টি প্ৰকাশ কৰিব লাগে। কিন্তু দুখৰ বিষয় তেওঁলোকে এতিয়ালৈকে কোনো

Report প্রকাশ কৰা নাই। তাৰ পাচত চৰকাৰে এনে কিছুমান মানুহ অপৰিহায্য বুলি বাখিছে যে তেওঁলোকে ৰাজ্যখনৰ কল্যাণ কৰক চাবী— অমঙ্গলহে কৰিছে। গতিকে এই কৰ্মচাৰী বিলাকক বিদায় দিব লাগে। এইবিলাকৰ Work Load আৰু কৰ্মচাৰীৰ Proportion নথকাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ বহু পৰিমাণৰ অৰ্থ অথলে গৈছে আৰু তাৰ বিনিময়ে কোনো কাম পোৱা নাই।

অন্য হাতেদি আজি আমি দেখিছো যে আমাৰ যিবিলাক অৰ্থনৈতিক অসামঞ্জস্যতা সেইফালে চৰকাৰে চকু দিয়া নাই। এই অসামঞ্জস্যতা দূৰ কৰিবলৈ আমি বাবে বাবে চৰকাৰক কৈ অহা স্বত্বেও চৰকাৰে কান দিয়া নাই। এনেকুৱা কিছুমান আঁচনি আছে যিবিলাকৰ দৰ্কাৰ নাই—অথচ তাৰ বাবদ অৰ্থব্যয় হৈয়ে আছে। তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে দৃষ্টি দিয়া নাই। এই বজ কত কেনেকৈ খৰচ হৈছে বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই খবৰ বখা নাই। টকা বিনিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ লাভ নহলেও লোকচান হব নালাগে।

সকলো ক্ষেত্ৰতে দুৰ্নীতি ভৰি পৰিছে আৰু এই দুৰ্নীতি নিৰ্বাচনৰ পৰাই আৰম্ভ হৈছে বুলি মই সিদিনাখন কৈছোয়েই। যিজন Vigilant commissioner অনা হৈছে, তেওঁক কব পৰা অনা হৈছে, তেওঁ যি report এবাৰ দিয়ে সেই report আকৌ সলাই পেলোৱা হয়, সেইজন বগা হাতীৰ বাহিৰে একো নহয় তেওঁ যি report দিয়ে তাৰ পৰা আমাৰ একো কাম নয়হ তেওঁক তালি টোপোলা বান্ধি দি ইয়াৰ পৰা তেওঁক বিদায় দিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। allyation সম্পৰ্কে যি কমিটি পাতি দিয়া হৈছিল সেই কমিটিয়ে ডটা condispan কৰি দিয়াৰ পিচতো তাৰ তদন্ত চলি আছে। কোনো case পোৱাৰ ৬ মাহ পাচতো তদন্ত চলি থকাৰ কি মানে আছে? আনহাতে মই কবলৈ বাধ্য যে আমাৰ কেবাখনো Enquiry committee হল কিন্তু তাৰ কোনো report আমি নাপালো। চৰকাৰৰ এই সংক্ৰান্তত বহুত টকা পইছা খৰচ হৈছে আৰু খৰচ হোৱাৰ পাচতো কি হল নাযানো আৰু চৰকাৰেও যদি নাযানে তেনেহলে বিহীত ব্যৱস্থা কেনেকৈ কৰিব? আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক চেপি ৰখাৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছে কিন্তু ইয়াৰ কাৰণে আমিহেই দায়ী। আজি central sett. ত আমাৰ, যি Repus-utation থাকিব লাগিছিল সেইটো আজিলৈকে নহল পাত্ৰাবে কিন্তু সকলো

কাম কৰি গৈ যায় কাৰণ central sectt ত তেওঁলোকৰ মানুহ আছে। আমাৰ ইয়াতো বহুতো অভিজ্ঞ বিষয়া আছে সেই সকলক central sectt. পথাৰ লাগে। আনহাতেদি আমাৰ ইয়াৰ পৰা Embany ৰ কাম কৰিবলৈ এজনো উপযুক্ত মানুহ নাইনে? সেই কাৰণে মই এটা প্ৰশ্ন দিছিলো যে বাহিৰৰ মানুহ আমাৰ ইয়াৰ office বিলাকত কিমান আছে central sectt. কিমান আছে তাৰ এটা হিচাব লাগে কিন্তু তাৰ উত্তৰ আজিলৈকে পোৱা নাই। আমাক আজি parochial বুলি কোৱা হয় কিন্তু আজি আমাৰ ইয়াৰ office বিলাকত যথেষ্ট সংখ্যক বাহিৰৰ মানুহে কাম কৰি আছে। থিকা আদিৰ কামো বাহিৰৰ মানুহে পায়। postal taligraph আদি বিভাগটো অধিক সংখ্যক বাহিৰা মানুহ আছে। গতিকে কিমান পইচা বাহিৰলৈ যায় সেইটো post office ত খৰচ কৰিলেই পাব। সেই কাৰণে সকলো প্ৰকাৰৰ কাম কৰিবলৈ আমাৰ ইয়াত এটা atmospher ৰ সৃষ্টি কৰিব লাগিব আৰু তাৰ দ্বাৰা আমাৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ টনকীয়াল কৰিব লাগিব।

কিন্তু সেই ফালৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই। সনাতনক ডাঙৰীয়াই হয়তো নিশ্চয় স্বীকাৰ কৰিব যে নিজৰ power বাহিৰৰ কাৰণে বহুতো শ্ৰেণীৰ বাবে যিবিলাক ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল সেইবিলাক কাৰণে পত্ৰে থাকিলেও সেই বিলাক কাৰ্য্যত পৰিণত হোৱা নাই। বহুৱাৰ মজ্জা খাই পেলোৱা হৈছে মানুহ হিচাবে জীয়াই থাকিবলৈ তেওঁলোকৰ বাবে কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। Tea plantus profident fund Act. ৰ বিষয়ে বহুৱা সকলক বুজাই দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই। এই বহুৱা সকলক খুলি খুলি খাই শেষত আমাৰ নিজৰ অস্তিত্বই নাইকীয়া হব। সেই কাৰণে এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবৰ যোগেদি মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাও যে আমাৰ শাসন যন্ত্ৰৰ উন্নতি কৰক আৰু তাকে নকবালৈ আমাৰ দেশ কেতিয়াও বন্ধা কৰিব নোৱাৰে।

সেইকাৰণে মই যিবিলাক পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো সেই খিনি চাই শাসন যন্ত্ৰটো শুধৰাবলৈ চেষ্টা কৰি আৰু low paid Government ৰ তলৰ খাপৰ বাচি থাকিব পৰাকৈ দৰ্শন দিয়াৰ কৰি প্ৰশাসনৰ উন্নতি সাধন কৰিব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণী মাৰিলো।

Shri Suren Medhi—সভাপতি মহোদয়, আমাৰ কালৰ পৰা তুলি ধৰা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ সমৰ্থনত মই দুআমাৰমান কথা ক'ব খুজিছোঁ। আজি অসমত সাধাৰণ প্ৰশাসনটো যি ধৰণেৰে নিয়গামী হৈছে, যি ধৰণে ধনৰ আগলৈ আগ বাঢ়িছে, তেনেকৈ বোধকৰোঁ কোনো সময়তে কোনো ৰাজ্যতেই হোৱা নাছিল। এই প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো কেৱল আজিয়েই দুৰ্বল হৈ পৰা নাই প্ৰাক্তন মুখ্য মন্ত্ৰী স্বৰ্গীয় চলিহা দেৱৰ দিনেৰে পৰাই ক্ৰমান্বয়ে দুৰ্বল হোৱা বুলি অনুভৱ কৰি অহা হৈছে। তেতিয়াৰ পৰাই আমি প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোক এটা নতুন প্ৰাণেৰে সজীৱিত কৰিবলৈ নানান পৰামৰ্শ, উপদেশ আদি আগবঢ়াই আহিছোঁ আৰু ইতিমধ্যে বহুত সমালোচনা চৰকাৰক কৰি আহিছোঁ। নতুন মুখ্য মন্ত্ৰী হোৱাৰ পিছত আমাৰ ধাৰণা নাছিল যে ই আমাক অৰ্থাৎ অসম ৰাজ্যখনক এটা সৱল পদক্ষেপ দিব পাৰিব। ফলত গোটেই ৰাজ্যতে আউলীয়া প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৱে এটা নতুন ৰূপ লব পাৰিব। কিন্তু হতাগাজনক কথা যে নতুন মন্ত্ৰীসভা গঠন হোৱাৰ পিছতো এই প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাটো অধিক দুৰ্বল আৰু বেয়াৰ কালেহে ডাল খাইছে। বৃটিছ যোৱাৰ পিছৰে পৰাই আমাৰ এটা উদ্দেশ্য আছিল যে কেন্দ্ৰীভূত শাসন পদ্ধতিটো বিকেন্দ্ৰীত কৰি কেনেকৈ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৰ লগত জনসাধাৰণৰ নিৰীৰ সহজ স্থাপন কৰিব পাৰি। এই বিকেন্দ্ৰীত শাসন পদ্ধতি কেনেকৈ জনসাধাৰণৰ কাষ চাপি গাওঁ-ভূইলৈকে ছাটি পৰিব পাৰে আৰু যাতে তাৰ দ্বাৰা প্ৰত্যেক জন জনসাধাৰণেই শাসন যন্ত্ৰটো উপলব্ধি কৰিব পাৰে। সেইকাৰণেই এই শাসন পদ্ধতিটো বিকেন্দ্ৰীত কৰি ইয়াক জনসাধাৰণৰ ওচৰলৈ, গাওঁ-ভূই অঞ্চলবোৰলৈ বিস্তাৰিত কৰি নিব পাৰি তাৰ কাৰণে নন আচনি, পৰামৰ্শ আদি দাঙি ধৰিছিলোঁ। তাৰ ভিতৰত পঞ্চায়ত পদ্ধতিটো উল্লেখনীয় গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰামৰ্শ আছিল। পঞ্চায়ত, সনবাৰ আদিৰ জৰিয়তে আমাৰ যিটো শাসন পদ্ধতি কেন্দ্ৰীভূত হৈ নাছিল তাক বিকেন্দ্ৰীত কৰি আমাৰ গাওঁ-ভূইলৈকে ব্যাস্ত কৰি তাৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণ উপকৃত হোৱাৰ কাৰণে একান্তই প্ৰয়োজনীয় আছিল। কিন্তু আজি প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে সেই বিকেন্দ্ৰীত অৱস্থা আছিল যদিও আজি কেন্দ্ৰীভূত শাসনত পৰিণত হৈছে।

সভাপতি মহোদয়, আপোনি আচৰিত হ'ব যে প্ৰত্যেক বিভাগতে বেলেগ বেলেগ বিষয়া আছে। তেওঁলোকৰ কাম ভগাই দিয়া আছে। প্ৰত্যেকৰে

তেওঁৰ কাৰ্য্য পৰিচালনাৰ কাৰণে নিৰ্দ্ধাৰিত Jurisdiction আছে তাৰ ভিতৰত তেওঁলোকে নিজা নিজা কাম নিজৰ সামৰ্থ্য অনুযায়ী কৰিব পাৰে। কিন্তু প্ৰশাসনৰ সেই ব্যৱস্থাটো এতিয়া ক্ৰমান্বয়ে বিলুপ্ত হৈ তেওঁলোকৰ ক্ষমতা চিলঙত আহি কেন্দ্ৰীভূত হৈ পৰিছেহি। প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে মিনিষ্টাৰ সকলৰ হস্তক্ষেপ হৈছে। আজি আনকি পিয়ন, চৰিদাৰ, সামান্য L. P. School ৰ মাষ্টাৰ এজনৰ কাৰণেও মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে order দিলেহে হয়। পাছ হেজাৰ টকাৰ এটা grant ৰ কাৰণেও Chief minister এ recommend কৰিলেহে হয়। মিনিষ্টাৰে order নিদিলে বিল, নেপায়, সক এটা projector কাৰণেও মিনিষ্টাৰৰ অৰ্ডাৰ লাগিব। মুঠৰ ওপৰত সকলো বিলাক ক্ষেত্ৰতে শাসন পদ্ধতিটো কেন্দ্ৰীভূত হৈ পৰিছে। তাৰ ফলত হাজাৰ হাজাৰ মানুহ চাৰিও ফালৰ খিলঙলৈ আহিব লগা হৈছে। M.L.A. ৰ ক্ষমতা নাই সকলো বিলাক কাম কৰি দিয়াৰ কাৰণে। খিলঙৰ বিধান সভা বহি থকাৰ সময়ত হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ ভিৰ। Chief Engineer, Executive Engineer, Supervising Engineer আদি আছে তেওঁলোকে যদি নিজৰ Jurisdiction ত কাম নকৰে তেতিয়া হলে Public money misappropriation কৰাৰ কাৰণে তাৰ appeal ৰ কাৰণে ওপৰলৈ অহাৰ ব্যৱস্থা থাকে। কিন্তু যদি প্ৰত্যেক কামকে ওপৰত কৰা হয় তেতিয়া হলে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰ নষ্ট হবই। আজি তলৰ বহুত সক সক case ও Supreme court ত হৈ বিচাৰ হব। তলৰ কাছাৰীত মৰ্কদমা বেয়া হলে ই যায় Supreme court লৈ। কাৰণ তাত হয়তো ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰ কৰাই কিবা এটা কৰাৰ বাস্তা থাকে। কিন্তু প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো খিলঙৰ পৰা চলি থকাৰ কাৰণেই গোটেই প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো কেন্দ্ৰীভূত হৈ গৈছে। চৰকাৰৰ লগত জনসাধাৰণৰ সম্পৰ্ক নষ্ট হৈ গৈছে। গোটেই শাসন যন্ত্ৰটোতে কেবোনে ধৰি ধবংশ কৰি পেলাইছে। মুঠৰ ওপৰত প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰত দুৰ্নীতি যেনেকৈ সোমাইছে তাক কৈ কেতিয়াও শেষ কৰিব নোৱাৰি। দুৰ্নীতিৰ কথা আগতে শুনিছিলোহে কৰবাত কৰবাত হোৱা বুলি। কিন্তু আজি দুৰ্নীতি হৈ পৰিছে order of the day এখন দৰ্খাস্ত দিলে তাৰ লগত যদি ২/৪ টকা দিয়া নেযায় তেনেহলে তাৰ পাত এটাও বিছাৰি পাবলৈ টান হৈ পৰে। গতিকে এইটো এটা নিয়মত পৰিনত হৈ গৈছে। ইয়াৰ মূলীভূত কাৰণ বিশ্লেষণ

কবিলে দেখা যায় যে দুর্নীতি ওপৰতেই। কিয়নো ওপৰত দুর্নীতি নহলে তলত কেতিয়াও দুর্নীতি হ'ব নোৱাৰে।

এই বিধান সভা চলি থকা অৱস্থাত যদি মিঠাতেলত মবিল মিহলাই বিক্ৰী কৰা এজন তেল ব্যৱসায়ীক high court এ খালাচ নিদিয়াটো যদি তেওঁৰ বেমাৰ হৈছে বুলি মন্ত্ৰীয়ে appeal dismiss কৰাই খালাচ দিয়াৰ পাৰে তেন্তে সৰু সৰু কামতেই বা দুর্নীতি নহ'ব কিয়? এনেকুৱা ১৮/২০ টা case আমাৰ সন্মুখত স্পষ্ট হৈ ওলাই আছে। যদি এনেকুৱাই হ'ব পাৰে তেন্তে তলৰ কম দৰ্শনা পোৱা নিয়ন্ত্ৰণৰ চাকৰিয়াল সকলে বাধ্য হৈয়েই দুর্নীতি পৰায়ন হলেও তাক দুর্নীতি হৈছে বুলি ধৰিব নোৱাৰিব।

এজন Law Secretary ৰ Agaist এ এটা দুর্নীতিৰ অভিযোগ আছিল acquisition ৰ লক্ষ্য লক্ষ্য টকা ভুল কৰি লৈ যোৱাৰ কাৰণে। এইটোৰ এটা State appeal হ'ব লাগিছিল। কিন্তু তাৰ কাৰ্য্য-কাৰিতাৰ কাৰণে কোনো প্ৰমাণ দিয়া নহ'ল এই বিষয়ে vigilance commissioner ক report দিয়াত তাৰ ব্যৱস্থা ললে যদিও যেতিয়া সেই একেজন মানুহকে Legal remembrance ৰ মেম্বাৰ কৰি লোৱা হল তেতিয়াই তেওঁৰ সকলো দোষ নাইকীয়া হৈ গ'ল।

গতিকে দুর্নীতি তলত নাই, দুর্নীতি আছে ওপৰত অৰ্থাৎ চিলং আৰু এই দুর্নীতিবিলাক মন্ত্ৰী সকলৰ ভিতৰত বেছি। সমগ্ৰ দেশখনেই দুর্নীতিপৰায়ন হৈ পৰিছে। আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী (P. W. D. বিভাগৰ) মোৰ এজন অস্থায়ী বন্ধু। বহুত মানুহ P. W. D. মন্ত্ৰী হৈ গ'ল। কিন্তু আমাৰ এইজন মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে ইমান বেছি অভিযোগ আছে আন কাৰো এনে অভিযোগ নাছিল। মোৰ বহুত Executive Engineer, S.D.O. বন্ধু আছে, আৰু বহুত Contractor আদিও বন্ধু আছে। তেওঁলোকৰ মুখত শুনিছো যে এইজন মন্ত্ৰী এনেই ভয় কাৰণ টকা নহলে এওঁৰ ওচৰলৈ যাব নোৱাৰিব। মই অৱশ্যে Specific অভিযোগ দাঙি ধৰিব খোজা নাই।

Shri Altaf Hussain Mazumdar—I think even if specific allegation is there probably.

Mr. Chairman (Shri Rathindra Nath Sen)—Whatever the hon' Member is trying to express is not because there is any specific allegation. He is expressing his sorrow that such things are being heard. So, I think that the Hon'ble Minister will be benefitted by these words. These may be wild rumour also.

Shri Sainen Medhi—সভাপতি মহোদয়, অকল সেয়ে নহয় আমাৰ P.W.D. State Minister তেখেত অবশ্যে আজি নাই মই বুখেৰে সৈতে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো তেখেতে এজন S.D.O. লৈ চিঠি লিখিলে যে শিৰসাগৰৰ কোনো অঞ্চলৰ যো তাৰ P.W.D. Contractor, ইটা ভাটিৰ মালিক Rice Millৰ মালিক সকলক Circuit Houseত মাটিবলৈ হুকুম দিলে। এজন State Minister P.W.Dৰ Rice Millৰ মালিকৰ লগত কি Official কাম থাকিব পাৰে? উদ্দেশ্য হল ভোটৰ কাৰণে পইছা Collectionৰ বাহিৰে কি হব পাৰে? এই বিষয়ে যোৱাকালিও আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীজুলাল বৰুয়াই অভিযোগ ডাঙি ধৰিছে। মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীচলিহা ডাঙৰীয়াইও Electionৰ কাৰণে টকা লোৱা হয় বুলি কৈছিল। গতিকে এই বিলাক দুৰ্নীতি নহয়নে? দুৰ্নীতি ওপৰ মহলে নকৰিলে তলৰ সকলে সাহস নকৰিলেহেতেন। এতিয়া চাওক মাননীয় সদস্য শ্ৰীফণি বৰাই কৈছিল গুৱাহাটী চিবিয়াখানা ৰোডত এজন Sell tax Supdt. চাবেতিনি বছৰত ওটা RCC building বনালে প্ৰায় ৩ লাখ টকাৰ। এই সম্পৰ্কে মন্ত্ৰী মহোদয়ক জনোৱা হৈছিল অকৃতঃ তেওঁক গুৱাহাটীৰ পৰা বদলি কৰিবৰ কাৰণে কিন্তু বিষয়া জনৰ লগত মন্ত্ৰীৰ যোগাযোগ থকা কাৰণে এই কাম কৰিব পৰা নাই। গতিকে ইংৰাজৰ দিনত যি Democracy বা আমোলতন্ত্ৰ চলিছিল আজি আমাৰ গণতন্ত্ৰৰ মাজত কি পাৰ্থক্য আজি আমাৰ আমোলা সকল গাদীত বহি থকাৰ ফলত তলতীয়া সকলৰ কোনো ক্ষেত্ৰতে হাত নোহোৱা হৈছে। তেতিয়া দুৰ্নীতি এই আমোল সকলৰ মাজতে সন্নিবিষ্ট হৈ থাকে তেতিয়া তলৰ কৰ্মচাৰী সকলে তাৰে চেলু লৈ বেছিহে কৰে। আনহাতে যি সকলে কম দম্মহা পাই তেওঁলোক বাধ্যত পৰি দুৰ্নীতিৰ আশ্ৰয় লৈছে। আক ই স্বভাৱত পবিনত হৈছে।

সভাপতি মহোদয়, Cabinet বা মন্ত্ৰীসভা হৈছে Policy making body আৰু চেফ্ৰেক্টবীয়ে তাক execute কৰিব লাগে আৰু Director সকলে তাক implement কৰিব। কিন্তু Director সকলো প্ৰশাসনৰ বা implemetation কোনো হাত নাই। কাৰণ ছিলংব পৰা Secretary, Minister ইয়াত হাত দিলে প্ৰশাসন কেনেকৈ চলিব। কিন্তু বৰ্তমান অৱস্থাত Secretary সকলে প্ৰমাণ কৰে। আচলতে Secretary সকলে Policy বিলাক Ministerৰ লগত আলোচনা কৰিব আৰু সেইমতে D.C. Director implement কৰিব। কিন্তু ওপৰ মহলে এইবোৰত হাত দিয়াত কি Agriculture Director, কি Housing Direltor কোনেও কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত অবিহনা যোগাব পৰা নাই।

Policy making body আৰু Implimentation Bodyৰ মাজত class হোৱাৰ কাৰণে সকলো ক্ষেত্ৰতে উজুতি খাবলগীয়া হয়। Director এ যি কয় Secretaryয়ে এইদৰে নকয়। এইদৰেই শাসন যন্ত্ৰৰ অসামঞ্জস্যতাৰ সৃষ্টি হয় আৰু প্ৰশাসনিক যন্ত্ৰত দুৰ্নীতি আৰু দুৰ্বলতা আহি পৰে। A.C.S. (II) কৰ্মচাৰী সকলৰ সংক্ৰান্তত মাননীয় সদস্য শ্ৰীহুলাল বৰুৱা দেবে কৈ গৈছে। মই মাত্ৰ সেই সম্পৰ্কত এটা কথা কও যে চৰকাৰী নীতি কাৰ্য্যকৰী কৰা সম্পৰ্কত এই A.C.S. (II)ৰ কৰ্মচাৰী অৰ্থাৎ S.D.C. সকলৰ ওপৰতেই দায়িত্ব ভাৰ সকলোতকৈ বেচি ন্যষ্ট হয়। এওঁলোকেই ভূমি আৰু বাজহ সংক্ৰান্ত ব্যাপাবত কাম কৰিবলগীয়া হয়। সেইদৰে নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্বাচনী অফিচাৰ আৰু Block উন্নয়ন ক্ষেত্ৰত B.D.O. বিলাকৰ ওপৰত দায়িত্বভাৰ অৰ্পণ হৈছে। এওঁলোকৰ Praspsect of promotion নাই। মই জনাত S.D.C.ৰ শ্ৰেণীৰ ৬ জন কৰ্মচাৰীৰ ২০ বছৰ চাকৰী কৰাৰ পাচতো Promotion হোৱা নাই। ৪ জনে ১৯ বছৰ কৰিও একো হোৱা নাই। ৫ বছৰ ১৭ জনে কৰিও একো হোৱা নাই। গতিকে প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত কৰ্মচাৰী সকলৰ উৎসাহ, উদ্দীপনাৰ প্ৰয়োজনীয়ৰ বিষয়ে আশা কৰো মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই দৃষ্টি দিব।

(সময়ৰ সংকেত)

আমাৰ চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লৈছিল যে P.W.D. বিভাগৰ R & B আৰু E & D বিভাগৰ কামৰ দায়িত্ব এজন Secretaryৰ ওপৰত ন্যষ্ট থাকিব।

কিন্তু তাকে নকৰি বেলেগ বেলেগ Chief Engineer আৰু Secretary কৰি বিষয়া বৃদ্ধি কৰি অৰ্থ ব্যয় কৰিছে। চৰকাৰী সিদ্ধান্ত থকা স্বত্বেও এইবিলাক কেনেকৈ হয় সেই কথা মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বিবেচনা কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, নিবহুৱা সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যি প্ৰশাসনক ব্যৱস্থা হাতত লব লাগিছিল সেই ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। সংবিধানৰ ১৫ দফা মতে ভাৰত চৰকাৰে নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতীয় নাগৰিকে সকলো ৰাজ্যতে বৰ্ষসংস্থান পাব লাগে বুলি কৈছে। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত অসমৰ ৰাজ্যিক নিবহুৱা সমস্যা ইমান জটিল যে চৰকাৰে ইয়াত প্ৰয়োজন অনুসৰি নগালেণ্ড অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ পশ্চিম বঙ্গৰ চৰকাৰৰ দৰে বৰ্ষসংস্থান ব্যৱস্থাত হস্তক্ষেপ কৰিব লাগে নহলে প্ৰবল বেগে বাঢ়ি অহা নিবহুৱা সমস্যাৰ সমাধান নহব। এই মৰ্মে প্ৰয়োজন অনুসৰি আমাৰ নিজৰ বোল কৰা দৰ্কাৰ। Constituent Assemblyৰ সময়ত আমাৰ চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত কোনো Protection নিবিচাৰিলে। কিন্তু নগালেণ্ডএ এই সুবিধা গ্ৰহণ কৰিলে। গতিকে এতিয়াও যদি পাবে সেই 'কেটেগ'ৰিত' অসমৰ Backwardness ৰ কাৰণে অসমক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে, নহলে অসমৰ নিবহুৱা সমস্যা সমাধান নহব। এই মৰ্মে ওপৰৰালা কৰ্মচাৰীসকলে দৃঢ়ভাৱে নিৰ্ভয়ে অসমীয়া থলুৱা মানুহক কৰ্মসংস্থান দিবলৈ থিক কৰিব লাগিব আৰু মন্ত্ৰী সকলেও সেইদৰে কাম কৰিব লাগিব।

F. C. I.ৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত পশ্চিমবঙ্গ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক সেই বিভাগত পশ্চিমবঙ্গৰ Supply Deptt. মানুহ লবলৈ যি ব্যৱস্থা কৰিছিল সেইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে মানি লৈছিল। আমাৰ চৰকাৰে এইদৰে কৰিব নোৱাৰাৰ ফলত ভাৰত চৰকাৰে এই F. C. I.ত অসমৰ বাহিৰৰ মানুহক কাম কৰিবলৈ ইয়ালৈ পঠাইছে। এই মৰ্মে বহুতো অভিযোগ হৈছে যদিও তাৰ ব্যৱস্থা হোৱা নাই।

(সময়ৰ সংকেত)

এই বিষয়ত চৰকাৰ যদি দৃঢ় হয় তেনেহলে কিছু কাম হ'ব পাৰে।

তাৰ পাচত চৰকাৰৰ আৰু বিভাগত অৰ্থাৎ আদায়ীকৰ সম্পৰ্কত আৰু কৰ তোলাৰ সম্পৰ্কত আশা কৰো মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নিজে চকু দিব। নহলে অসমৰ

আর্থিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িব পৰা নহ'ব। প্রশাসনৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক দুৰ্নীতি যিবিলাক বেমেজালি সেইবিলাক তেখেতে নিজে চাব আৰু প্রশাসনিক যন্ত্ৰটোৰ উন্নতি সাধন কৰিব।

গতিকে ২৬ জন মন্ত্ৰীৰ প্ৰয়োজন নাই। আমি জানো ৰাজনৈতিক কাৰণত ল'ব লগা হৈছে। প্রশাসন শক্তিশালী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দুৰ্নীতি দূৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত, কাম কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত এটা বিশেষভাৱে মন্ত্ৰী কমিটি কৰি দিয়ক। যদি এই ব্যৱস্থা লোৱা নহয় তেন্তে অসমৰ উন্নতি নহ'ব আৰু অসমখন ধ্বংস হৈ যাব। এইখিনি কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shrimati Lily Sen Gupta—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, সাধাৰণ প্রশাসন সম্পৰ্কে অভিযোগ এই সদনত আগতেও উঠিছিল আৰু আজিও উঠিছে। এই অভিযোগবোৰৰ গুৰুত্ব আছে আৰু অভিযোগ দূৰ কৰি ৰাইজলৈ ফ্ৰো আগবঢ়াবৰ কাৰণে সদনৰ আমি যিসকল সদস্যকনে আগবঢ়োৱা পৰামৰ্শ আদি কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰেও যত্ন কৰিছে। আজি দেশৰ প্রশাসন আৰু বেছি সবল কৰাৰ সময় হৈছে। কাৰণ এতিয়াৰ সমাজ বহু-ধৰণে পৰিৱৰ্ত্তিত হৈছে আৰু মানুহৰ চাহিদা বহু বেছি। সেই কাৰণে কাম বিলাক কৰোঁতে যদি পলম হয়, তেন্তে প্রশাসনত অযথা খৰচ হ'ব আৰু বহুত বৰুৱা অভিযোগ উঠিব পাৰে। সেই কাৰণে এই কথা বিলাক বিবেচনা কৰি চাই আমাৰ প্রশাসনত যিসকল বিষয়ই বিশেষ বিশেষ দায়িত্বত আছে, তেওঁলোকে নিজৰ দায়িত্ব সংসাহেৰে পালন কৰিছেনে নাই, নে দায়িত্ব লৈ থাকি দায়িত্বৰ প্ৰকৃত কাম কৰা নাই চাবৰ হ'ল? বিষয়া সকলে সাহেৰে দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিলে ভয়ৰ কাৰণ নেথাকে আৰু ৰাজনৈতিক হেচাৰ প্ৰভাৱে অন্যায় সাধিবলৈ সকাশ নেথাকে। অবশ্যে কামৰ পৰিমাণ আৰু প্ৰকাৰো কিমান খিনি আমি চাব লাগিব আৰু তেওঁলোকে কাম কৰাৰ সুবিধা যদি নাই সেই সুবিধা আমি দিব লাগিব। কিন্তু সেইটো *Assesment* হয় নে নহয় আমি *Member* সকলে নাজানো। প্রশাসনৰ যন্ত্ৰ কাৰ্য্যক্ষম কৰিব হ'লে সকলো প্ৰকাৰৰ সুবিধাও দিব লাগিব।

আজি পঞ্চায়ত কৰি প্রশাসনীয় ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰা হৈছে আৰু পঞ্চায়তক বহুতো দায়িত্ব দিয়া হৈছে। কিন্তু তাতো কাম আৰু কৰ্ম্মীলোকৰ যোগ্যতা আৰু অযোগ্যতাৰ কাৰণে ভাল আৰু বেয়া হোৱা আমি দেখিবলৈ

পাইছে। তথাপি তো যি কোনো কাৰণত নহলেও এইটো কথা সচা যে প্রশাসনত কিছু হেমহী হৈছে। দুখৰ কথা যে কাম কৰাৰ কাৰণে আৰু বাইজক সেৱা কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা বিলাক যিমান দ্ৰুতগতি হ'ব লাগিছিল সেইটো হোৱা নাই। আজি প্রশাসনৰ ক্ষেত্ৰত এইটো আমি সহ্য কৰি চাই থাকিব নোৱাৰো। আমাৰ প্রশাসনত থকা কৰ্মচাৰী সকলে কৰ্তব্য কামৰ বাবে তৎপৰ বা যথেষ্ট নহয়। অৱশ্যে কৰ্মচাৰী সকলৰ ভিতৰত সদ কৰ্মচাৰী নথকাও নহয় কিন্তু তেওঁলোকে বাইজৰ প্ৰতিয়ে নহয় নিজৰ নিজৰ বিভাগৰ অধীনত থকা কৰ্মচাৰী সকলৰ দুখ, কষ্টও চাব লাগিছিল কিন্তু দুখৰ বিষয় সেই ক্ষেত্ৰতো যথেষ্ট উদাসীনতা থকা দেখা যায়। আৰু আমাৰ মন্ত্ৰী সকলেও তেওঁলোকৰ প্ৰতি তৎপৰ হ'ব লাগিব। আমি দেখিছো যে এজন চৰকাৰী কৰ্মচাৰী যদি বদলি হৈ যায়, তেন্তে ৬ মাহ এবছৰলৈ Payslip নাপায়। দৃষ্টান্ত হিচাবে বহুতো কবলৈ আছে যেনে এজন Addl. D.I. জনে ডিব্ৰুগড়ত আজি ৮ মাহ ধৰি payslip পোৱা নাই। তাৰ আগৰ জনেও বহুদিন পোৱা নাছিল, তেওঁলোক ল'ৰাছোৱালী থকা মানুহ আজিৰ দিনত দৰমহা পাইয়ে চলা টান, দৰমহা যদি ৮ মাহ নেপায় মানুহ দুৰ্নীতিত লিপ্ত হ'বলৈ বাধ্য হয় কাম কৰাৰ কোনো আগ্ৰহ নেথাকে। কাৰণ কোনোৱে দৰমহা নোহোৱাকৈ চলিব নোৱাৰে। গতিকে এই বিলাক কথা দকৈ বিবেচনা কৰি চোৱা উচিত।

তাৰ পাছত কেনো কোনো কৰ্মচাৰীয়ে ভাল সুবিধা থকা ঠাইত য'ত 'কুৱাৰ্টাৰ' থাকে তাতেই ৬/৭ বছৰ থাকে কিন্তু যাৰ কোনো নাই তেওঁ একো সুবিধা নাপায়। এই বিলাক ৰাজনৈতিক হেচা কিয় হ'ব লাগে। এইদৰে দেখা গৈছে যে যি সকলে পাইছে সকলোকে পাইছে আৰু যি পোৱা নাই একোৱে পোৱা নাই। মই আশা কৰো আৰু অনুৰোধ কৰো এনে অসহায় কৰ্মচাৰী সকলক উচ্চ বিষয়া সকলে নিৰপেক্ষ ভাৱে সহায় কৰিব। উচ্চ কৰ্মচাৰী সকলেহে নিজৰ অধীনস্থ কৰ্মচাৰী সকলৰ প্ৰতি সমান চকুৰে চাই সহায় কৰা একান্ত প্ৰয়োজন। তেতিয়া হলেও প্রশাসন ভাল হ'ব। চৰকাৰে কৰ্মচাৰী সকলক কিছুমান সুবিধা দিছে যদিও সকলোৱে সেই সুবিধা পোৱা নাই যেনে কেবানী মহৰী আৰু 4th grade কৰ্মচাৰী সকলৰ চিকিৎসাৰ সুবিধা দিছে অৱশ্যে প্ৰথমতে নিজে ঔষধপাতি কিনিব লাগে আৰু

পইছাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰলৈ Bill পঠাব লাগে। আজি সবহ সংখ্যক কৰ্মচাৰীয়ে সেই পইছা পোৱা নাই। এই কৰ্মচাৰী সকলৰ ঘৰৰ বন্দবস্তও নাই। গতিকে এই যিষয়ে মনোনিৱেশ কৰিবলৈ মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আৰ্শ্ব কৰিলো।

মই ভাৱে যে, Shillong ৰ অফিচত যদি কাম বিলাক ভালদৰে চলে তেতিয়াহে জিলা বা মহকুমা পৰ্যায়ত ভালকৈ চলিব প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে প্ৰত্যেক বিষয়তে এটা কাম কৰিবলৈ হলে জিলাৰ পৰা report লব লাগে দেখা গৈছে যে report call কৰোতে বহুত সময় নষ্ট হয় আমাৰ ডিৰেক্টৰ, চেক্ৰেটাৰী মন্ত্ৰী সকলে জিলা বিলাকত যথেষ্ট ভ্ৰমণ কৰে কিন্তু প্ৰতি কথাতেই জিলাৰ report নহলে কাম নকৰে কিয় এই ভয় বা দুৰ্বলতা মই বিচাৰিলে নেপাও। প্ৰত্যেক বিষয়তে চেক্ৰেটাৰী সকলৰ আগত Director সকলৰ হাতত পৰিকাৰকৈ মেপ তথ্যাদি থাকিব লাগে যাতে প্ৰতিবাৰে জিলাৰ report ৰ কাৰণে অযথা সময় নষ্ট নহয়। Settlement কথা হওক কিবা Settlement ৰ কথা হওক অযথা বহু দিন এইদৰে কামবোৰ নকৰাকৈ সেই ভাবে পৰি পৰি থাকে। এই বিলাক নোহোৱাৰ কাৰণে কামত বৰ পলম হয়। গতিকে দ্ৰুত গতিত কাম কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা অবলম্বন কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

তাৰ পাছত দেখা গৈছে যে আমাৰ প্ৰশাসন বিভাগত যেতিয়ালৈকে Minister এ file call নকৰে তেতিয়ালৈ Minister ৰ ওচৰলৈ file নাহে। সুবিধে কয় মিনিষ্টাৰে মুখ্যজিলে দিব নোৱাৰি। এইটো হবলৈ পাইছে কিয়? Officer বিলাকৰ ইমানকৈ ভয় হোৱাৰ কাৰণ কি? Minister এ file call কৰাৰ ওপৰিও কাৰ নামত report আহিছে case টো কলৈ গৈছে এই বিলাকো তন্ন তন্নকৈ চাই officer ক বুজাই দিলেহে officer বিলাকে বুজে। সেই কাৰণে ৰাজহুৱা কাম কাজৰ file বিলাক চোৱাৰ এটা নিৰ্দিষ্ট সময় থাকিব লাগে। আৰু সেই কাৰণেই মই কৈছো যে এই শাসন ব্যৱস্থাটো যদি পৰিবৰ্ত্তন কৰা নহয় তেন্তে আমি সদায় এই কথা কৈ থাকিলেও কোনো কামত নাহিব। তেতিয়া হলে আজিৰ সমাজৰ যিটো চাহিদা আৰু কামৰ পৰিমাণ সেইটো চৰকাৰে কেতিয়াও পূৰণ কৰিব নোৱাৰিব।

মই অলপ কব খোজো Dibrugarh Medical college ত যি সকলে 4th grade ত কাম কৰি আছে তেওঁলোকৰ কোনো Service rule নাই।

তেওঁলোকে প্ৰায়ে over time ও কৰিব লাগে; কিন্তু তাৰ বাবে তেওঁ-
লোকক একো দিয়া নহয়। তেওঁলোকক প্ৰস্তুতি বিভাগত বেমাৰীৰ কাপোৰ
কানি যক্ষ্মা ৰোগীৰ বাচন বৰ্ত্তন আদি চফা কৰি দিয়াৰ পাচত চাবোন
এটুকুৰাও হাত ধুবলৈ দিয়া হোৱা নাই। যক্ষ্মা ৰোগী, চেপটিক আদি প্ৰস্তুতিৰ কাম
কৰিবলৈ তেওঁলোকৰ বাবে কোনো এথন বা লিভাৰি নাই আনকি কোনো pro-
tective appertars appor দিয়া নহয় ই বৰ দুখৰ আৰু উদ্বেগৰ কথা। স্বাস্থ্য
আৰু চাকৰিৰ ও নিৰাপত্তা নোহোৱা হৈ আছে। তেওঁলোকৰ দৰমহাৰ
কাৰণে বহী নাই Register বহীও নাই। কোনোবাই এজনক জেৰা কৰি
কামৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিয়ে আৰু নতুনকৈ এজন নিয়োগ কৰি লয়। আজি
বহুত দিন ধৰি এনেকুৱা কাম চলি আহিছে, অসম্ভৱ শোষণ চলি আছে।

গতিকে সেই 4th grade সকলৰ কাৰণেও Registration ৰ ব্যৱস্থা
হব লাগে, Service rule খুলি চিৰস্থায়ী বা permanent চাকৰিৰ ব্যৱস্থা
হব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ পেন্সন আদিৰ ব্যৱস্থাও হব লাগে।

মাননীয় সদস্যই এটা কথা কৈছে যে, শ্ৰমিক সকলক আমি আজি
সুবিধা দিব পৰা নাই। অৱশ্যে এইটো ঠিক। বহুতো কৰিবলৈ আছে। মই
আকৌ মেডিকেল কলেজৰ শ্ৰমিক কৰ্মচাৰীৰ কথা কওঁ। মেডিকেল
কলেজত শ্ৰমিকৰ দৰমহা ২০/২৫ তাৰিখে হয়। নিম্নতম মজুৰী আইন ভঙ্গ
কৰা হৈছে। Labour Deptt. আপত্তি দি, কৈও, তালৈ নিয়াব পৰা নাই।
এই মানুহ বিলাকৰ দৰমহা নোহোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে চবাস্তদত কাবুলীৰ
পৰা পইচা ধাব কৰিব লগা হয়। যেতিয়া দৰমহা দিয়া হয় তেতিয়া এখন
খিড়িকীত দৰমহা দি থাকে আৰু আনখন খিড়িকীত কাবুলী বৈ থাকে।
শ্ৰমিকৰ উপাৰ্জন এইদৰেই শেষ হৈ যায়। এই সম্পৰ্কে বেঙ্গলত এখন
টকা লবলৈ আইন আছে সেইখন Antibesetting act বোলে। এই
act হোৱাৰ পৰা কাবুলীয়ে শ্ৰমিকৰ পৰা উদ্যোগৰ চৌহদত টকা পইচা বিণ
আদায় কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ চৰকাৰে অসমত হোৱা তীব্ৰ খেল বন্ধ
কৰিছে কিয়নো এই খেলে আমাৰ মানুহক সৰ্বশ্ৰান্ত কৰিছিল। গতিকে এই
শ্ৰমিক সকলক কাবুলীৰ পৰা বন্ধা কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে এই ধৰণৰ
আইন প্ৰণয়ন কৰক, যদি আইন প্ৰণয়ন কৰিবলৈ পলম হয় তেন্তে অতি-
গাম্ভীৰ্য জাৰি কৰিব লাগে, অনতি পলমে। মহোদয় আমি সমাজবাদী

সমাজ গঠন কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছোঁ। কিন্তু শ্ৰমিক আৰু দুখীয়াক প্ৰকৃততে শোষণ মুক্ত কৰিব পৰা নাই। আমাৰ সমাজে সমাজ সেৱক সেৱিকা সকলক স্বীকৃতি দি এই বিধান সভালৈ পঠাইছে। আৰু তাৰে পৰা যোগ্য লোক সকলে মন্ত্ৰী হৈছে। গতিকে মন্ত্ৰী সকলে নিশ্চয় তেনে সেৱা কৰিব পাৰিছে। আমাৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সেই সমাজৰ পৰাই আহিছে গতিকে তেখেত সকলেও এই কথা বুজি পাব লাগে। আৰু সেৱামূলক ভাৱেৰে এই শোষণ দূৰীকৰণ কৰিব লাগে। চেয়াৰমেন মহোদয় মই State Transport workers Union ৰ কথা অলপ কব খুজিছোঁ। State transport corporation কৰা হৈছে, আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা চৰকাৰে আগৰ মানুহ বিলাকক চাতাই কৰা নহব বুলি কৈছিল আৰু বহুতো প্ৰতিশ্ৰুতি আছিল। কিন্তু সেই লোক সকলে স্বীকৃতি বা প্ৰতিশ্ৰুতি আজি পৰ্য্যন্ত পোৱা নাই। সেই বাবেই অলপতে তেওঁলোকে ধৰ্মঘট কৰিছিল। এই ধৰ্মঘট কৰাৰ বাবে তেওঁলোকৰ ওপৰত পুলিছে অত্যাচাৰ কৰিছে। অৱশ্যে ঠিক সময়তে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে step লোৱাৰ বাবে মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছোঁ। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে বাকী বিষয়ে শ্ৰম মন্ত্ৰীয়ে মধ্যস্থতা কৰিব। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ এই সিদ্ধান্ত কতৃপক্ষ আৰু শ্ৰমিকে মানি লৈছিল, আৰু সমূহ শ্ৰমিকে প্ৰস্তাৱ যোগে এই ব্যৱস্থা হাতত লোৱাত মুখ্যমন্ত্ৰীক শলাগ লৈছিল কিন্তু আজিলৈকে মধ্যস্থতা নহল। এই কথাটোত তৎক্ষণাত হস্তক্ষেপ কৰিবৰ কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছোঁ। আমি চৰকাৰক দোষাবোপ কৰিলেও কেতিয়াও অশান্তি কৰা নাই। কিন্তু আজি এই পৰিবেশটো দুখ লগা গতিকে এই কথা সোনকালে কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি বক্তব্য সামৰিলো।

Mr. Chairman. We are much behind the schedule and it was agreed by the hon. Members of this side of the House and the hon. Speaker that both the grants which were supposed to have been passed yesterday would be passed to-day, and therefore I would request Dr. Das to co-operate with me and conclude his speech within seven minutes so that I can allow Shri Nakul

Das to speak for five minutes.

Dr. Surendra Nath Das—সভাপতি ডাঙৰীয়া, মই সদন্ত ভূলাল বৰুৱাই উত্থাপন কৰা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি দুটামান পৰামৰ্শ আগ বঢ়াব খুজিছো। ১৯৬৭ চনত নিৰ্বাচনৰ পাছত যেতিয়া প্ৰথমে সদস্য হিচাবে আহো তেতিয়া আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীলক্ষ্য চৌধুৰীৰ লগত Secretariat লৈ গৈছিলো। তেতিয়া Secretariatৰ Wallত লিখা দেখিছিলো—যে “কেৰাণীৰ কৰ্ম্মাৰ টকা মাৰিছে অফিচৰ Proposal মিনিষ্টাৰৰ”। গুই থকা মানুহক জগাবলৈ ভাল কিন্তু জাগি শোৱা মানুহক উঠাবলৈ টান। আমাৰ ব্যৱস্থাক অতিষ্ঠ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই সকলো কথা জানে। যদি নিকা প্ৰশাসন কৰিব খোজে তেন্তে আন্তৰিকতাৰে সৈতে প্ৰচেষ্টা চলাব লাগিব কিন্তু সেই প্ৰচেষ্টা চলাইছেনে নাই সন্দেহ হয়। মই এটা কথা কব খুজিছো যে ১৯৬৮-৬৯ চনতে মই এজন মণ্ডলৰ বিপক্ষে অভিযোগ উত্থাপন কৰিছিলো আৰু এজন S.D.O.ই Enquiry কৰি তেওঁক Suspend কৰিলে আৰু শেষত সেই মণ্ডলকে Re-instate কৰিলে।

Speech not correct

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—

মণ্ডলজনৰ নাম কি (ক্ৰঃ)

Dr. Surendra Nath Das—নামটো হৈছে গফুৰ মণ্ডল। পাবঘৰ নগৰ Circleৰ মণ্ডল। তাৰ পাচত ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী গগৈদেৱে কৈছিল, কিন্তু তাৰ পাচতো কামটো হোৱা নাই। ইয়াৰ পাচত ৰাজহ মন্ত্ৰী চৌধুৰী ডাঙৰীয়াক সদস্য চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই কৈছিল। তেওঁ immedite transfer কৰিবলৈ order দিয়াৰ পাচতো আজি এমাহে একো খবৰ নাই। চৌধুৰী ডাঙৰীয়া আৰু গগৈ ডাঙৰীয়াই অৱশ্যে আমাৰ কথাটো ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল কিন্তু নোৱাৰিলে। আকৌ ২২ হাজাৰ টকা খৰছ কৰিলে Rein-
stead কৰিলে বিধান সভাত কৈছিল কিন্তু তাৰ কোনো খবৰেই নাই। কেইটামান পাকিস্তানলৈ গৈছে আৰু কোনোবা মৰিল এইদৰেই অন্য মানুহৰ নাম দি বহুত টকা আদায় কৰিলে। ঠিক তেনেকৈয়েই বহুত কথা আমি কও কিন্তু কামত পূৰণ কৰা নহয়। Supply মন্ত্ৰী জন খুব ভাল জানো। এটা মিলৰ সংক্ৰান্তত এবাৰ লগ ধৰিছিলো Secretary এ order ৰ দিয়াৰ

পাচতো অফিচাৰৰ বায়েনত পৰি কামটো কৰিব নোৱাৰিলো। তেতিয়া মোৰ লগত মাননীয় সদস্য বিনয় কৃষ্ণ ঘোচো আছিল। মই ভাৱো সদনাম। অৱশ্যে আনে কি কয় মই নেজানো মই বৰ বেছিকৈ বিনা কাৰণত মন্ত্ৰীৰ ঘৰে ঘৰে বা অফিচে অফিচে ঘূৰি ফুৰো। কাৰণ যি কোনো কাৰণতেই মন্ত্ৰীক request কৰা অফিচাৰক বিশেষকৈ কেবাণীৰ ওচৰলৈ যাব মই খুব হয় অনুভব কৰো। অৱশ্যে বহুতে কয় M.L.A. হৈও এই সকলৰ লগত সম্বন্ধ নাৰাখে। সচাকে কৈছে মই Undue Request কৰিব নোখোজো। সেই কাৰণেই মোৰ বহুত কাম হৈ নুঠে। সভাপতি মহোদয়, ৬ লাখ টকা বাজহ বিভাগৰ অফিচে Submit কৰা নাই। গতিকে খৰছ কৰিলে। কিন্তু কাগজে পত্ৰে টকা খৰছৰ কোনো হিচাবেই পোৱা নাই কিন্তু এইবিলাক কথাত কোনো গুৰুত্বই দিয়া হোৱা নাই। সচাকৈয়েই এই পদৰ পৰা বিৰত থাকিব লাগিব। মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত বাজহ মন্ত্ৰীয়ে অনুগ্ৰহকৰি বহুত Sechedule Casteৰ মানুহক মাটি দিছে। কিন্তু listত দেখা গৈছে শতকৰা ৫০ ভাগ মানুহেই ৮/৯ বা ৪/৫ খন গাড়ী বা বহুত টকাৰ মালিক। এইদৰেই বিধান সভাত বহুত কথাই আমি কও কিন্তু কামত হলে একো নেপাওঁ। এই যে S.D.O. বিলাকক তিনিমাহে ৬ মাহে বদলি কৰি থাকে তেতিয়া হলে কামত বহুত ব্যাঘাত জনে। কাৰণ এজন S.D.O.ই নতুনকৈ গৈ কামখিনি আয়ত্ত কৰাৰ আগতেই বা পিছতেই Transfer কৰে। তেতিয়াহলে তেওঁ আৰু কাম কৰিবলৈ সময় নেপাই আৰু শেষত suffer কৰিব লাগে আমি। তাৰ পিছত আৰু এটা কথা কব খুজিছো এজন ডাক্তৰ ১৯৬২ চনৰ পৰা ১৯৭১ চনলৈ Condensed Course পঢ়িবলৈ ডিব্ৰুগড়লৈ গৈছিল। ইয়াৰে আবেদন পত্ৰ এখন ১৯৬৭ চনতেই দিয়া হৈছিল আৰু তেতিয়াৰপৰাই চেষ্টা কৰি থকা হৈছে। মানুহজনৰ নাম হ'ল শ্ৰীউদয় চন্দ্ৰ তালুকদাৰ। কিন্তু সেই কাম এতিয়াও হৈ উঠা নাই। এইদৰেই যদি প্ৰশাসন যন্ত্ৰ চলে তেতিয়াহলে সচাকৈয়ে বৰ লাজৰ কথা। এই যে প্ৰত্যেক অফিচে অফিচে যিবোৰ file থাকে তাতে যদি কোনোবা M.L.Aৰ Candidate বা কোনোবা Minister Candidate বুলি লিখা থাকে তেতিয়া আমি দেখিলে বৰ লাজ পাওঁ আৰু ভৱিষ্যতে যাতে তেনেকুৱা নহয় তাকে কামনা কৰো। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

*Shri Nakul Chandra Das—অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাবটোৰ বিৰোধীতা কৰি আমাৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থা ভাল নহয় সেইটো কব নোৱাৰোঁ। আমাৰ প্ৰশাষণ ব্যৱস্থা ভাল কৰিবলৈ সকলোৰে সহযোগৰ দৰ্কাৰ। গতিকে আমি চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোঁ যে চৰকাৰে যিবিলাক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা দৰ্কাৰ সেইবিলাক সচিৰে গ্ৰহণ কৰিব লাগে। প্ৰত্যেকে নিজৰ দায়িত্ব বুজি যদি কাম কৰি যায় তেতিয়াহলে নিশ্চয় প্ৰশাসন যন্ত্ৰ ভালদৰেই চলিব। কিন্তু এতিয়া আমি দেখিছোঁ Office বিলাকত যেতিয়া কোনো এটা Important file বিচৰা হয়, তেতিয়া কেবাগীয়ে কয় Suptt.ৰ ওচৰত আছে, Suptt. কয় U/Secyৰ ওচৰত আছে। U/Secyৰ ওচৰত শুধিলে কয় Dy/Secyৰ ওচৰত আছে। এইদৰে শ শ বাৰ ঘূৰি থাকে। কোনো কৰ্মচাৰী বা অফিচাৰেই সেই ফাইলৰ দায়িত্ব লৈ কাম নকৰে। কোনোবাই দৰ্খাস্ত বা কাগজ এখন দিলে সেই কাগজ কিমান দিনৰ মূৰত Secyৰ ওচৰ পায়গৈ তাৰ কোনো হিচাপ নাই আৰু কেতিয়াবা নাযায়হেই। কাৰ ওচৰত কেনেকৈ পলম হল এইটো অনুসন্ধান কৰোঁতা কোনো নাই। সেই দৰ্খাস্ত বা কাগজত যে একোটা পৰিয়ালৰ প্ৰাণৰ স্পিন্দন থাকে সেই কথা অনুভৱ নকৰে।

আজি প্ৰশাসনীয় বিভাগৰ বিষয়াসকলে দায়িত্ব পালন নকৰি প্ৰত্যেক কামতে অৱহেলা কৰি আহিছে। এই প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা সুচল কৰাৰ বহুতো সুযোগ সুবিধা আছে। গতিকে সেইবিলাক Policy গ্ৰহণ কৰি প্ৰশাসন শক্তিশালী কৰক আৰু কেনেকৈ সুস্থ সঞ্চাল কৰিব পাৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ে তাৰ ব্যৱস্থা হাতত লওক।

আজি Sectt.ৰ বিভিন্ন বিভাগৰ বৰমূৰীয়া সকলে মুখত সকলো কথাকেই কয়, কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত একো ব্যৱস্থাই নকৰে। তেওঁলোকে যি পৰিমাণে দায়িত্ব পালন কৰিব লাগিছিল সেই পৰিমাণে পালন কৰা নাই। প্ৰত্যেকটো কামতে অফিচাৰ সকলৰ লেহেম গতি দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। আজি বৰমূৰীয়াসকলে কয় এই বিষয়াসকলক বা Sectt. অফিচবিলাক Control কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি আছে?

সিদিনা দিল্লীত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ গঠন কৰি ভাৰত চৰকাৰে এটা প্লগান দিছে যে “গৰীৱী হতাশ”। গতিকে সেইদৰে যদি আমি দৰিদ্ৰক ছুখৰ পৰা

*Speech not correct

মুক্ত কৰিব নোৱাৰো তেতিয়া হলে এই কথাৰ কি যুক্তি আছে? অৱশ্যে দৰিদ্ৰক মুক্ত কৰিবৰ বাবে বহুতো উপায় আছে। সেই কাৰণে মই এই প্ৰশাসন বিভাগৰ কাৰ্য্যকলাপবিলাক শক্তিশালী কৰিবলৈ চৰকাৰক পৰামৰ্শ দি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

*Shri Benoy Krishna Ghose—অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই চৰকাৰৰ এই প্ৰশাসনৰ বিষয়ে কব বিচাৰিছো যে এই প্ৰশাসনটো এটা বিকলান্ত যন্ত্ৰৰ দৰে চলিছে। কাৰণ কৰ্মচাৰী সকলে তেওঁলোকৰ দায়িত্ব বুজি নাপায়। কৰ্ণধাৰ মন্ত্ৰী সকলৰো কোনো কানসাৰ নাই। এই সংক্ৰান্তত মই গোৱালপাৰা জিলাৰ জৰীপ কাৰ্য্যৰ কথা কব বিচাৰিছো যে ১৯৬৭ চনৰ এই জৰীপ কাৰ্য্যত বেমেজালি চলি আছে। তেতিয়া মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী নিজে ৰাজহ মন্ত্ৰী আছিল। এই বিধান সভাত ১৯৬৭ চনৰ পৰাই মই এই অভিযোগ কৰি আহিছো তথাপি চৰকাৰে সেই কাৰ্য্য স্কলমে কৰা নাই। তেখেতে নিজে কৰিম বুলি আশ্বাস দিও এতিয়ালৈকে অৱজ্ঞা কৰি আছে। তাৰ ফলত যিবিলাকে মাটি পাব লাগিছিল সেইবিলাকে পোৱা নাই। যাৰ নামত মাটিৰ পট্টা আছে সেই নামত পট্টা issue নকৰি বেলেগৰ নামত পট্টা দিছে। চৰকাৰৰ এই কাৰ্য্যৰ কাৰণে ৰাইজে civil case ও দিলে। civil case ত চৰকাৰ হাবিল এই case টো S.D.C. য়ে ডিগ্ৰী দিয়ে কিন্তু D.C. য়ে সেইটো মানি নলয়।

১৯৬৫ চনত ডিগ্ৰী পাইছিল; কিন্তু আজিলৈকে মাটিৰ Record correction হোৱা নাই। এই দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ প্ৰতি D.C. ৰ মৰম নাইনেকি? তেখেতৰ নিজৰ ইচ্ছামতে বহি থাকে, কোনো কাম নাই। অকল সেইটোৱেই নহয়। এইবিলাক file ৰ ধুবুৰী গোৱালপাৰাত case হৈ আছে। D.C. ক কোৱা স্বত্বেও D.C. কোনো কাম নকৰে। D.C. য়ে S.D.C. ক অনুমতি নিদিয়াৰ কাৰণে ১৯৬৫ চনৰ পৰাই এই কাম বিলাক আজিলৈকে সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই।

তাৰ পাছত চৰকাৰে ভূমিহীনক মাটি দিয়াৰ কাৰণে নীতি গ্ৰহণ কৰিছে। আজি ৭/৮ বছৰৰ পৰা মকুমাপতিৰ অফিচত দৰ্খাস্ত পৰি আছে কিন্তু Land advisory Board এ একো কাম কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ

কাৰণ হল দৰ্খাস্ত বিলাক D.C. য়ে S.D.C. লৈ পঠিয়াই দিয়ে আৰু S.D.C. মণ্ডললৈ পঠিয়াই দিয়ে মণ্ডলে যদি দক্ষিণা নাপায় তেতিয়া হলে কাম নকৰে গতিকে মাটিহীন মানুহক মাত্ৰ মাটি দিম বুলি কোৱা হৈছে; কিন্তু কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা একো লোৱা নাই।

তাৰ পাছত আন এটা কথা হল S.D.O. মহোদয়ৰ কথা S.D.C. য়ে মণ্ডলে মাটিয়াবিত ৮৮ জন মানুহে দৰ্খাস্ত দিছিল S.D.C. মহোদয়ে এখন চিঠি S.D.C. লৈ পঠিয়াই দিছে। ৮৮জন মানুহৰ grant টো পঠিয়াই দিছে; কিন্তু এতিয়াও অফিচলৈ যোৱা নাই, S.D.O. মহোদয়ে হুকুম দিছে কিন্তু S.D.C. য়ে অৱজ্ঞা কৰিছে। আনহাতেদি S.D.C. ৰ ওপৰত শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই।

প্ৰকৃততে যিসকল মানুহে বৃণ পাব লাগিছিল সেইসকলে পোৱা নাই। যিসকলে S.D.C. ক দক্ষিণা দিব পাৰে তেওঁলোকে Loan পাইছে। এই শাৰণ যন্ত্ৰটোত যিবিলাক বিভাগ আছে, এটা বিভাগে আনটো বিভাগৰ লগত সহযোগ নকৰে। এই ধৰণে হলে সমাজবাদ কেনেকৈ প্ৰতিষ্ঠা হব?

তাৰ পাছত সমবায় কৰিবৰ কাৰণে মাটি লাগিব। কিন্তু যেতিয়া সমবায়টো Register কৰিবলৈ যোৱা হয়, তেতিয়া কয় যে মাটি নহলে Register নহয় এইবিলাক কথা যেতিয়া S.D.O. ক কোৱা হয়, তেতিয়া কয় যে Register নকৰাকৈ মাটি দিব নোৱাৰো। এই ধৰণৰ দূৰ্নীতি হোৱাত সমবায় পদ্ধতিত খেতি কৰিবলৈ মানুহৰ আগ্ৰহ নোহোৱা হয়। এই শাৰণ যন্ত্ৰটোত যিবিলাক দূৰ্নীতি সোমাইছে সেইবিলাক দূৰ কৰিবৰ কাৰণে দূৰ্নীতি পৰায়ন অফিচৰ সকলৰ প্ৰতি শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব।

তাৰ পাছত মটিয়া আঞ্চলিক পঞ্চায়তৰ Deep tubewell ৰ কাৰণে চাৰে বাৰ হেজাৰ টকা আহিছিল; কিন্তু তাৰ মাত্ৰ দিলে চাৰেপাচ হেজাৰ টকাহে। গোৱাপৰা জিলাত যিবিলাক Deep tubewell দিছে সেই বিনাকত চাৰে পাচ হেজাৰৰ বেছি পৰা নাই। এই সম্পৰ্কত বাৰে বাৰে চিলংৰ পৰা কৰ্মচাৰী অনুসন্ধানৰ কাৰণে পঠোৱা হয়। কিন্তু তাৰ পৰা একো লাভ হোৱা নাই। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে যি এই কামৰ কাৰণে পঠায় তেওঁ কিবা নিৰ্দেশ দিছে, নহয় যত তদন্ত কৰেগৈ তাত টকা খাই ঘূৰি আহে।

অকল সেয়ে নহয় মই এটা প্ৰশ্ন দিছিলো যে বোকাখলি হাত চৰাত

Test relief ব কাৰণে ৩ হেজাৰ কোডাল কিনা হৈছিল। কিন্তু আচলতে কোডাল কিনা হোৱা নাছিল। শিক্ষা মন্ত্ৰী শ্ৰীচৈয়দ আহম্মদ আলি থকাৰ সময়ত আমাৰ দলগোমা হাইস্কুলৰ President জন দুৰ্নীতি পৰায়ন বুলি বহুত মানুহে দৃষ্টি দিছিল। তেওঁক Secretary কৰিব নোৱাৰে বুলি কৈছিল। মই মুখা মন্ত্ৰীক এই বিষয়ে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যে তেখেতে নিজে গৈ এই স্কুলটোৰ ঘৰ আদি চাই কিবা এটা ভাল ব্যৱস্থা কৰোৱাৰ

তাৰ পাচত আক এটা কথা যে চৰকাৰে ক্ষমতা বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰি গুৱাহাটীত Flood control আৰু E.V.D. ৰ Chief Engineer অফিছ নিজে তাত Irrigation Deptt. ও আছে। গোৱালপাৰাত যিটো হব লাগিছিল সেইটো অফিছ গুৱাহাটীৰ west ত কৰা হৈছে। এই অফিচটোৰ পৰিণত জন কাচৰৰ পৰা বকুলৈ ১৫০ মাইল। এই দুবন্ধৰ ভিতৰত ইয়াৰ কাম কিমান হব সেইটো বুজি নাপাও। আমাৰ গোৱালপাৰা জিলা কৃষি প্ৰধান। তাত কোনো Irrigation হোৱা নাই গতিকে গোৱালপাৰা জিলাৰ উন্নতিৰ কাৰণে এই অফিছ গোৱালপাৰা জিলালৈ নিব লাগে। তেতিয়া হলে তাৰ কেইজনমান নিবনুৱা লবাই হয়টো চাকৰীও পাব। ইয়াকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

*Speech not corrected

Shri A. N. Akram Hussain—চেয়াৰমেন মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই কব খুজিছো যে আমাৰ প্ৰশাসন ব্যবস্থা ওপৰি গধুৰ হৈছে আৰু এইটো সমাজ তাত্ত্বিক সমাজ ব্যবস্থাৰ পৰিপন্থী। এই প্ৰশাসনত এজন কেবাগৰীৰ দম্ভহা ১৫০ টকা আৰু চিফ চেফ্ৰেটাৰীৰ দম্ভহা ৩ হেজাৰতকৈয়ো অধিক। সমাজবাদী চৰকাৰৰ এই ব্যবধানটো ছৰ কৰিব লাগে। আৰু ওপৰি গধুৰ শাসকৰ সংখ্যা আৰু দম্ভহা কমাব লাগে। ৪র্থ শ্ৰেণীৰ চাকৰীয়াসকলক জীয়াই থাকিব পৰাকৈ দম্ভহা বঢ়াই দিব লাগে। এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথা কব খুজিছো যে ওপৰ মহলাৰ অধিকাংশ অলা-গতিয়া কৰ্মচাৰী অসমৰ বাহিৰৰ মানুহ। আৰু তেওঁলোকে যোগ্যতা থকা থলুৱা অসমীয়া মানুহৰ কৰ্মসংস্থানত প্ৰতিবন্ধক স্বৰূপ হৈ উঠিছে। এইদৰে প্ৰশাসনিক ব্যবস্থা চলি থাকিলে আমাৰ কি হব সেই কথা ভগবানে জানে

আৰু ভবিষ্যতে কি হ'ব তাক বুজীয়ৈহে কৰ। এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথা কব খুজিছো যে সন্ধ্যালগ্ন মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ D. C. বা S. D. C. কোনো জিলাতেই নাই। আশাকৰো মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ে দৃষ্টি দিব।

তাৰ পিচত মই কব খুজিছো যে যিবিলাক চাৰকুল অফিচ আছে সেইবিলাকত দুৰ্নীতিয়ে শিপাই পেলাইছে। উদাহৰণ স্বৰূপে পলোবাৰী আৰু চয়গাও চাৰকুলত যোৱা বানপানীত প্ৰায় ৬ হাজাৰ গৰু-মহৰ মৃত্যু হৈছিল। কিন্তু যেতিয়া তদন্তৰ কাৰণে কৰ্মচাৰী পঠাই তেতিয়া বাইজৰ পৰা প্ৰত্যেকটো মৰা গৰুৰ কাৰণে ২ টকাকৈ ঘোঁচ বিচাৰিছিল। কিন্তু দুখীয়া বান পিড়ীত বাইজে সেই টকা দিব নোৱাৰাৰ ফলত তেওঁলোকে বিপৰ্টি দিলে যে এটাও গৰু মৰা নাই। তাৰ পাচত যেতিয়া 'কেটেল' লোণৰ ব্যবস্থা হল তেতিয়া ৭৭ বিচাৰি অহা বাইজৰ পৰা চাৰকুল অফিচৰ কৰ্মচাৰীয়ে ১০০ টকাকৈ দাবী কৰিছিল। মাননীয় সদস্য শ্ৰীমতি লিলি সেন গুপ্তাই।

আমাৰ মাননীয় Lily Sen Gupta বাইদেউৱে থিবাই কৈছে, তেখেতে কথাৰ মাজেদিয়েই চৰকাৰৰ প্ৰতিছবি এটা বাইজৰ আগত ডাঙি ধৰিছে। সেই কাৰণে কেনেধৰনেৰে প্ৰশাসন চলাব পাৰি সেইটোত গুৰুত্ব দিব লাগে আৰু ছয়গাওত যিটো ঘটনা হৈছে তালৈ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Sarat Chandra Rava—অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই দুবাৰমান কব খুজিছো আমাৰ এই প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো একেবাৰে দুৰ্নীতিপূৰ্ণ হৈছে, আমাৰ গাৱলীয়া বাইজে স্থানীয় বিষয়া সকলৰ পৰা যেতিয়া কোনো সহায় নাপায় দৰ্খাস্ত দিলে কাম নহয় আৰু যেতিয়া তেওঁলোকে শ্বিলঙলৈ আহি মন্ত্ৰী সকলক লগ ধৰে। ইয়াতো তেওঁলোকৰ কাম নহয়। উদাহৰণস্বৰূপে জনাও যে বৰপেটা মহকুমাত গোবিন্দপুৰত ভগনীয়া সকলক মাটি দিয়াৰ হুকুম হৈছিল আৰু তেওঁলোকে সেই মাটি চমজি লবলৈ দৰ্খাস্ত কৰিছিল কিন্তু বিষয়া সকলক টকা নিদিলে মাটি চমজি লবৰ উপায় নাই। বৰপেটা মহকুমাধিপতিৰ দ্বাৰা মাটি বুজি নপোৱাত কিছুমান মানুহে Rev. Ministerৰ ওচৰলৈ আহিছিল। তেওঁলোক ভগনীয়া

হেতুকে বাজ্যিক বিলিফ এণ্ড বিহেবিলিটেন মন্ত্রী মাননীয় সাধনবজ্জন সৰকাৰৰ জৰীয়েত দৰ্খাস্ত দিলে। কিন্তু তেওঁৰ Pion জনে কলে টকা নিদিলে কাম নহয়, তেতিয়া Pionটোক এটকা দিয়াত সি দলি মাৰি পঠিয়ালে আৰু কলে ১০০ টকা নিদিলে নহব। তেওঁলোকৰ হাতত টকা নাই, তাৰোপৰি যোবৰ পৰা হাত মাৰিবলৈকে মন্ত্ৰীৰ ওচৰ চাপিছিল। যাহক তেওঁলোকে টকা দিব নোৱাৰি উভতি আহি গধূলী কথাৰ মোক জনালে। মই তেতিয়া পিচদিনা মন্ত্ৰীক জনাবলৈ কোৱামতে জনালত মন্ত্ৰীয়ে সেই পিয়নজনক চাকৰীৰপৰা চাচপেন কৰা বুলি জানিব পাৰিছো। যাহক পিয়নজনৰ চাকৰী গল কিন্তু এই মানুহবিলাকে কি অপৰাধ কৰিছিল যে তেওঁলোকে পোৱা মাটিখিনিকে চমজি লব পৰা নাই। বৰপেটা মহকুমাৰ ৯ ঘৰ মানুহক ২ বিঘাকৈ মাটি দিয়াৰ order হৈছিল, সেই orderটো বৰপেটাৰ S.D.O. R. Dattৰ লুকুম No. R. H. N. 123/67/50 dated 15/2/69 R. R. Branch (B) in by list.

এইটো order আজিলৈকে কাৰ্য্যকৰী নহল, স্থানীয় officeৰ পৰা কাম নহলে তেওঁলোক মন্ত্ৰীৰ ওচৰ পাইহি কিন্তু ইয়াতো কাম নহয় আৰু ইয়াত দালালক টকা দিয়াৰ ফাপ্তত পৰেহি। এইদৰে গোটেই দেশতে চৰকাৰৰ ফালৰপৰা দুৰ্নীতি হৈছে। এনে ধৰণৰ ঘটনাৰ যথেষ্ট উদাহৰণ আছে। চৰকাৰে স্কুলৰ জৰীয়েত প্ৰশাসন কেন্দ্ৰীভূত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। অহা নিৰ্বাচনত যাতে অনায়াসে জিকিব পাৰে। এই বিষয়ে এটা উদাহৰণ দুখনে ছোৱালী হাইস্কুল আৰু মাজজখিলী এম, ই স্কুলত তাৰ বাইজে পতা স্কুল কমিটিক ওপৰৰ পৰা ভাঙি দি বংজুলীৰ পৰা আঞ্চলিক পঞ্চায়ত প্ৰেচিডেণ্ট শ্ৰীগোপেন বসুমতাৰীক দুখনে ছোৱালী হাইস্কুলত, দলগোমাৰ পৰা মাটিয়া A.P. প্ৰেচিডেণ্ট শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ দাসক মাজজখিলী এম, ই, স্কুলৰ সভাপতি পতা হৈছে। আগৰ কমিটিৰ দুৰ্নীতি টকা আত্মসাৎ এইবোৰ ধৰিবলৈ গৈ দুখনে ছোৱালী হাইস্কুল কমিটিয়ে খেদা খাব লগীয়া হল ওপৰ মহলৰ পৰা। সেইটো থিক হয় চিলংৰ পৰাহে। এই সম্পৰ্কে দুখনেৰ সমষ্টিৰ পৰা কেইজন মান মানুহ আহি Chief minister ৰ ওচৰত অভিযোগ দাখিল কৰিছিল তেওঁলোকৰ অভিযোগ আছিল যে ৯/৩/৬৯ তাৰিখে দুখনে স্কুলৰ Head mistress ৰ বেতন বৃদ্ধি দেখুৱাইছে কিন্তু প্ৰচিডিং বহীত

তেনেধৰণৰ প্ৰস্তাবেই নাই আনকি সেই তাৰিখে এই সম্পৰ্কত কোনো Meeting হোৱা নাছিল। আৰু এটা ছুৰ্ণীতি হৈছে ১৯/৩/৬৯ তাৰিখে দুখনে Meeting খন হোৱা কথা আছিল তাতো বেতন বৃদ্ধিৰ প্ৰস্তাৱৰ কোনো উল্লেখ নাই, আনপিনে ২, ৩, ৪, মেৰ ১৯৬৯ তাৰিখত সভাপতি, হাকিম চন্দ্ৰ ধাৰাই চিলংত অহা দেখুৱাই T.A. bill ১০০ বোঁ ওপৰ টকা আদায় কৰিছে আনপিনে Managing committee ৰ proceeding ত লিখা আছে আৰু বহুতো ছুৰ্ণীতি আছে। যেতিয়া তাৰ কৈফিয়ত বিচৰা হ'ল তেতিয়া এই ছুৰ্ণীতি পৰায়ন মানুহ বিলাকে চিলংলৈ আহি কাক বত কেতিয়া লগ ধৰি কি কৰিলে কব নোৱাৰে। যিটো Committee য়ে এই ছুৰ্ণীতি বিলাক ধৰিছিল সেই কমিটিটোকে ভাঙি দিয়া হ'ল। যদি ছুৰ্ণীতি ধৰি দিয়াৰ কাৰণে কমিটিটোকে অপৰাধ কৰা হয় তেনেহলে কেনেকৈ দেগত ভালদৰে প্ৰশাসন চলিব? এই কাৰণে ৰাইজৰ ধাৰণা হৈছে যে ছুৰ্ণীতি পৰায়ন মানুহক চৰকাৰে পশয় দিয়ে আৰু যি সংভাৱে চলিব খোজে তেওঁলোকে কোনো সুবিধাই নাপায়। সেই কাৰণে ছুৰ্ণীতি ছৰ কৰিবৰ বাবে যদি মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে চেষ্টা নকৰে তেনেহলে দেশখন ধ্বংসৰ ফালে বাব।

শৰৎ চন্দ্ৰ বাৰ্তা এম, এল, এ,

Shri Matilal Nayrk—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ ওপৰত কেইটামান কথা কওঁ মাননীয় সদস্য সকলে আজি কোৱাৰ দৰে প্ৰত্যেক বছৰে কৈ আহিছে কিন্তু Lily Sen Gupta ৰাইদেউয়ে যি কলে তাৰ দ্বাৰা প্ৰকৃত অৱস্থাটো বুজিব পৰা নাই। সবাতোকৈ দুখ লগা যে Bimala Chaliha বহুদিন বিছনাত পৰি থকা সময়তে প্ৰশাসনৰ ভিতৰত নানা ছুৰ্ণীতি সোমাই পৰিছে আৰু বিচল মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয় মোহন চৌধুৰীৰ দিনতো সেইবিলাক দূৰ হোৱা নাই ওপৰৰ পৰা order হ'লেও তাত কাম নহয়। বৰ্ত্তমান মুখ্যমন্ত্ৰী যেতিয়া ৰাজহ মন্ত্ৰী আছিল তেতিয়া বিজ্ঞানীত কিছুমান মাটিহীন মানুহক মাটি দিবলৈ order হৈছিল পঞ্চায়তক মাটি দিব লাগে বুলি ভুলুম দিয়া হৈছিল কিন্তু সেই পঞ্চায়তৰ শতকৰা ৮০ ভাগ ধনী মানুহকহে মাটি দিছিল। পঞ্চায়তে যি ভুল কাম কৰিলে, কৰিলেই কিন্তু চৰকাৰেও সেই একে ভুলকে কৰিলে। তদুপৰি শতকৰা ৮০ ভাগ মাটিয়েই বেদখল হৈ আছে। কোনোবাই কয় কমিউনিষ্টে বেদখল কৰি আছে আৰু কোনোবাই কৈছে আন কোনোবাইহে বেদখল কৰি আছে যি কাৰণে উচিত

1971

Voting on demands for grants

89

মাহুৰক মাটি চমজাই দিব পৰা নাই।

*Speech not correct

Complaint of Breach of Privilege—Obstruction in introducing the Assam Agriculture Produce Marketing Bill, 1970

Shri Govinda Kalita—Sir, I beg to move the following Privilege Motion under rule 158 of the Rules and Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly. "That, the Minister, Agriculture, Govt. of Assam has committed gross breach of my privilege of introducing a Bill in the Assembly, by intentionally and deliberately not sending the comments asked for by the Govt. of India on certain suggestions made by them on my Bill for grants of previous sanction of the President for introductions of my Bill Assam Agricultural Produce Marketing Bill, 1970 in the Assam Legislative Assembly."

Sir, supporting my Motion, I beg to state that I submitted a Bill, 1970 on 14-9-70 to the Secretary, Assam Legislative Assembly to take necessary action so that I can introduce the Bill in the Assembly. That Sir, this is a privilege of a Member of the Legislative Assembly to move a Bill under rule 65 of the Rules and Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly. That Sir, in cases where previous sanction of the President is required for introduction of the Bill in the Assembly, necessary steps are to be taken by the Secretary Legislative Assembly. Though the steps were

98 taken by the Secretary, Assembly and the Bill was forwarded to the President for sanction, that Sir, in connection with the grant of sanction of the President, certain comments were asked for from the Government of Assam by the Govt. of India which were not responded to with an intention to obstruct for grant of sanction for introduction of my Bill and in the meantime to prepare a Government Bill on the same subject. That Sir, the Govt. of Assam did not take necessary steps in matter in spite of repeated reminders by the Secretary, Legislative Assembly and even in spite of so far I know the D.C. letter written by the Hon'ble Speaker of this House to the Chief Minister. So far I know, Sir, there are letters and communications between the Secretary, Agriculture and the Secretary, Legislative Assembly that the Secretary Agriculture of Govt. of Assam has written to the Secretary Legislative Assembly where in it has been stated that on account of the Government's desire to prepare a Bill on the subject the steps are not taken for sanction of my Bill, the Government has gone to the extent of utilising my Bill and even suggestions made by the Govt. of India on my said Bill in preparation of their own Bill on the same subject. Sir, if you kindly bring the File and particularly letters dated 6th April, 1971 and letter dated 25th November, 1970 written by Secretary, Agriculture, Govt. of Assam to the Secretary Legislative Assembly I can show you Sir, that the Government deliberately is trying to debar me from my privilege to introduce the Bill in the House. That Sir, all these

1971

Complaint of Breach of Privilege

91

manipulations are being done by the Govt. with an object to debar me from my privilege of introducing a Bill on the subject in the Legislative Assembly. That in this way by putting obstruction to the grant of sanction of my Bill, the Govt. of Assam has committed a gross breach of privilege as a Member of this House to introduce the Bill in the House and thereby has committed contempt of this august House. That the Bill should have been ready for introduction in this Session of the House but on account of the deliberate action of the Government sanction could not be obtained. This is a matter of recent occurrence and requires intervention of the House.

Shri Ataur Rahaman (Minister, Agriculture, etc.)—

Mr. Speaker, Sir, a Bill on Agricultural Produce Marketing as given notice of by Hon'ble Shri Govinda Kalita required some comments from the Govt. of Assam on the comments made on it by the Ministry of Food and Agriculture of the Govt. of India. I regret that there has been some delay in making those comments available to the Assembly Secretariat. However, these will be sent very shortly. So far as the subject matter of the Bill is concerned, the Govt. of Assam had earlier i.e., in 1968, prior to Mr. Kalita's notice of the Bill had drafted a Bill of their own. This had been sent to the Govt. of India and then it transpired that the Govt. of India also had a model Bill on the subject, a lot of processing had to be done to meet the special circumstances obtain-

ning in Assam. This processing has taken place and this Bill is now in the final form. President sanction had been obtained and with the formal approval of the Cabinet, if possible, the Bill will be introduced in this very session. (Voice—which Bill.) This Govt. Bill. It was farthest from the mind of the Govt. to put any obstacles in the way of Mr. Kalita or to show any disrespect to him. In view of this Sir, I request the Motion may be withdrawn.

Shri Sailen Medhi—Mr. Speaker, Sir. This is a serious matter and sober consideration must be given on the subject. Sir, Shri Govinda Kalita has not only submitted this Assam Agriculture Produce Marketing Bill alone, but on a different occasion, he submitted another bill viz. The Guwahati Municipal Corporation Bill. In that case also he was debarred from introducing the bill in the Assembly and there was not discussion in this August House as to why bill could not be allowed for introduction in the Assembly. After submission of Shri Kalita's bill, the Government came forward with a bill which had all the provisions as laid down by Shri Kalita. As Shri Kalita had given the notice first, his bill should get precedence. But it was not done.

This is the second time Shri Kalita has given notice for introduction of his bill—The Assam Agriculture Produce Marketing Bill, in the Assembly. According to the rule, Shri Kalita submitted his bill to the Secretary, Legislative Assembly to take necessary action. As Shri

Kalita's bill involves some monetary provision, the President's assent is required and consequently it was sent to the President after taking necessary steps by the Secretary, L.A. The President referred it back to the Minister in charge of Agriculture for some comments, but the Minister did not take any step in the matter and instead of sending these comments asked for by the Govt. of India on certain suggestions made by them, the Secretary, Agriculture Department, Govt. of Assam has written a letter to the Secretary, L.A. where in it has been stated that Govt. of Assam desire to prepare an identical bill which will cover all the points of Shri Kalita's bill. We do not know the contents of the letter. We only want to know what actually the fact for which Govt. prepare the bill ignoring Shri Kalita's bill. Sir, it was Shri Kalita who first gave notice of the bill for introduction in the Assembly and after submission of his bill, the Govt. of Assam prepare this bill on the same subject. It is difficult to prevent his bill being introduced in the Assembly.

So, it is a serious matter. We do not know what Govt. of India has written back to the Secretary, Agriculture Department. Unless we know all the correspondences made in this connection between the Govt. of Assam and the Govt. of India, we cannot dispose the matter. The Hon'ble Minister has got no right to put a side Shri Kalita's bill and bring a new bill for introduction in this House on the same subject. If there is some technical defects in Shri Kalita's bill, that is a different

matter and that will be decided by your honour. If otherwise there is nothing, he must get an opportunity to introduce his bill. Here, there are two points for consideration. (1) The Govt. of India sent back the bill of Shri Kalita to the Minister in charge of Agriculture, Govt. of Assam for some comment, but the Minister made delay in giving the reply and (2) instead of giving the reply to the Govt. of India, the Govt. of Assam is preparing another bill on the same subject and is going to be introduced in the Assembly which we have never heard before. This is the first time we have heard from the Minister in charge of Agriculture, Assam. So, this bill cannot get precedence and by doing this the Govt. of Assam is going to deprive the privilege of a member of the Legislative Assembly to move a bill and the Minister in charge of Agriculture has also committed a gross breach of privilege by not sending the comments asked for by the Govt. of India and not giving precedence to Shri Kalita's bill. We can proceed with the matter only after getting all the correspondences made between the Govt. of India and the Govt. of Assam, other wise not.

Shri Atul Chandra Goswami—অধ্যক্ষ মহোদয় আমার যি Rules & Procedure and conduct of business আছে Rule no. ৬৫ ২ নং উপধারাত কোরা হৈছে—

“Rule 65 (2)—If the Bill is a Bill which under the Constitution, cannot be introduced without prior sanction or recommendation of the President or the Governor, the

Secretary shall take necessary steps with a view to obtaining the sanction or recommendation of the President or the Governor, as the case may be. A copy of the Bill shall be sent to the Minister concerned for information. If no such sanction or recommendation is obtained, the notice shall not be valid and the Bill shall not be introduced, moved or taken into consideration."

মাননীয় সদস্য শ্রী গোবিন্দ কলিতাৰ যিখন বিল দিছিল এই বিলখনৰ কাৰণে আমাৰ ফালৰ পৰা যিখিনি দৰ্কাৰ সেইমতে কৰা হৈছে আৰু পঠিয়াও হৈছে তাৰ জবাব মাননীয় সদস্য গৰাকীক মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনোৱা নাই। অন্তিমতে আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে এই দুয়োখন identical বিল গতিকে বিলখন House ত উঠোৱা নাই। ৬৫ (A) ত কোৱা হৈছে।

"65 A—When a Bill is pending before the House, notice of an identical Bill, whether received before or after the introduction of the pending Bill, shall be removed from or not entered in, the list of pending notices, as the case may be, unless the Speaker otherwise directs."

যদি ইতিমধ্যে এই বিলখন চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা আহিলহেতেন তেতিয়া গুলে ইয়াক identical বিল বুলি কৰা পাবি আৰু তেতিয়া মাননীয় সদস্য বিলখন priority নাপালেহেতেন মাননীয় সদস্যই কাৰ্য্য পৰিচালনা বিধি অনুযায়ী বিল দিছে আৰু সচিব বিভাগীয় মন্ত্ৰী তথা যন্ত্ৰ যন্ত্ৰ পঠিয়াও লাগে পঠিয়ালে। কিন্তু ইচ্ছাকৃত ভাৱে এইজন সদস্যক এই বিলখনৰ পৰা বঞ্চিত কৰা হ'ল। গতিকে Rules মতে জানিগুনিও মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে সদস্য গৰাকীৰ সমান লাগিব কৰিছে আৰু সদনক অবমাননা কৰিছে। গতিকে এইটো এটা case, এইটো privilege committee লৈ পঠিয়াব লাগে।

Shri Dulal Chandra Barua—Mr. Speaker, Sir: It is a very important question. Apart from committing a gross

breach of privilege by the Minister in charge of Agriculture, it has committed a contempt of this house. Sir, it has been observed that not only in respect of this particular case, but in the past also when the same honourable member wanted to bring the Gauhati Municipal Corporation Bill, the Government have debarred him from introducing the bill on the plea that they were preparing for introduction of the same kind of bill. The whole point.....

The whole point is Sir, the privilege that we are enjoying it is upto to you to decide whether this impeded by the Minister incharge of Agriculture. The privileges we are enjoying are granted the Constitution and also by the Rules of procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly. If you examine it Sir, then you will find that the action of the Minister has impeded upon our rights and automatically it becomes a breach of privilege. I want quote here from the Kaul's Parliamentary Practice wherein it has been clearly mentioned the object of parliamentary privileges is to safeguard the freedom, the authority and the dignity of Parliament". Here by action Govt. have dishonoured the authority of the House. That means every member of the House has got equal rights to discharge their duties. But by action of the Minister or by the action of the Govt. they have put a barrier which they cannot do. They are dishonouring not only the individual member but the entire House as such. It also hampers the dignity of the Chair as well. "Privileges are necessary for the

proper exercise of the functions entrusted to Parliament by the Constitution". Now the privilege which has been entrusted to the House by the Constitution and according to that privilege every member has got the right to introduce a bill according to his or her likings. If you would examine it you will find it as such. Sir, the functions of the House has been obstructed by the upperhand action and I should say the method, the back door policy that has been adopted by the Govt. shows that they are against the idea of socialistic pattern of society. They have got no right to disregard the privilege of an hon. member "They are enjoyed by individual members because House cannot perform its functions without unimpeded use of the services of its members; and by each House collectively for the protection of its members and the vindication of its own authority and dignity". Now, the House is there to function according to the provisions of the constitution and according to the provisions of the Rules of Procedure and therefore we are functioning here collectively. The action of the Govt. is affecting such kind of function and thereby we are deprived of our legitimate rights. When the notice has reach you Sir, the Govt. ought not to have come forward with a bill without informing the House. If the Govt. is going to introduce the bill without obtaining the opinion of the House it is ultravires. Govt. should not have come with such a bill which goes against the interest of the House. The House can only function through the members as the members are mouth piece of the whole thing. The constitution

has clearly defined the rights and privileges of the members so that the House can function properly under the provisions of the constitution. By the action of the Minister incharge of Agriculture the Govt. have willfully dishonoured the House and he is going to obstruct the individual members without whom the House cannot function. Such an action is going against discharging ones duties properly. Now, here again "In interpreting these privileges, therefore, regard must be had to the general principle that the privileges of Parliament are granted to members in order that" they may be able to perform their duties in Parliament without let or hindrance", Now, by action of the hon. Minister incharge of agriculture hindrances are put. He did not send these things for obtaining comment. In the same way what he has done he has dishonoured the rights of the members by floating the rights of the members and also dishonoured the Rules of Procedure of this House. This tantamounts to breach of Privilege. He is standing as a hindrance which he should not do, and therefore, it is clearly a case of Breach of Privilege.

Here also it has been said "they apply to individual members" only in so far as they are necessary in order that the House may freely perform its functions. They do not discharge the member from the obligations to society which apply to him as much and perhaps more closely in that capacity, as they apply to other subjects". Sir, we have come here to perform the duties we are supposed to do. And for that reason proper safeguard

has been given by the constitution and also by our Rules. We are not individuals here we are collective. We are the representatives of the people and we are having collective responsibility. We are to discharge the duties on behalf of the people and therefore these provisions has been made here. If anybody wants to flout those provisions intentionally and wilfully then it tentamounts to breach of privilege. "When any individual authority disregards or attacks any of the privileges, rights and immunities, either of the members individually or of the House in its collective capacity, the offence is termed a breach of privilege,, and is punishable by the House. Besides, actions in the nature of offences against the authority or dignity of the House, such as disobedience to its legitimate orders or libels upon itself, its members or officers are also punishable". Now, Sir, the hon. Minister incharge of Agriculture comes under this category. He has been flouting the provisions of the constitution and by dishonouring the rights and privileges of the individual member he has committed a breach of privilege and that is way he is to be punished by the House. Now coming to the page 199 of the same book..... "The term" breach of privilege means a disregard of any of the rights, privileges and immunities either of members of Parliament individually, or of the House in its collective capacity. After due enquiry a breach of privilege punished in the same way as courts of law punish for contempt of their dignity or authority". Mr. Speaker, These are all definitions of contempt and breach of privilege.

Shri Dulal Chandra Barua—I am trying to convince you how this is a case of breach of privilege and how the Minister-in-charge is guilty of it. The Minister concerned has flouted the rights and privileges of the Member concerned and of the House. Therefore, Sir, a prima facie case has been established against the Minister-in-charge of Agriculture for putting hindrance in the matter of performance of duty by an hon. Member of the House. Moreover, the Minister has misguided the House by not informing the House about the position of the Bill, nor has he obtained the consent as required under the rules and provisions of the Constitution. Sir, I have tried to convince you by quoting the relevant rules and procedure and I hope you will kindly consider this matter very seriously. Their intention is that they will not allow a single Private Member's Bill to be introduced in this House for consideration which they cannot and should not. The action of the Minister, Agriculture has clearly proved that they are trying to curtail the rights and privileges of the Members, and by doing so the Minister has committed a breach of privilege of the House. Therefore, Sir, I think it is a fit case to be referred to the Privileges Committee and by doing so you will create a precedence so that this practice is stopped forthwith and the Members are allowed to function properly under the rules.

Mr. Speaker—I have heard both sides and I will give my ruling afterwards. Now, Shri Barua.

**Re : Hunger-strike by the Post-Graduate Students of
Dibrugarh University.**

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, under Rule 301 I want to raise a matter of a very important nature which I placed before you in the form of an adjournment motion. Sir, you know about the development that has taken place in the Dibrugarh University. We discussed this matter here and the Chief Minister who is also the Education Minister assured us that he would do something for the restoration of peace and normalcy in that educational institution.

Shri Mahendra Mohan Chaudhury—Sir, whether it will be discussed under adjournment motion.

Shri Dulal Chandra Barua—The hon. Speaker has informed me that the matter will be discussed under Rule 301. Sir, a batch of students waited upon the Chief Minister and they have placed their grievances to the Chief Minister. Their demand was immediate acceptance of the resignation of the Vice Chancellor and also conduct an enquiry into the whole affairs of the Dibrugarh University and restoration of peace so that the examination which is postponed can be held in due time, i.e., in May. The Chief Minister also assured them that he would see to their grievances sympathetically. The Chief Minister also made an arrangement to discuss this matter with us outside this House, and we have conveyed our feelings to the Chancellor through the

102 Hunger-strike by the Post-Graduate Students 27 April
of Dibrugarh University

Chief Minister. Of course, from the legal point of view the resignation of the Vice Chancellor cannot be accepted as a formal resignation because the rules and the Act of the University do not permit such acceptance. There are some procedure through which the resignations are to come. But as the Vice Chancellor said that under duress he had to submit his resignation and the students carried the resignation after proper seal. But from the moral point of view, when the Vice Chancellor could not stand before the students and he had to submit his resignation according to the whims, as he said of the students, he cannot continue there anymore as Vice Chancellor. This is my opinion and it is the opinion of the people of the State. We have been told that the Vice Chancellor saw the Chancellor but we do not know what discussion took place between the two. We feel that due respect ought to have been shown to the wishes of the people of the State. People desire that whatever qualifications the Vice Chancellor may possess—he is a scholar no doubt—he has lost the confidence of the students and the people at large. Therefore, he should not be allowed to continue as Vice Chancellor and by allowing him the Government, the Chancellor and the University should welcome any trouble. When he went back to the University students started demonstrating before him and I am told that he had left for an unknown destination. Now, the question is that the examinations are going to be held from 11th May and there is no Controller to look after the examinations. I am

told that the D.P.I. has appointed an Inspector of Schools who has some experience Controller of Examinations. Now, the Registrar has no idea about examinations, nor has he any idea about administration. We have left the entire institution at the hands of some people who have very little experience and if these things are allowed to continue, the future of the University will be doomed. But as the authorities have not taken any action, the students have started hunger strike from 21st April last. Yesterday I have received two telegrams and these are as follows:—

"Indefinite fast of P G Students cross 104 hours no response from the authority acute situation immediate action solicited

General Secretary DU Students Union."

"The Meeting of the DU ICS union decided to Launch hunger strike for indefinite period in front of Assembly if authority concerned do not convey any exact solution to students of DU within 24 hours."

Sir, I am not going to defend our students. I am also not going to say that they have acted in the manner in which they should have acted. But, at the same time I submit that they had no other alternative but to do so. We are responsible for creating this sort of affairs by keeping so many anomalies pending for years together. That is why I am submitting to the Chancellor through the Chief Minister that we have to find out a via media. The via media should be like this the Vice Chancellor

who is due to retire in the month of May, may be requested to go on leave. He need not come back to the Dibrugarh University. He may be allowed to go in that way honourably. In the meantime a temporary arrangement may be made by appointing a person to act as Vice-Chancellor, so that examinations and other affairs are conducted without any difficulty. A Controller or Examinations has also to be appointed meanwhile for taking the examinations, and an enquiry is to be instituted because unless we go to the background of the entire affair, I am afraid that same kind of incidents may be repeated in future. Just to put a full-stop to such kind of occurrences I feel a high-power enquiry should be instituted. After the enquiry is completed and the report submitted Government should take into consideration this report along with the report already submitted by another Enquiry Committee and by comparing both these reports Government should take proper action even by amending the Act, if necessary. If the advice of the Chief Minister and the Chancellor is not listened to by the Vice-Chancellor immediately, an ordinance should be passed for removal of the Vice-Chancellor not with a view to conceding the demand of the students but for the normalcy and welfare of the university. With the end in view I have raised this matter. I am thankful to you for giving me this opportunity. When such a kind of situation has arisen and the House is in session, I think we should interven

Government should take prompt action on the matter so that the hunger-strike can be withdrawn and normalcy brought back to the University.

Atul Chand Goswami—মই বৰ বেছিকৈ কব খোজা নাই। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, পাচজন ছাত্ৰই ২১ তাৰিখৰ পৰা বিশ্ববিদ্যালয় চৌহদত অনশন কৰিছে। মই যি খবৰ পাইছো সেইমতে সেই ৫ জনৰে দুজনৰ অৱস্থা একেবাৰে সংকট জনক হৈছে আৰু তেওঁলোকক Hospital লৈ স্থানান্তৰিত কৰা হৈছে। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বিষয়ে যথেষ্ট কথাই আলোচনা হৈ গৈছে আৰু ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৰ্টৰ সদস্য হিচাবে মই এই-বিলাকৰ বিষয়ে আগতেও কৈছিলো।

কাৰণ তাত যি ধৰণে Vice-Chancellor জনে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কাম সম্পাদন কৰিব লাগিছিল সেইদৰে কৰিব পৰা নাই আৰু ফলত তেওঁ অকৃতকাৰ্য্য হৈছে আৰু তাৰ আৱশ্যভাৱী ফলস্বৰূপে আজি ছাত্ৰ সকলে এনেকুৱা এটা পৃষ্ঠা গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে।

আমাৰ ছাত্ৰকেইজনমানৰ জীৱন ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৌহদত এটা ভাল পৰিবেশ সৃষ্টিৰ কাৰণে যিখিনি কৰিব পাৰে সেইখিনি অলপো পলম নকৰাকৈ কৰিবলৈ মই মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ জনাই এই প্ৰস্তাৱটো ডাঙি ধৰিলো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—Sir, the Government have followed with anxiety the developments which have taken place in the Dibrugarh University. They have also discussed the matter with the Chancellor and the Vice-Chancellor of the University. The Vice-Chancellor has applied for leave preparatory to retirement. The Chancellor has decided to grant the leave preparatory to retirement to the Vice-Chancellor effective from the 15th May 1971. The question of selecting a new Vice-Chancellor will take some time, and the Chancellor is taking

steps to make arrangements for the interim period.

The Government have noticed with considerable anxiety the developments taking place in the administration of the three Universities of the State, and taken note of these portents.

The Government have, therefore, decided to set up a Commission to examine the requirements of the Universities under the changed circumstances.

The terms of reference of the Commission for this purpose are under consideration, and when they are finalised they will be announced together with the personnel.

I appeal to the hon. members, the students and the professors of the Dibrugarh University to render co-operation for toning up the administration of the University.

Shri Lakshyadhar Choudhury—আমাব বকরা ডাঙবীয়াই কেইটামান পৰামৰ্শ আগ বঢ়াইছিল। তাৰ ভিতৰত যি সকল ছাত্ৰই অনশন কৰি আছে সেই অনশন কাৰী ছাত্ৰ সকলৰ জীৱন ৰক্ষাৰ কাৰণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিজে অনশন কাৰী ছাত্ৰ সকলক লগ ধৰিছিলো। আৰু সেই মৰ্মে বাতৰি কাকতত এটা বিৱৰ্তিও দিছিলো। যোৱা ২৪ এপ্ৰিল তাৰিখে মই ডিব্ৰুগড়লৈ যাওঁতে বাতৰি সেই অনশনকাৰী ছাত্ৰ সকলক লগ ধৰিছিলো। তাৰ পাচত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ আৰু প্ৰফেচৰ সকলৰ লগত মই ৫ ঘণ্টা ধৰি আলোচনা কৰিছিলো। আৰু তাত কৈ আহিছিলো যে মই চিলঙলৈ গৈ তাত সিদ্ধান্ত লম। চিলঙত পৰহি চেঞ্চেলৰৰ লগত আলোচনা হোৱাৰ কথা আছিল। কিন্তু প্লেন অহাত দেবি কৰাত যোৱা কালি গধূলি চেঞ্চেলৰৰ লগত আলোচনা কৰি এই সিদ্ধান্তলৈ আহিছো। ছাত্ৰ সকলৰ দাবী আছিল যে ভাইচ চেঞ্চেলৰক আতৰাব লাগে আৰু এই ঘটনা বিলাকৰ তদন্ত হ'ব লাগে।

সেই দাবী বিলাক আমি মানি লৈছো আৰু সেই মৰ্মে ভাইচ চেঞ্চেলৰক ১৬ তাৰিখৰ পৰা বিদাই দিছো। যেতিয়ালৈকে নতুন ভাইচ চেঞ্চেলৰ নাহে তেতিয়ালৈকে তেখেতেই কাম চলাই যাব। এই ব্যৱস্থা ১৭ জুলাইৰ পাচৰ ফালেহে কৰিব পৰা হ'ব। আৰু যিবিলাক বিভিন্ন দাবী ছাত্ৰ সকলে কৰিছিল সেই বিলাক প্ৰকাৰভাৱে আমি মানি লৈছো। আমাৰ তিনিওখন বিশ্ববিদ্যালয়তে যেনে গুৱাহাটী, যোৰহাট আৰু ডিব্ৰুগড়ত নানা বৰকমৰ আসোৱাহ চলি আছে। গতিকে এই বিলাক কথা বিবেচনা কৰি যি বিলাক আইনৰ ক্ৰতি আছে সেই বিলাক সংশোধন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এটা কথা আছে যে বিশ্ববিদ্যালয়ৰ যিটো স্বায়ত্ত শাসন আছে তাত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰি। যিমান পৰা যায় বিশ্ববিদ্যালয় বিলাকক স্বাধীনতা দিব লাগে। সেই কাৰণে আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আইনৰ সংশোধন কৰিবলৈ কোনো ল'ৰা-ল'ৰি কৰা নাই। ভালকৈ পৰীক্ষা কৰি চোৱা হ'ব বুলি কৈছিলো, গতিকে ছাত্ৰ সকলৰ পৰা যি দাবী আহিছিল সেইটো মই মানি লৈছো। এটা কথা যে Baruah ডাঙৰীয়াই কৈছে Vice-Chancellor যে ইস্তফা দিছিল আৰু সেই ইস্তফা গ্ৰহণ কৰা নাই, মই কৈছিলো ইস্তফা পত্ৰখন ল'ৰাবিলাকে কৈছিল আৰু সেই ইস্তফা পত্ৰ Chancellor হাতত পৰা নাই, ল'ৰা বিলাকে সেই ইস্তফা পত্ৰখন মোক দেখুৱাইছিল, তেতিয়া মই কৈছিলো যে সেই পত্ৰখন মোক দিয়া যাতে মই Chancellor ক দিব পাৰো তেতিয়া তেওঁলোকে কৈছিল যে আমি Photostate copy আৰু Type copy দিব পাৰো। তেতিয়া মই কৈছিলো যে তেনে কোনো copy ব' গুপত কোনো action ল'ব নোৱাৰি আৰু কৈছিলো কাগজ বিলাক দিয়া কি ব্যৱস্থা কৰিব পাৰি চাম। কিন্তু ছাত্ৰ বিলাকে সেই কাগজ মোক নিদিলে। কিন্তু Type কৰি দিয়া কাগজৰ ওপৰত সততে কোনো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰি। আমি সকলোৱে চেষ্টা কৰিব লাগে যাতে University ৰ পৰিবেশটো ভাল হয়। আৰু মই সেই পৰিবেশ ভাল হ'ব বুলি আশা কৰিছো।

Shri Atul Chandra Goswami— এই কথাটো ছাত্ৰ সকলক Communicate কৰি দিয়া ভাল।

Shri Dulal Chandra Baruah—১৭ তাৰিখলৈকে সময় দিয়া হৈছে কিয়?

Shri Mahendra Mohan Choudhury—তেখেতৰ ল'ৰা ছোৱালী আছে বস্তু-বাহানী আছে কাগজ-পত্ৰ সকলো আছে সেই কাৰণে তেখেতক কিছু সময় দিয়া উচিত। আনকি ঘৰত কাম কৰা মানুহ এটা এৰি দিলেও সময় দিয়া হয় কিন্তু ইমান সন্মানিয় মানুহ এজনক সময় নিদিলে বেয়া দেখা হ'ব।

Re : Cancellation of Matriculation Examination at Jorhat

*Shri Dulal Chandra Baruah—মই আৰু এটা কথা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো, এইটো হল আমাৰ যোৰহাটত যোৱা ১৯ তাৰিখে High School Leaving Certificate পৰীক্ষা হৈ থাকোতে যি ঘটনা ঘটিল সেইটোত মূলতে কেনেকৈ ঘটিব পাৰে সেই কথা মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে জানেনে নাজানে ক'ব নোৱাৰো। এটা Centre পৰা এজন ল'ৰাক নকল কৰাৰ কাৰণে বাহিৰ কৰি দিয়া হৈছিল তাৰ কাৰণে সেই ল'ৰাজনে লগত বহুত মানুহ আনি পৰীক্ষা বন্ধ কৰি দিবলৈ চেষ্টা চলালে। পুলিচ অনা হৈছিল যদিও ডাঙৰ গোলমাল হোৱাৰ আশংকা কৰি পুলিচৰ Protection লোৱা নহল। তাৰ পিচত এটা ডাঙৰ দল আহি সকলো Centreৰ পৰীক্ষা বন্ধ কৰি দিলে আনকি ছোৱালী হাইস্কুলৰ I.B আৰু Debicharan স্কুলৰ Centreত সোমাই সকলো কাগজ পত্ৰ ফালি পেলালে আৰু মহিলা invigilatorকো মাৰধৰ কৰিলে অথচ যিসকল অধ্যাপক শিক্ষাবিদ আছিল তেওঁলোকেও ইয়াত বাধা দিব নোৱাৰিলে। আৰু 1st 2nd হ'বৰ কাৰণে যি কেইজন ছাত্ৰই আশা কৰিছিল এই ঘটনা ঘটাৰ পিছত তেওঁলোকৰ মগজেই বেয়া হৈছে। ওজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ এটা মগজৰ বিকৃতি ঘটিছে গতিকে এই অৱস্থাৰ এটা সাংঘাতিক Back Ground আছে। মই যদিও সেই সময়ত যোৰহাটত উপস্থিত নাছিলো তথাপিও জানিবলৈ পাইছো যে এই

Examination at Jorhat

ঘটনাৰ সংক্রান্ত এজন ডাঙৰ শিক্ষাবিদ জৰীত আছে, এইটো এটা বৰ দুখ লগা কথা। লৰাবিলাকক উচিতাই দিয়া তেওঁয়েই জৰীত আছে বুলি জানিবলৈ পাইছো। সিদিনা Jorhatৰ D.C চিলডলৈ আহোতে মই কৈছিলো যে যি ধৰণে পুলিচে ব্যৱস্থা লব লাগিছিল সেই ধৰণে লোৱা হোৱা নাই বুলি মই শুনিছো। এই ঘটনাটো আমাৰ Jorhatৰ বাইজৰ কাৰণে বৰ অপমানজনক কথা হৈ পৰিছে, ইয়াৰ এটা তদন্ত হব লাগে আৰু যিটো পৰীক্ষা হবলৈ বাকী থাকিল সেই পৰীক্ষাটো হোৱাৰ ব্যৱস্থা হব লাগে বুলি মই সংশ্লিষ্ট বিভাগক অনুৰোধ জনালো আৰু এই ঘটনাৰ কাৰণে যিবিলাক দোখী সেইবিলাকৰ শাস্তী হব লাগে মাত্ৰ ২ জন ছাত্ৰৰ বাহিৰে প্ৰায়বিলাকেই বাহিৰৰ মানুহ যি এই ঘটনাৰ সৃষ্টি কৰিছিল। নিজ চকুৰে দেখা মানুহে এই কথা কৈছে গতিকে এই কথাটো কিমান সত্য তাৰ এটা অনুসন্ধান হব লাগে বুলি বাইজে চহী দি এখন কাগজ মুখ্যমন্ত্ৰীক দিবলৈ বাইজে মোক দি পঠিয়াইছে।

যি সকলে আজি আমাৰ এই উঠি অহা লৰা-ছোৱালীবিলাকৰ ভৱিষ্যত ধ্বংস কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিছে তেওঁলোকৰ যথা-যথ অনুসন্ধান কৰি শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে বুলি অনুৰোধ জনালো। দ্বিতীয়তে, আমি জনা-শুনামতে তাত বেছ ভাল result কৰিব পৰা লৰা-ছোৱালীও আছিল। গতিকে কোনো Prolonged-gap নোহোৱাকৈ যাতে তেওঁলোকে আকৌ পৰীক্ষাত বহিব পাৰে আৰু তেওঁলোকৰ Marksৰো যাতে increase কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণেও সম্ভৱপৰ ব্যৱস্থা লব লাগে। তদুপৰি অধ্যাপক আৰু শিক্ষাবিদ সকলেও একামত প্ৰকাশ কৰি কৈছে যে এই ঘটনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ভৱিষ্যতেও কিবা অসুবিধা হব পাৰে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত এই লৰা-ছোৱালীবিলাকৰ ভৱিষ্যত যাতে ধ্বংস হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে সম্ভৱপৰ সকলো ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনাবৰ কাৰণেই মই আজি সদনত এই বিষয়টো উত্থাপন কৰিলো।

*Speech not corrected

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Chief Minister)—

মহোদয়, অসম মাধ্যমিক শিক্ষাবোর্ডে পৰিচালনা কৰা প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষা এই বছৰৰ ১২/৪/৭১ তাৰিখৰ পৰা আৰম্ভ হৈছে। সেইদিনাই আগবেলা যি ইংৰাজীৰ পহিলা প্ৰশ্ন কাকতখনৰ পৰীক্ষা আৰম্ভ হৈছিল তাত এজন প্ৰাইভেট হিচাবে পৰীক্ষা দিয়া লৰাই নকল কৰাত ধৰা পৰাত তেওঁক উলিয়াই দিয়া হয়। তাৰ পিছত সেইদিনাই ভাটিবেলা যেতিয়া ইংৰাজীৰ দ্বিতীয় কাকতখন চলি আছিল, তেতিয়া সেই বহিষ্কাৰ কৰা পৰীক্ষাৰ্থীজনৰ কাৰণে অন্যান্য কিছুমান পৰীক্ষাৰ্থী গোট খাই এটা শোভাযাত্ৰা কৰিছিল আৰু পৰীক্ষা ঘৰত সোমাই যাতে পৰীক্ষা হ'ব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে তেওঁলোকে গোলমালৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এইটো হল যোৰহাট পৰীক্ষা কেন্দ্ৰত। তাৰ পিছত পৰীক্ষকসকলে পৰীক্ষা বন্ধ কৰি দিবলৈ বাধ্য হৈছিল। প্ৰায় ৬২০ জন পৰীক্ষাৰ্থীয়ে ইংৰাজীৰ দ্বিতীয় কাকতখনৰ পৰীক্ষা দিব নোৱাৰিলে। তাৰ পিছৰ বাকী পৰীক্ষাবিলাক আগৰ routine মতেই হৈ গল। যিবিলাক লৰা-ছোৱালীয়ে পৰীক্ষা দিব নোৱাৰিলে তেওঁলোকৰ সম্পৰ্কত কি কৰা যায় সেই বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ মাধ্যমিক শিক্ষা-বৰ্ডৰ পৰীক্ষা কমিটিয়ে অহা ৫ মে তাৰিখে এখন মিটিং আহ্বান কৰিছে। তাত তেওঁলোকে যি অনুমতি দিয়ে তাক ৮/৫/৭১ তাৰিখে বৰ্ডৰ মিটিঙত দাঙি ধৰা হ'ব আৰু সেই সময়ত Boardএ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব। মোৰ বিশ্বাস, নিজৰ দোষ নথকা স্বত্বেও পৰীক্ষা দিব নোৱাৰিলে সেইবিলাক পৰীক্ষাৰ্থীয়ে পৰীক্ষা দিয়াৰ কোনো বাধা থাকিব নোৱাৰে। তেওঁলোকক পৰীক্ষা দিবলৈ অনুমতি দিব। কিন্তু সোনকালেই পৰীক্ষা পতাৰ ক্ষেত্ৰত অসুবিধাও কিছু নথকা নহয়। কাৰণ আকৌ নতুনকৈ পৰীক্ষাৰ প্ৰশ্নকাকত set কৰিব লাগিব। তাৰ পিছত ছপা কৰিব লাগিব আৰু ছপা কৰি বিভিন্ন কেন্দ্ৰলৈ তাক প্ৰেৰণ কৰিব লাগিব। সেই কাৰণেই বোধকৰো লগে লগেই পৰীক্ষা পাতিব পৰা হয় নে নহয় সেইটো খাটাতকৈ ক'ব নোৱাৰো। কিন্তু আমাৰ ফালৰ পৰা আমি এইটো চেষ্টা কৰিম যে যি সকল পৰীক্ষাৰ্থীয়ে নিজৰ দোষ নথকা স্বত্বেও পৰীক্ষা দিব নোৱাৰিলে তেওঁলোকে যাতে পৰীক্ষাত appear হ'ব পাৰে।

Examination at Jorhat

Shri Dulal Chandra Barua—অনুসন্ধান কৰিবলৈ নকৰে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury—অনুসন্ধান কৰা ভাল
হব।

Adjournment

The Assembly then adjourned till 10 A. M. on
Wednesday, the 28 April 1971.

Shillong

The 27th April, 1971

U. Tahbildar,
Secretary,
Legislative Assembly,
Assam.